

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OLBY

En lokalhistorisk undersøgelse
fra Højelæ sogn i Køge kommune

Landøbyen før og nu II
-Øvrige ejendomme-

Højelse sognearkiv, Køge kommune.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

FORORD	3	MATR. NR. 20 b, (NU 18 o m.fl.) KØB- MANDSFORRETNINGEN, ØLBYVEJ 156	58
KILDEMATERIALE	4	MATR. NR. 20 d, KØBENHAVNSVEJ 122	58
KORTMATERIALE OVER ØLBYOMRADET	5	MATR. NR. 20 p, OLDENBORGHUS, KØBENHAVNSVEJ 120	59
HUSMANDSLODDER PÅ ØLBY MARK (STENSBJERGOMRADET)	8	MATR. NR. 21 b, OLDENBORGHUS KØBENHAVNSVEJ 118	61
MATR. NR. 1 a (5 l, 5 u OG 2 u), ØLBY SKOLE	9	MATR. NR. 21 c, PILEGARDSVEJ 1	62
MATR. NR. 2 d, KØBENHAVNSVEJ 145	15	SKIFTE EFTER HUSMAND PEDER HANSEN I 1776	64
MATR. NR. 2 e, TRANEHOLM, LYGVEJ 14	17	MATR. NR. 22 a, ØLBYVEJ 153	68
MATR. NR. 2 f, BIRKELY, LYGVEJ 24	17	MATR. NR. 23 a, FØR STENSBJERGVEJ, NU ØLBYCENTRET	70
MATR. NR. 2 g, STENALDERVEJ 7	19	SOLDAT OLE CHRISTENSENS ANSØGNING OM PENSION I 1808	71
MATR. NR. 2 h, BOTOFTEVEJ 5	19	MATR. NR. 24 a, FØR STENSBJERGVEJ, NU ØLBYCENTRET	75
MATR. NR. 3 e, ENGLY, MELLEM LYNGVEJ 14 OG 16	21	MATR. NR. 25 a, FØR STENSBJERGVEJ, NU ØLBYCENTRET	77
MATR. NR. 3 f, DAMHUSET, BLOMMEVÆNGET 4	23	MATR. NR. 26 b, ØLBYVEJ 136 (MED UDDRAG AF TYENDEKONTRAKT FRA 1906)	78
MATR. NR. 4 c, SMEDEVEJ 5	23	MATR. NR. 27 a, ØLBYVEJ 138, NU ØLBYVEJ 140	81
MATR. NR. 4 d, SMEDIEN, ØLBY LYG, KØBENHAVNSVEJ/SMEDEVEJ	24	MATR. NR. 28 a, STENSBJERGVEJ 6	82
MATR. NR. 4 i, SMEDEVEJ 21	26	MATR. NR. 29 a, KROGSTOFTEVEJ 1	85
MATR. NR. 5 c, LYGVEJ 33	27	MATR. NR. 30 a, ØLBY SMEDIE, ØLBYVEJ 150	86
MATR. NR. 5 i, (NU 5 æ), ENGTOFT, LYNGVEJ 27	29	MATR. NR. 31 a, ØLBYVEJ 131	88
MATR. NR. 5 m, LYGVEJ 29	29	MATR. NR. 32 a, FØR STENSBJERGVEJ	89
MATR. NR. 5 n, ØLBYVEJ 157	29	MATR. NR. 33 a, ØLBYVEJ 140	90
MATR. NR. 5 o, ØLBYVEJ 159	31	MATR. NR. 33 b, STENSBJERGVEJ, FØR VED STENSBJERGVEJ 10	91
MATR. NR. 5 q, LYGVEJ 26	31	MATR. NR. 40 a, ØLBYVEJ 142	94
MATR. NR. 6 k, TØMRERVÆRKSTEDET, ØLBYVEJ 151	33	MATR. NR. 40 b, DANEHØJHUSET, SALBYVEJ 89	95
MATR. NR. 6 af, BYTOFTEN 2	33	FOLKEMØDE PÅ ØLBY AAS 1887	95
MATR. NR. 6 ag, HÆKKELY, BYTOFTEN 3	34	MATR. NR. 41 (NU 19 f mfl.), SVINEHUSET, SALBYVEJ 91	97
LEDVOGTERHUSET 7 a, GAMMEL LYGVEJ 27	34	MATR. NR. 42, FØR VED KROGSTOFTEVEJ	98
BOMHUSET, DEN KGL. VEJKASSE, KØBEN- HAVNSVEJ V. CODANS INDKØRSEL	36	MATR. NR. 43, KROGSTOFTEVEJ 2	100
MATR. NR. 8 e, (NU 8 n), FYRVEJ 3	43	MATR. NR. 44 ab, ØLBYVEJ 149	100
MATR. NR. 9 q, GAMMEL LYGVEJ 22	44	BRAND- OG FORHØRSRAPPORT 1824	103
MATR. NR. 9 k, KARLEMOSEHUSET, LYNGVEJ 12	44	MATR. NR. 45 a (NU 5 h), LYGVEJ 31	111
MATR. NR. 11 g, TOFTHØJ, ØLBYVEJ 110	46	MATR. NR. 46, NU 48 c, SPINDESKOLEN, ØLBYVEJ 162	112
MATR. NR. 11 i, NY LYKKEBÆKGARD, ØLBYVEJ/LYKKEBÆKVEJ	46	MATR. NR. 47, ØLBYVEJ 146	114
MATR. NR. 14 c, SKOVFOGEDSTEDET, LODSKOVVEJ 2	49	MATR. NR. 48 a, PETERSMINDE, ØLBYVEJ 144	117
MATR. NR. 16 b, ØLBYVEJ/KROGSTOFTEVEJ	49	MATR. NR. 48 b, ØLBYVEJ 160	120
MATR. NR. 16 bc, STEVNSBO, STEVNSBOVEJ 4	49	ANDRE HUSE I DET GAMLE ØLBY	120
MATR. NR. 16 h, BYTOFTEN 1	50	"BOLIGLØSE" PERSONER I 1787 OG 1801	122
MATR. NR. 17 f, KØBENHAVNSVEJ 130	50	STIKORDSREGISTER EFTER VEJNAVNE	123
MATR. NR. 18 f, ØLBY BRUGS, ØLBYVEJ 163	53	FORSIDE: ØLBY SKOLE 1895 - SKOLELÆRER J. P. HERBO MED SKOLENS ELEVER.	
MATR. NR. 19 b, PILEGARDSVEJ 3	53		
MATR. NR. 19 e, KØBENHAVNSVEJ 124	55		
MATR. NR. 20 a, ØLBY	55		

FORORD:

I 1989 udsendte Højelse sognearkiv et hæfte omhandlende gårdene i Ølby med oplysninger om disse og de mennesker, der boede der, bygget op over folketællingslisterne fra 1787, 1801, 1834, 1845, 1870, 1890 og 1906 suppleret med oplysninger fra folk med et godt kendskab til området.

Højelse sogn består af 7 landsbyer: Assendrup, Højelse, Lille Salby, Lille Skensved, Store Salby, Vilkestrup og Ølby med hver deres ejerlav. Ølby har fra gammel tid været den største af disse landsbyer.

Navnet Ølby kan føres tilbage til 1231. Franziska Carlsen (1817 - 1876) skriver i sin bog om Gammelkjøgegaard og Omegn: ØL træffes i Ølby, Ølsemagle og Højelse.

Der er mange kær, moser, kilder og vandsamlinger i området, hvilket kan være årsag til navneforbindelsen ØL. Almuen brugte udtrykket: "Det øller" om vand i rigelig mængde.

Ifølge Bent Jørgensen, Navneforskningsinstituttet, København, betyder det: Byen, hvor de har ØL, hvorimod Ølsemagle er sammensat af egennavnet Ølef + magle (stor) og Højelse (i 1314 Ølsylitlæ, senere Ølefs høje) Ølef + lille/høj.

Det er i Ølbyområdet, den største udvikling har fundet sted. En stor del er i dag bebygget, bl.a. hele det gamle lyng- og strandområde, dels med industrier såsom Codan Gummifabrik (1913), Kemisk Værk (1933) og Pharmacia (1960), dels med beboelser, hvor størstedelen er kommet til efter 1950 begyndende med parcelhuskvarterer og Karlemoseparken, fulgt af Lykkebækparken, Ringen, Lynggården, Bellingeparken, Stensbjerg huse og Ølbycentret med forretninger, pengeinstitutter, bibliotek, kirke, S-togsstation og svømmehal (sidstnævnte er under opførelse). Desuden ligger Ølby skole, Køge handelskole og amtssygehuset RASK i området.

Derfor har vi sat fokus på dette område ved bl. a. at give et lille indtryk af, hvordan her var for et par hundrede år siden og frem til i dag. I dette hæfte beskæftiger vi os med husmandsteder, jordløse huse, gadehuse, indersteboliger, smedier, skoler, bomhus, spindeskole m.m. På den måde vil det være muligt at få omtalt alle personer, der ifølge folketællingerne 1787, 1801 frem til 1906 var i Ølbyområdet (i enkelte tilfælde er folketællingen 1911 brugt).

Det har ikke været muligt at "finde bolig" til alle personer, som er nævnt i 1787 og 1801. Men for at give et indtryk af de sociale forhold dengang, nævnes disse personer også.

Oktober 1991.

HØJELSE SOGNEARKIV

Baunebjærgsvej 1 B

4623 Lille Skensved.

KILDEMATERIALE:

Matrikelkort:

I forbindelse med udskiftningen udarbejdedes et matrikelkort, dateret 1785, som findes på Gammelkjøgegaards godsarkiv. Desuden er brugt Matrikeldirektoratets senere udarbejdede kort og Geodætisk Instituts kort.

Ejendommene omtales i rækkefølge efter matrikelnumre (nr. 1, 2 osv.) Ved hver ejendom er der en liste over fæstere, lejere eller ejere så langt tilbage, det er lykkedes at komme. Det har været sværere, end det var med gårdene, da der hyppigere er skiftet fæstere, lejere/ejere, jord er udskilt eller lagt til, der er skiftet matrikelnumre, folketællingslisterne har ikke altid været ført korrekt, mangler i mange tilfælde helt matrikelnumre.

Folketællinger/kirkebøger:

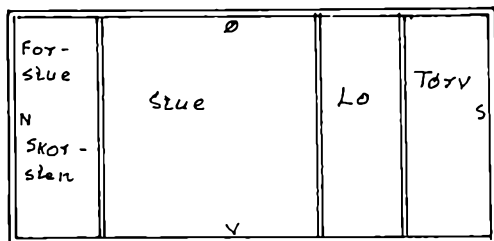
For at finde frem til ejendommens beboere har vi gjort brug af alle tilgængelige folketællingslister og gamle kirkebøger for på den måde at danne os et oprigtigt billede af datidens beboelser og deres beboere.

Folketællingslisten fra 1911 er netop blevet tilgængelig og nævnes nogle steder i hæftet.

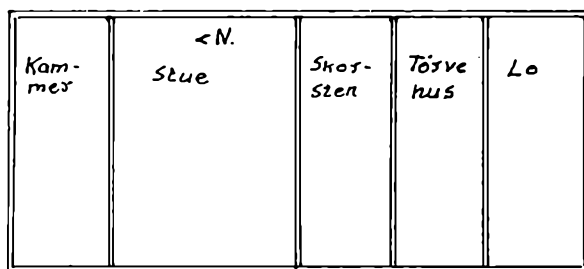
Som hovedprincip er nævnt de ejendomme, der eksisterede i 1906 med et par undtagelser (bl.a. NY Lykkebækgård).

Grundplaner:

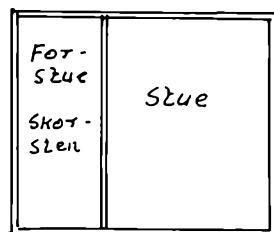
I forbindelse med overtagelse af en ejendom skulle der finde synsforretning sted, og på grundlag af notater om husets længde og bredde, antal fag og indhold i disse er det lykkedes at tegne grundplaner til en stor del af ejendommene, så man kan få et indtryk af datidens boligforhold.

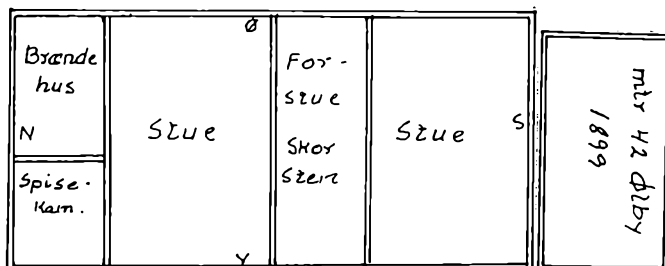
Matr.27a, 1817, omtalt s.81.

Matr.45a, 1809, omtalt s.111.

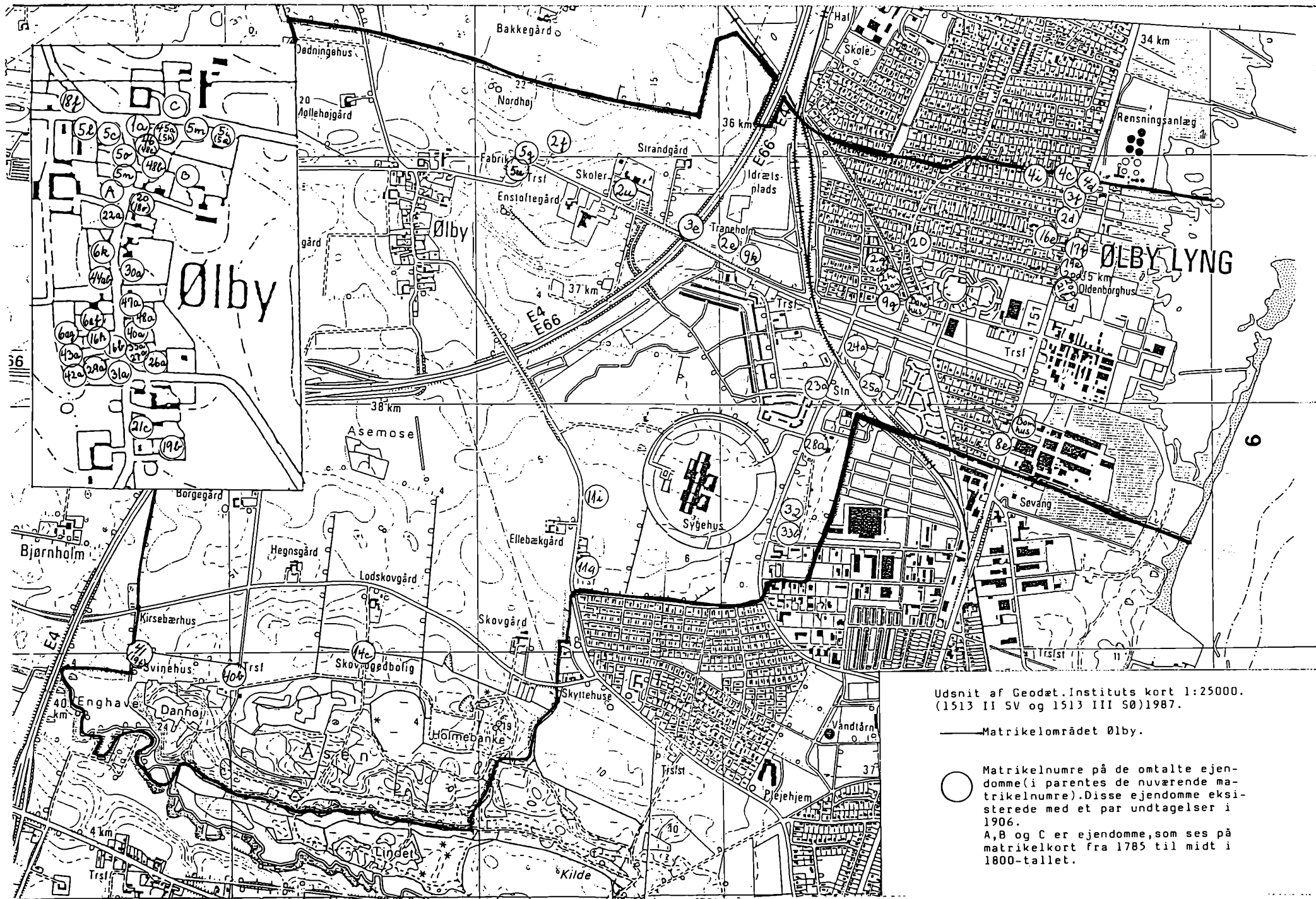

Matr.33a, 1839, aftægts hus, omtalt s.90.

Matr.42a, 1899, omtalt s.98.

Alle mål er 1:100

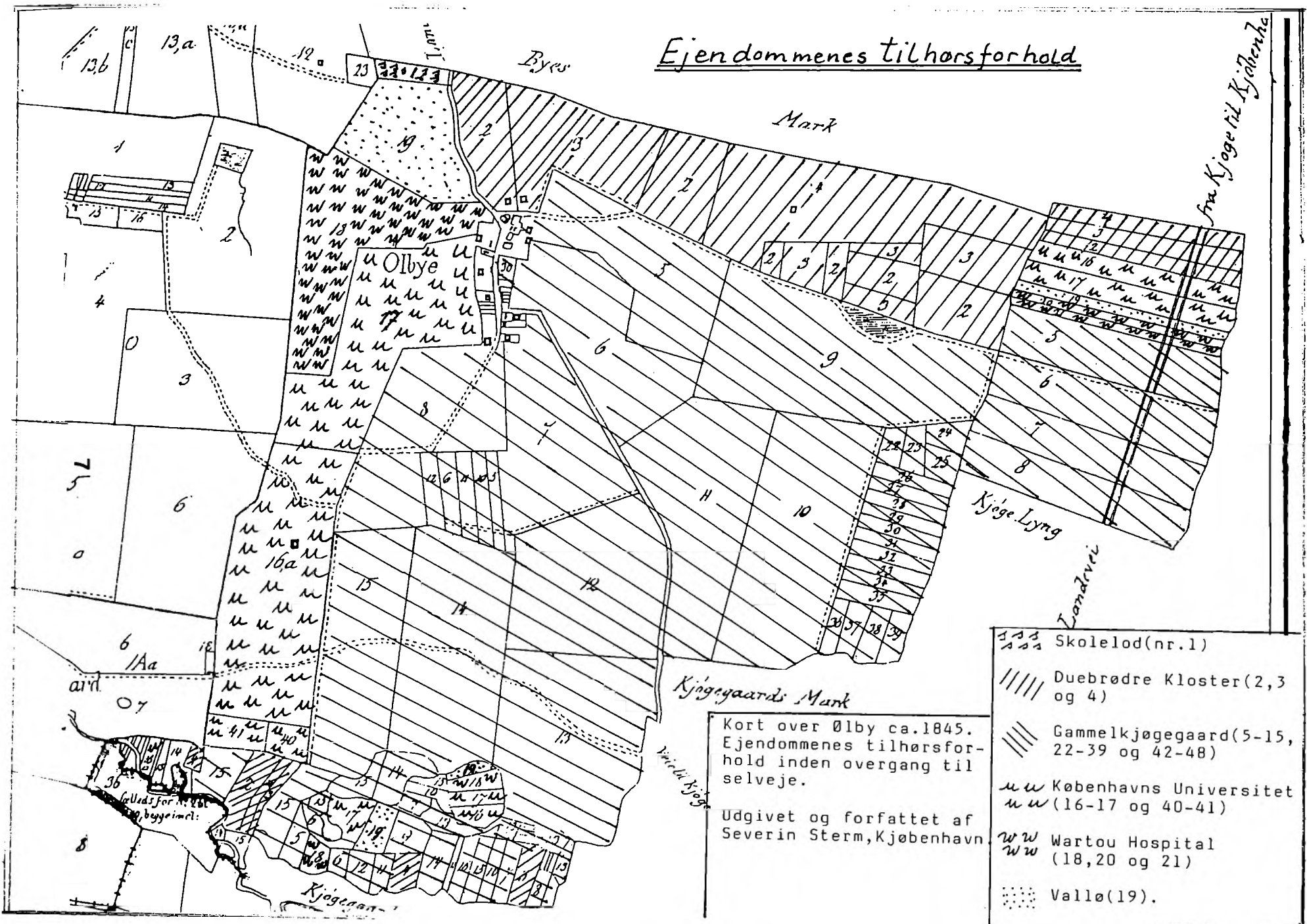
Udsnit af Geodæt. Instituts kort 1:25000.
(1513 II SV og 1513 III SØ) 1987.

— Matrikelområdet Ølby.

○ Matrikelnumre på de omtalte ejendomme (i parentes de nuværende matrikelnumre). Disse ejendomme eksisterede med et par undtagelser i 1906.

A, B og C er ejendomme, som ses på matrikelkort fra 1785 til midt i 1800-tallet.

Ejendommenes tilhørsforhold

- □ □ □ Skolelod(nr.1)
- ////// Duebrødre Kloster(2,3 og 4)
- ||||| Gammelkjøgegaard(5-15, 22-39 og 42-48)
- uu Københavns Universitet
uu (16-17 og 40-41)
- ww Wartou Hospital
ww (18,20 og 21)
- Vallø(19).

Kort over Ølby ca. 1845.
Ejendommenes tilhørsforhold inden overgang til selveje.
Udgivet og forfattet af
Severin Stern, Kjøbenhavn

fra Kjøge til Kjøbenhavn

Landsvej

Kjøgegaard's Mark

Væddeløbsvej

Kjøgegaard

Byen

Mark

Kjøge Lyng

6 Aa

07

75

4

1

13b

13a

Ølbye

Udsigt for n. øst
bygeimel:

Kjøgegaard

15

16a

8

u

2

19

3

u

7

14

15

12

2

u

6

11

12

13

3

u

9

10

11

12

2

u

5

6

7

8

2

u

3

4

5

6

2

u

2

3

4

5

2

u

2

3

4

5

2

u

2

3

4

5

2

u

2

3

4

5

2

u

2

3

4

5

Husmandslodder på Ølby Mark (Stensbjergområdet)

Udgifterne til opmåling, udflytning m.m. i forbindelse med udskiftningen blev ordnet ved, at den årlige afgift til godset blev forhøjet. Syv af Gammelkjøgegaards gårde blev udflyttet, mens fire forblev i byen. De syv udflyttergårde fik hver 200 rigsdaler, og de syv tiloversblevne gårdspladser blev delt mellem de fire tilbageblevne gårde, som i stedet måtte aflevere tilsvarende jordstykke af deres oprindelige marker til udflyttergårdene.

Jord til byens 18 husmænd blev udlagt yderst ved markskellet langs med Køge Lyng/Stensbjerg. Valløs og Wartovs husmænd fik jord nord for den nuværende Gammel Lyngvej, mens de to universitetshusmænd fik deres lod lige nord for Ølby Aas).

Som det fremgår af kortet nedenunder, ønskede kun de 12 husmænd en jordlod, som blev tildelt ved lodtrækning (i arkivalierne står: 12 sedler med nr. 1 - 12 blev lagt i en hat og udtrukket). De resterende lodder - lod 13 - 18 - blev udlejet til brændevinsbrænder Thanning, Køge.

I 1820 anmodede 8 husmænd om at leje jorden. Svaret var, at hvis de ville leje, var det til samme pris, som Thanning havde givet. Den leje var alt for høj, syntes husmændene og sendte en klage til kongen, fordi de mente, de havde ret til jorden. Rentekammeret/kongen fandt ingen anledning til at indlade sig på deres ansøgning. Da de seks lodder blev ledige i 1849, ville de jordløse husmænd fæste dem på deres betingelser. Men godsforvalter Bech, Gammelkjøgegaard, forklarede, at de tilfaldt godset, da de havde betalt udgifterne i forbindelse med udskiftningen m.m. af husmandslodderne.

Stiftamtmand og indenrigsminister udtalte, at Gammelkjøgegaard havde handlet ret og henviste til en domstolsafgørelse.

Kort efter blev omtalte 6 lodder samlet til Stensbjerggård.

HUSMANDSLODDER UNDER GAMMELKJØGEGAARD.

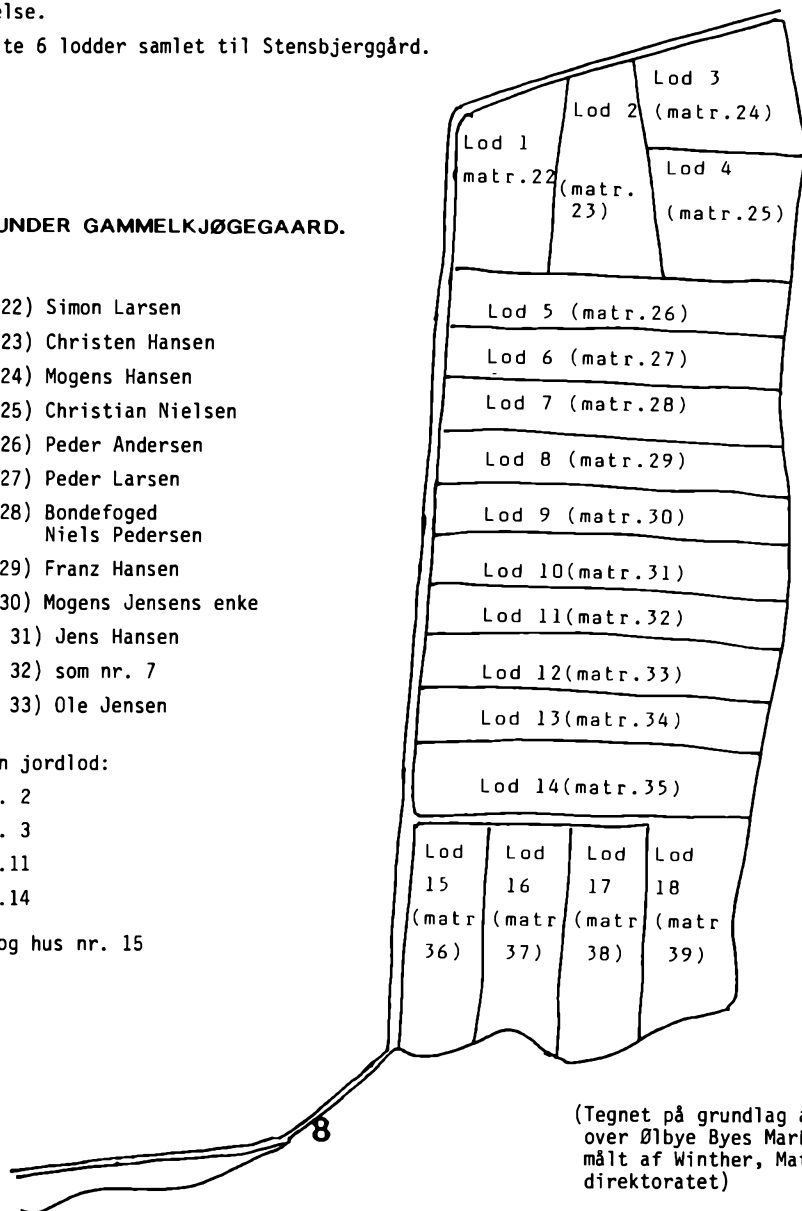
1799:

- Lod nr. 1 (matr. nr. 22) Simon Larsen
- Lod nr. 2 (matr. nr. 23) Christen Hansen
- Lod nr. 3 (matr. nr. 24) Mogens Hansen
- Lod nr. 4 (matr. nr. 25) Christian Nielsen
- Lod nr. 5 (matr. nr. 26) Peder Andersen
- Lod nr. 6 (matr. nr. 27) Peder Larsen
- Lod nr. 7 (matr. nr. 28) Bondefoged
Niels Pedersen
- Lod nr. 8 (matr. nr. 29) Franz Hansen
- Lod nr. 9 (matr. nr. 30) Mogens Jensens enke
- Lod nr. 10 (matr. nr. 31) Jens Hansen
- Lod nr. 11 (matr. nr. 32) som nr. 7
- Lod nr. 12 (matr. nr. 33) Ole Jensen

Følgende ønskede ingen jordlod:

- Poul Rasmussen hus nr. 2
- Peder Clausen hus nr. 3
- Jens Larsen hus nr.11
- Peder Ibsen hus nr.14

Desuden er hus nr. 8 og hus nr. 15 fæsteledige.

(Tegnet på grundlag af kort over Ølbye Byes Marker, opmålt af Winther, Matrikel-direktoratet)

ØLBY SKOLE

Nr. 1 Matr.nr. 1 a, Ølby, Ølbyvej 164

Nr. 2 Matr.nr. 5 e, Ølby, Lyngvej 35

Nr. 3 Matr.nr. 5 u, Ølby, Lyngvej 28

Nr. 4 Matr.nr. 2 u, Ølby, Lyngvej 22

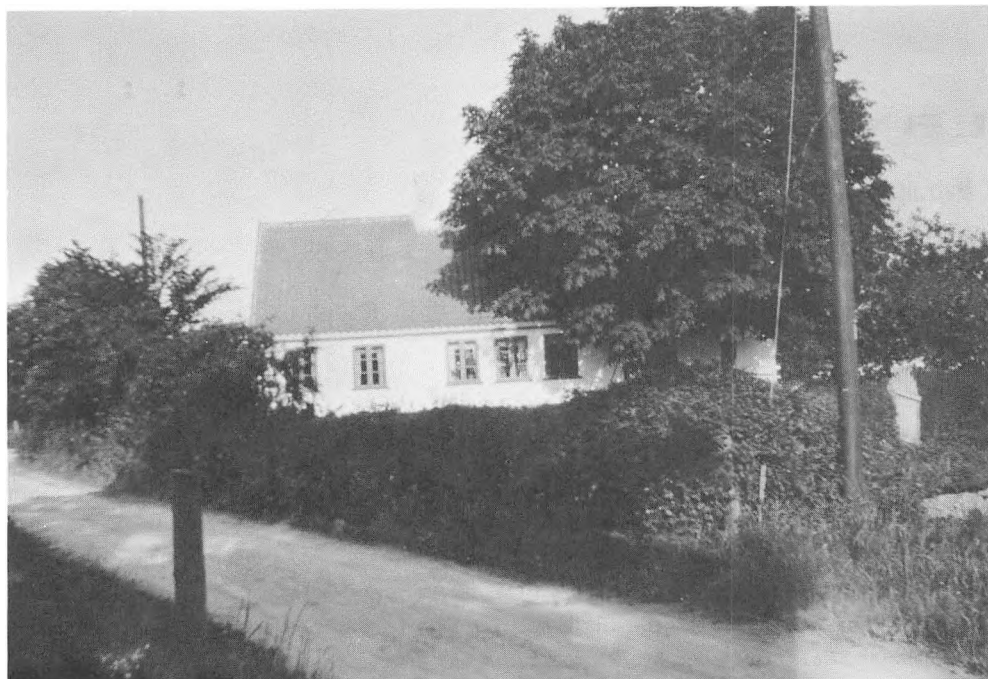
BYGNINGER:

Den første skole i Ølby lå på "Trekanten" i Ølby by (Lyngvej/Ølbyvej). Den blev taget i brug 1. januar 1742 og benyttet indtil 1902, hvor der byggedes en ny skole lige i nærheden - Lyngvej 35 - hvor der nu er dyrehospital. Allerede i 1916 blev skolen flyttet ud mod Lyngen (Lyngvej 28) - den senere tegnestiftfabrik. Omkring dette tidspunkt skulle der være en skolestue mere + bolig til en forskolelærerinde. Højelse kommunes 3 skoler (Højelse, St. Salby og Ølby) skulle have udvidet lærerstaben til det dobbelte, således at der hvert sted var ansat en førstelærer og en forskolelærerinde. Denne skole var i brug indtil december 1954. Skolen blev igen flyttet et lille stykke ud mod Lyngen, nemlig til skolens nuværende placering. Den blev taget i brug januar 1955 og i de forløbne år har der været foretaget flere udvidelser.

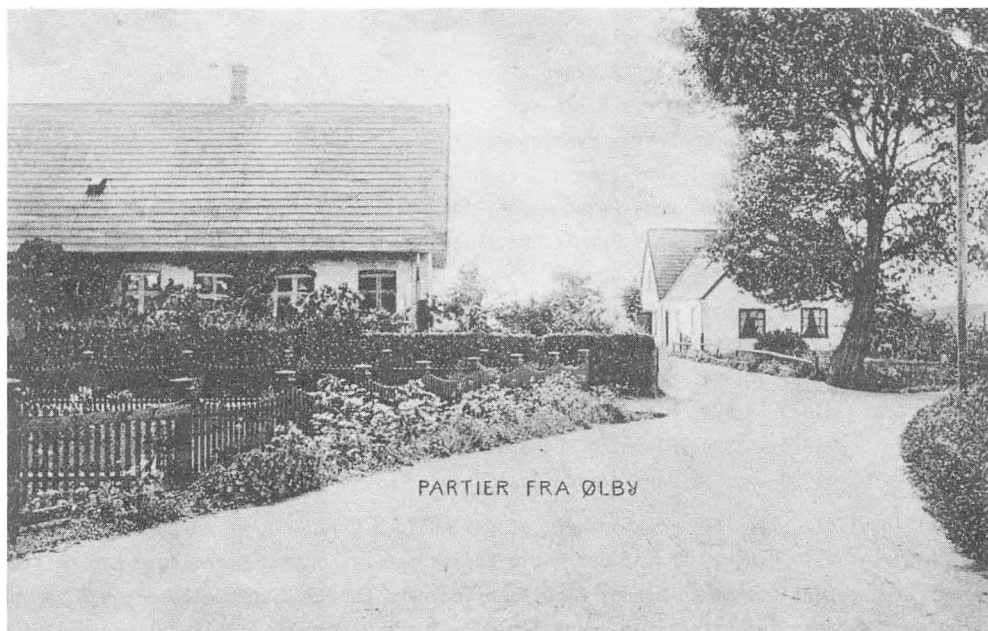
SKOLELÆRERE/LEDERE:

1742 - 1752: Frederik Busch
1752 - 1766: Schurtz
omkr. 1771: Skoleholder Smit
omkr. 1787
- 1803: Christian Holm
1803 - 1852: Lars Poulsen
1852 - 1856: Niels Bertelsen
1856 - 1862: Rasmus Rasmussen
1862 - 1893: Jens Wigh Hejlesen
1893 - 1908: Jens Peter Herbo, født Larsen
1909 - 1921: Jens Mathias Petersen
1921 - 1927: Otto Jensen
1927 - 1954: Hjalmar Slente
1954 - 1961: John Iversen
1961 - 1971: Svend Hansen
1971 - 1979: Mikael Mogensen
1979 - 1990: Flemming Puggård
1990 - : Jan Kromann Rasmussen

Af folketællingslisten for 1801 fremgår det, at skoleholder Chr. Holm er en gammel mand (79 år). Pastor, senere provst, Mandrup Kruise har nogle kvaler med ham og vil gerne have ham skiftet ud. I 1794 har Kruise konfirmeret en bondeskræddersøn ved navn Lars Poulsen og husker ham som en opvakt og dygtig dreng med talent for undervisning. - Lars P. nævnes i folketællingen 1801 som national rytter. Mandrup Kruise vil gøre alt for at skaffe ham skolelærerembedet, men Holm vil ikke holde op godvilligt, hvorfor Lars P. bliver hjælperlærer hos ham. I 1803 fyres Holm, og Lars Poulsen er nu eneherre/enelærer i Ølby skole.

ØLBY SKOLE, matr. nr. 1 a, Ølbyvej 164 (1742 - 1902)
set fra vest - foto Aage Jensen

ØLBY SKOLE, matr. nr. 5 l, Lyngvej 35 (1902 - 1916)
Gl. postkort ca. 1910 - set fra øst

ØLBY SKOLE (fortsat)

For c. 2 Maaneder siden indsendte jeg en Ansøgning til det ærede Sogneraad om at faa de nederste Ruder i min Skolestue blindede.

Da der er hengaaet saa lang Tid - to Maaneder - maa jeg formode, at dette mit Andragende ikke er blevet bevilget. Det er maaske derfor fri af mig atter at bede om det; men Sogneraadet maa undskylde mig det. Det er jo ikke for min egen, men for Børnenes Skyld, at jeg ønsker det. Der er megen Færdsel her forbi. Børnene, hvad jeg næsten kan tilgive dem, kan ikke lade være med at nyde den herlige Udsigt ud over Køge og Bugten. Snart kommer der et Tog og snart et Skib, det ene med det andet gør, at en mængde Tid gaar til spille. Det er da ogsaa den eneste Skolestue i Kommunen, der ikke har blindede Ruder fornedet, selv Lærerindens har det.

Jeg haaber nu, at Sogneraadet denne Gang vil bevilge det og lade det blive gjort snarest belejligt.

Ølby Hovedskole d. 6.12.1916.

Ærbødigst
JM Petersen

Til Højelse Sogneraad!

-----0000000-----

Da de nederste Ruder i min Skolestue endnu ikke er blevne blindede, tillader jeg mig atter, for tredie Gang at ansøge det ærede Sogneraad derom.

I de sidste Dage har jeg vanskeligt kunnet have Børnenes Interesse der mere var ude hos de Børn, der "halede" paa Isen paa Lars Pedersens Mark.

Ølby Hovedskole d. 10.1 1917.

Ærbødigst
JM Petersen

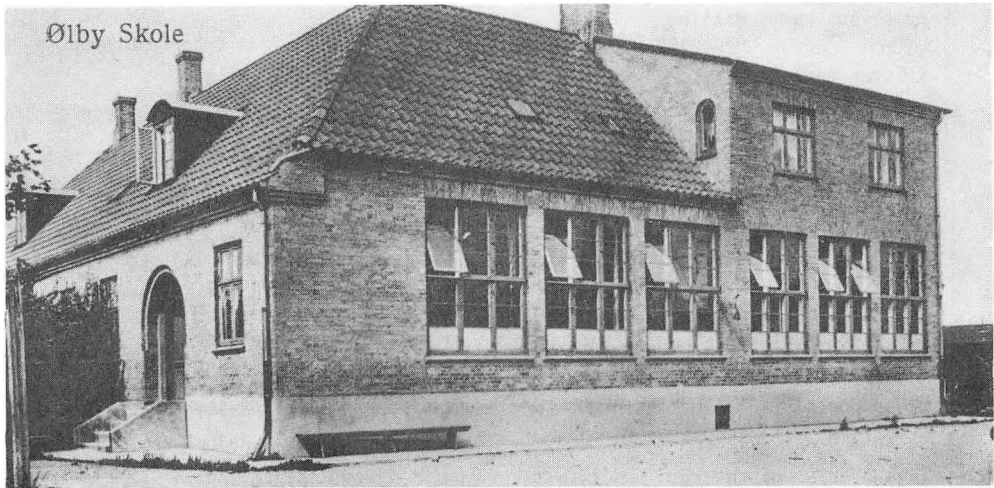
Til Højelse Sogneraad!

FOLKETÆLLING**Ølby skole matr.nr. 1 a, Ølby**

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1771	(Oeder) Skoleholder Smit	49	gift 2. gang/holder skolen i by
	Hans hustru	55	gift 2. gang
1787	Christopher Holm	65	i 2. ægteskab, husbond/skoleholder
	Berthe Asmusdatter	51	i 1. ægteskab, madmoder
	Johan Christophersen	23	ugift, hans søn af 1. ægteskab/drejersvend
	Karen Pedersdatter	12	ugift, tjenestepige
1801	Christopher Holm	79	gift 2. gang, mand/skoleholder (død 1808)
	Birthe Asmusdatter	65	gift 1. gang, hans hustru
	Karen Kirstine Holm	20	ugift/tjenestepige
1834	Lars Poulsen	56	gift/skolelærer og kirkesanger
	Karen Hansdatter	55	gift, hans kone
	Gjertrud Larsdatter	18	ugift, deres datter
1845	Lars Poulsen	67	gift/skolelærer og kirkesanger født i Højelse
	Karen Hansdatter	66	gift, hans kone født i Ølsemagle
	Gjertrud Hansdatter	29	ugift, hans barn født i Højelse
	Lars Jensen	8	ugift, plejebarn i søns sted født i Herfølge

ØLBY SKOLE (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1855	Niels Bertelsen	28	gift skolelærer født i Øster Hvidbjerg sogn
	Kristiane Marte Milling Andersen	24	gift hans kone født i Nørre Uttrup
	Kristen Bertelsen	4	ugift barn født i Nibe
	Sidse Marie Kristensdatter	20	ugift tyende født i Aashøj, Herfølge
	Maren Jensdatter	12	ugift tyende født i Højelse
1860	Rasmus Rasmussen	51	gift skolelærer og husfader født i Assens
	Christiane Olsen	45	gift hans kone født i Randers
	Christian Otto Hansen	9	ugift plejebarn født i Kjøbenhavn
	Theodora Bolt	5	ugift plejebarn født i Kjøbenhavn
1870	Jens Vigh Hejlesen	38	gift husfader/skolelærer født i Vor, Hjørring amt
	Petrine Bodelsen	39	gift husmoder født i Dronninglund
	Viggo Johan Nikolaj Hejlesen	9	ugift barn født i Aalbæk
	Helge Andreas Hejlesen	7	ugift barn født i Aalbæk
	Inger Marie Jensen	18	ugift tjenestepige født i Herfølge
1890 M	Jens Wigh Hejlesen	58	gift husfader/skolelærer født i Jylland
K	Petrine Bodelsen	60	gift husmoder født i Jylland
M	Hakon Wigh Hejlesen	under 1 år	ugift plejesen født i Højelse
K	Ida Frederiksen	16	ugift barnepige født i København
K	Dagmar Pedersen	15	ugift tjenestepige født i København
1901 M	Jens Peter Larsen	21.7.1867	gift husfader/skolelærer født i K. Eskildstrup
K	Kirstine Larsen	31.8.1867	gift husmoder født i Dåstrup
M	Kaj Edvin Larsen	27.5.1893	ugift barn født i Højelse
K	Else Sofie Stefani Larsen	4.5.1899	ugift barn født i Højelse
K	Karen Nielsen	8.3.1836	enke, slægtning, formue født i Dåstrup
K	Kamilla Gliese	18.8.1883	ugift tyende født på Femø
1906 M	Jens Peter Herbo	21.7.1867	gift lærer
K	Kirstine Herbo	31.8.1867	gift
M	Kaj Edvin Herbo	27.5.1893	ugift
K	Else Sofie Stefani Herbo	4.5.1899	ugift
K	O. A. S. Herbo	21.11.1902	ugift
K	A. M. Petersen	10.8.1893	ugift
1911 M	Jens Mathias Petersen	2.3.1878	gift husfader/skolelærer født i Stagstrup, Thisted amt
K	Ane Marie Petersen	3.6.1878	gift husmoder født i Dollerup, Skanderborg amt
K	Anna Katrine Petersen	20.12.1900	ugift barn født i Dollerup
K	Sigrid Strunge Petersen	21.9.1907	ugift barn født i Vesterbølle, Viborg amt
K	Kirstine Sørensen	1.2.1895	ugift tjenestepige født i Vesterbølle

ØLBY SKOLE, matr. nr. 5 u, Lyngvej 28 (1916 - 1954)
Gl. postkort ca. 1920-25 - set fra sydøst

ØLBY SKOLE, matr. nr. 2 u, Lyngvej 22 - 1955
Fotoet er fra 1. skoledag i den nye skole
- set fra syd - foto Holger Larsen

Matr.nr. 2 d (nu 2 n), Ølby

Københavnsvej 145

- udstykket fra Nordtoftegårds strandlod, som oprindeligt hørte under Duebrødre Kloster.

I 1880 kom Hans og Hanne Christensen fra Herfølge, og i 1894 købte de strandloden på 8½ tdr. land og byggede hus her.

EJERE:

- 1911 - : Hans Christensen
- 1915 - ca.1942: Christian Steinmann
- 1942 - 1984: Erik F. Steinmann
- 1984 - : Merete og Hans Himmelstrup

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890 M	Hans Christensen	48	gift husfader/handelsmand født i Sædder
K	Hanne Jensen	32	gift husmoder født i Sverige
1906 M	Hans Christensen	13.10.1841	gift husfader/parcellist
K	Hanne Christensen	26.7.1857	gift husmoder

STEINMANNS SØ/STEINMANNSVEJ

Indtil sidst i 1960'erne lå der en stor kunstig sø - ca. 50 x 400 meter - bag ejendommen.

Den blev af brandmyndighederne udlagt som branddam - en meget stor branddam, tør man nok sige!

Omkring 1937/38 blev den store Københavnsvej-viadukt (v/Tangmosevej) opført.

Man kom i forbindelse med fisker Steinmann på Københavnsvej 145, og der blev indgået en overenskomst, således at et entreprenørfirma kunne grave alt det fyld, der skulle anvendes til viadukten. Grundvandet satte naturligvis hurtigt op, da gravningen begyndte, og søen opstod. Den fik snart navnet Steinmanns Sø efter ejeren fisker Steinmann. Det fortælles, at Steinmann prøvede at udnytte søen i erhvervsmæssig henseende ved at sætte fiskeyngel ud, men fiskebestanden ville ikke rigtig trives. Tørvegravning blev også forsøgt uden større held. Efter hans død blev området afhændet til et entreprenørfirma, som begyndte opfyldningen af den store branddam. Resultatet blev grundene på Steinmannsvej.

"STEINMANN'S HUS", matr. nr. 2 d, Københavnsvej 145
Maj 1989 - set fra øst

BIRKELY, matr. nr. 2 f, Lyngvej 24
ca. 1940 - set fra syd

TRANEHOLM

Matr.nr. 2 e, Ølby Lyngvej 14

Oprindelig jordlod fra Nordtoftegård, som har hørt under Duebrødre Kloster.

Inger og Lars Jensen fra Engtoftegård byggede i 1904 Traneholm og boede der til 1908. Der var ca. 15 tdr. land til ejendommen.

EJERE:

1904 - 1908: Inger og Lars Jensen
1908 - : Malling Jensen
1909 - 1927: Th. Peter Andersen
1927 - 1960: Ejnar Nielsen - søn fra Strandgården
1961 - : Flemming Johansen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906 M	Lars Jensen	7.8.1850	gift husfader parcellist
	K Inger Jensen	7.4.1858	gift husmoder
	K Ingeborg Larsine Jensen	20.11.1893	ugift barn
	K Emmy Laurine Jensen	6.3.1901	ugift barn
1911	Peder Andersen	28.11.1880	gift husfader, landbruger født i Glumsø
	Ane Marie Andersen	24.5.1871	gift husmoder født i Terslev
	Herman Julius Andersen	2.6.1897	ugift barn født i Havdrup
	Axel Andersen	27.1.1905	ugift barn født i Roskilde
	Volmer Andersen	26.12.1907	ugift barn født i Roskilde

BIRKELY

Matr.nr. 2 f, Ølby, Lyngvej 24

Ejendommen er udskilt fra Nordtoftegård omkring 1903.

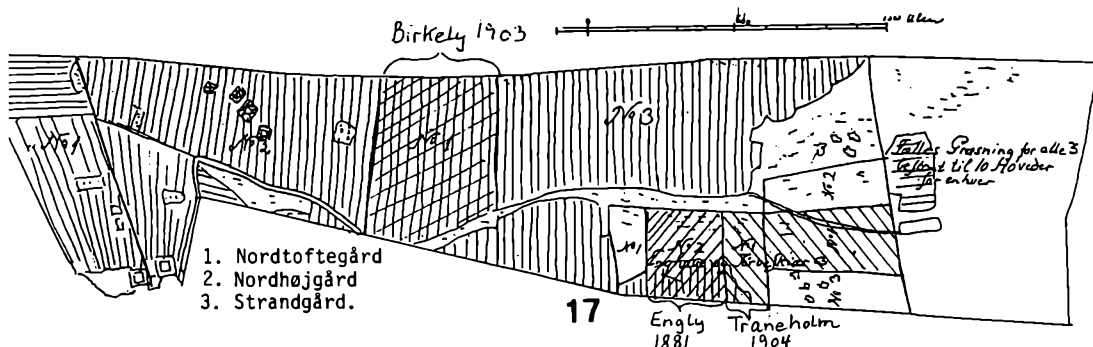
EJERE:

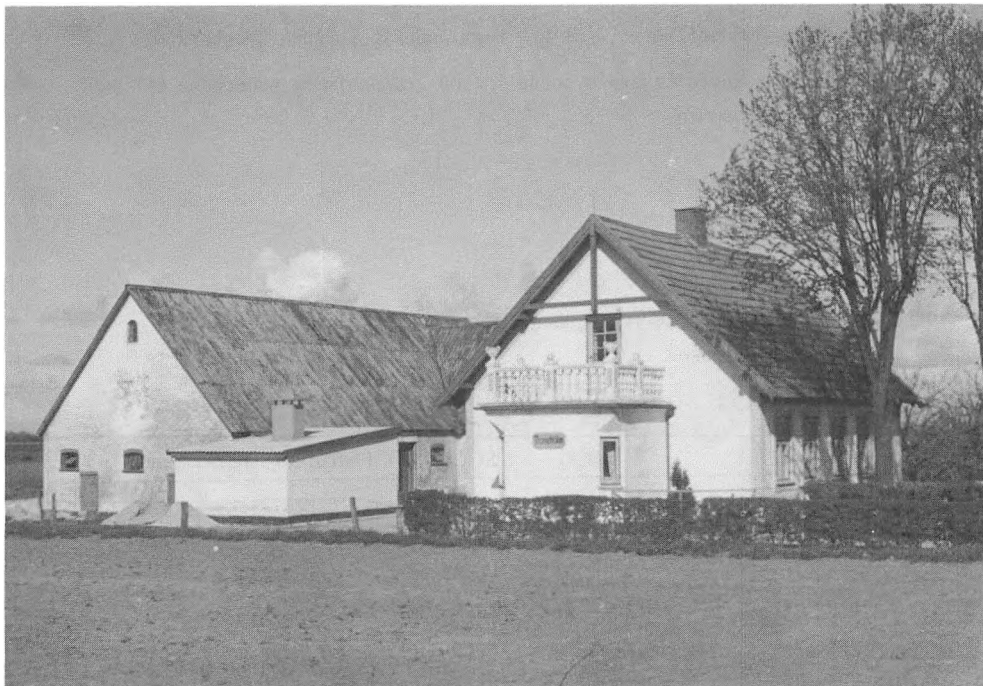
1903 - 1957: Søren Knudsen
1958 - 1985: Holger Larsen
1985 - : Anders Olsgård

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	ERHVERV/STILLING I FAMILIEN
1906	Søren Knudsen	26.1.1879	gift husfader og parcellist født i Højelse
	Johanne Dorthea Knudsen	25.6.1877	gift husmoder født i Ølsemagle
	Helge Johanne Knudsen	15.7.1904	ugift barn født i Højelse
	Anne Marie Pedersen	25.1.1890	ugift tjenestepige
	Jens Thomsen	14.7.1848	ugift tjenestekarl født i Ejby

Duebrødre Klosters Søjlets Mark-Lod ved Ølbye Bye paa Roskilde Amt
Aar 1791

TRANEHOLM, matr. nr. 2 e, Lyngvej 14
ca. 1950 - set fra sydvest

EJNAR NIELSEN, TRANEHOLM
august 1946

Matr.nr. 2 g, Ølby (nu matr.nr. 2 ch) Stenaldervej 7

Opført i 1902 på en udlod fra Nordtoftegård, matr. nr.2. Blev drevet som almindeligt landbrug i alle årene frem til ca. 1945, hvorefter man gik over til frugtavl og gartneri - ses tydeligt på luftfotoet fra ca. 1950 - indtil jorden blev byggemodnet sidst i 1960'erne. Jernbanen Køge-Roskilde løb før øst for ejendommen, men i forbindelse med anlæg af S-banen til Køge i 1982-83 flyttedes jernbanen, så den nu passerer vest for ejendommen og det parcelhusbebyggede område.

EJERE:

1906 - 1902: Lars Peder Sørensen

1907 - 1917: Lars Peder Larsen

omkr. 1918: Hans Pedersen

omkr. 1923: Valdorf Mikkelsen

1935 - 1951: Holger Nielsen (ejer sagførerne Bruun og Olsen)

1951 - ca. 1965: Vilhelm Petersen (ejer sagførerne Bruun og Olsen)

Husmandsstedets beboelse eksisterer stadig, og her har Søren Nielsen boet siden midt i 1960'erne.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906 M	Lars Peder Sørensen	3.3.1873	gift husfader, husmand/arbejdsmand
K	Hanne Morteline Sørensen	30.10.1872	gift husmoder
K	Petra Jacobine Andreasen	12.3.1897	ugift barn
K	Astrid Sørensen	2.7.1902	ugift barn
K	Emma Betty Sørensen	30.1.1904	ugift barn
M	Jens Christian Thorkild Sørensen	14.6.1905	ugift barn
1911 M	Lars P. Larsen	29.9.1885	gift husfader, parcellist
K	Kirstine Larsen	24.10.1884	gift husmoder
M	Hans Larsen	21.2.1905	ugift barn

Matr.nr. 2 h (nu matr.nr. 2 an) Botoftevej 5

Ejendommens historie er nogenlunde den samme, som nævnt under matr. nr. 2 g, Stenaldervej 7.

EJERE:

1902 - 1917: Niels Madsen

senere: Rasmus Rasmussen

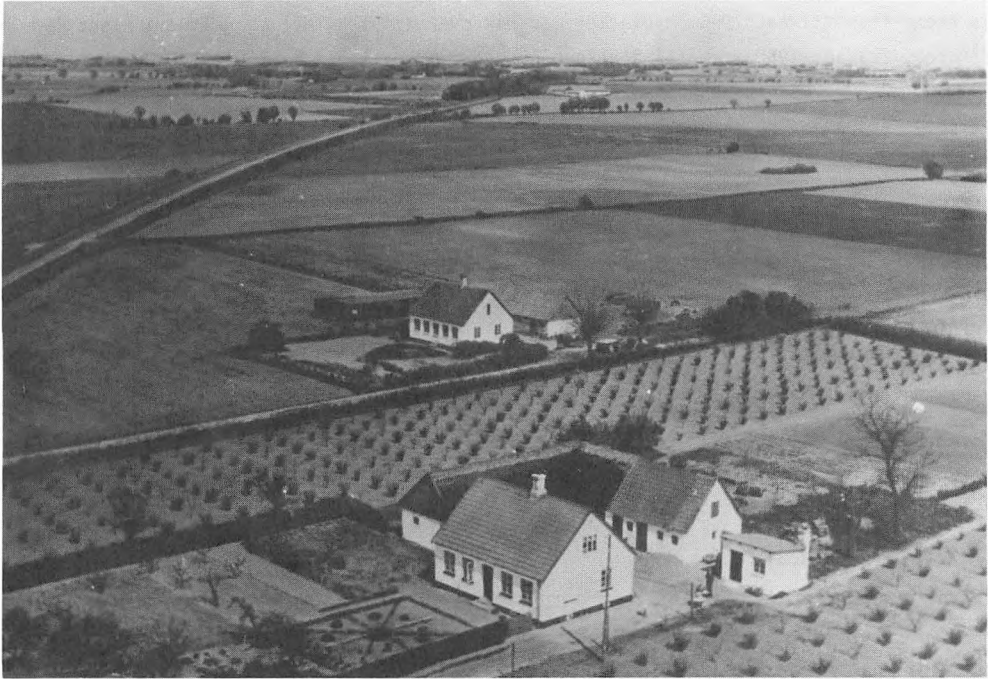
ca. 1921 - 1939: Niels Hansen

1939 - ca. 1965: Karl Mortensen

Da husmandsstedet blev nedlagt, byggede Sigrig og Karl Mortensen et parcelhus lige ved siden af og afhændede det nedlagte husmandssteds bygninger til Ejvind og Yrsa Dahl.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906 M	Niels Peder Madsen	14.8.1867	gift husfader husmand/murerarbejdsmand født i Haarlev
K	Maren Sofie Madsen	25.10.1874	gift husmoder født i Haarlev
K	Anna Madsen	24.12.1898	ugift barn født i Kjøge
M	Henry Madsen	17.11.1900	ugift barn født i Kjøge

Forrest i billedet: Matr. nr. 2 h, Botoftevej 5
Midt i billedet: Matr. nr. 2 g, Stenaldervej 7
ca. 1950 - 55 - set fra sydvest

ENGLY, matr. nr. 3 e, Lyngvej (mellem nr. 14 og 16)
ca. 1940 - set fra syd

ENGLY

Matr.nr. 3 e Ølby Lyngvej (lå mellem nr. 14 og 16, hvor Lyngvejen nu krydser motorvejen)

I 1881 købte tømrer Frederik Nielsen, som boede i den gamle spindeskole (matr.nr. 46) en udlod udstykket fra Nordhøjgård og byggede en lille ejendom. Den blev revet ned i forbindelse med motorvejsbyggeriet først i 1960'erne.

EJERE:

1881 - 1904: Frederik Nielsen
1904 - 1909: Morten Jensen
1909 - 1911: Peder Pedersen
1911 - 1915: Forskellige ejere
1915 - 1917: Christian Hansen
1917 - 1924: Lars Larsen
1924 - : Ove Jensen
- 1949: Gerløv Larsen
1949 - 1950: Albert Nielsen
1950 - 1953: Aage Nielsen, maler
1953 - 1958: Alfred Rasmussen, karetmager
1958 - Børge Hyllested, frisør

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Frederik Nielsen	48	gift husfader, tømrer født i Højelse
	K Marie Henriksen	53	gift husmoder født i Højelse
	M Morten Nielsen	15	ugift barn født i Højelse
	K* Ane Hansen	76	enke, aftægtskone født i Højelse
	M Jens Jensen	23	ugift tømrersvend født i Højelse
	* nævnt i folketællingen 1845 ved matr. nr. 46.		
1906	M Morten Jensen	17.11.1841	gift husfader, parcellist
	K Elise Jensen	9.8.1865	gift husmoder
	K Hansine Laurine Margrethe Jensen	23.1.1891	ugift barn
	K Marie Christine Jensen	22.10.1893	ugift barn
	K Emmy Elise Jensen	8.10.1896	ugift barn
1911	M Peder Henriksen	25.6.1856	husfader landbruger født i Herfølge
	K Amalie Birgitte Henriksen	5.2.1860	gift husmoder født i København
	M Hans Henriksen	20.6.1880	ugift barn født i Valløby
	K Sophie Andersen, født Henriksen	4.12.1878	enke barn født i Valløby
	M Otto Andersen	15.11.1900	ugift barn født i Valløby
	K Hedvig Andersen	8.11.1901	ugift barn født i Valløby
	K Olga Sigrid Sølvberg	18.4.1898	ugift plejebarn født i København
	K Ane Mathiesen	31.7.1850	enke født i Valløby

DAMHUSET, matr. nr. 3 f, Blommevænget 4
En malersvend, som omkring 1900 boede hos smed
Niels Jørgensen, havde ikke penge til at
betale for sit ophold, men gav ved sin afrejse
Ane Niels Smed dette maleri af naboejendommen
"DAMHUSET" - set fra sydøst

Matr. nr. 4 d, Københavnsvej/Smedevej
Ane og smed Niels Jørgensen med familie
i haven i 1912

DAMHUSET

Matr.nr. 3 f (oprindelig 3 f + 4 f)

Blommevænget 4

Ejendommen er bygget omkring 1880 på en lynglod, som oprindelig hørte under Nordhøjgård og Strandgård, to af Duebrødre Klosters gårde i Ølby. På gamle kort står navnet DAMHUSET. Navnet stammer fra en dam, som lå lige sydvest for selve ejendommen. Da Københavnsvej blev lagt om for at blive gjort højere og bredere, hentedes der materialer her, hvorved dammen opstod. Omkring 1950 blev den fyldt op igen med udgravningsjord fra Lille Skensved Foderstofforretning og Københavns Pektinfabrik i forbindelse med bygningsarbejder.

Da Lars Møller handlede i 1910, hørte der til ejendommen 1 gris, 1 ko, 1 hest og 3 tdr. land - købsprisen var 8.800 kr.

EJERE:

1895 - ca. 1902: Ole Christensen
omkring 1906: Ole Peder Jensen
senere: Jakob Hansen
1910 - 1956: Lars Møller
1956 - 1988: Else og Regner Petersen
1988 - Nanny Juhl og Bent Frederiksen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Ole Christensen	14.3.1860	gift husfader, daglejer født i Herfølge
	K Marie Christensen	22.5.1866	gift husmoder født i Bjæverskov
	K Johanne Christensen	28.8.1895	plejebarn født i Herfølge
1906	M Ole Peder Jensen	2.3.1867	gift husfader, husejer
	K Boline Jensen	6.6.1867	gift husmoder
	K Ellen Jensen	20.11.1893	ugift barn
1911	M Lars Møller	28.4.1874	gift husfader, parcellist født i Lyderslev
	K Vilhelmine Møller	11.11.1874	gift husmoder født i Store Heddinge
	M Guna Møller	14.11.1902	ugift barn født i Hylleholt
	M Hans Møller	26.11.1906	ugift barn født i Hylleholt

Matr.nr. 4 c, Ølby, Smedevej 5

Oprindelig lynglod fra Strandgården (under Duebrødre Kloster). Udskilt i 1864-65, hvor Hans Jensen køber jorden.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

EJERE:

1865 - : Hans Jensen og Ane Simonsdatter
 1885 - ca. 1902: Jens Petersen og Ane Chatrine Sørensen
 omkring 1906: Johannes og Anna Hansen
 1906 - 1915 - : Magnus Karlson
 - 1924: Thorkild Funch
 1924 - 1939: Hans Petersen
 1939 - 1945: Maren Vilhelmine Pedersen
 1945 - 1959: Svend Aage Pedersen
 1959 - 1961: Ejner Leo Petersen
 1961 - 1971: Villy og Marie Aagesen
 1971 - 1974: Ruth Nielsen
 1974 - 1981: Jørgen Larsson
 1981 - : Tove Schebye Poulsen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1870	M Hans Jensen	48	gift husfader, smed født i Køge Landsogn
	K Ane Simonsdatter	44	gift husmoder født i Kr. Skensved
	M Jens Hansen	18	ugift søn født i Ølsemagle
1890	M Jens Petersen	58	gift husfader, husmand født i Søllerup
	K Ane Chatrine Sørensen	55	gift husmoder født i Råby
	K Ane Kirstine Petersen	13	ugift barn født i Søllerup
1901	M Jens Petersen	2.3.1831	gift husfader, daglejer født i Herfølge sogn
	K Trine Pedersen	12.3.1834	gift husmoder født i Holtug sogn
1906	M Johannes Hansen	19.7.1887	gift husfader
	K Anna Hansen	10.8.1885	gift husmoder
	M Dreng	5.12.1905	ugift barn
	K Trine Pedersen	12.3.1834	enke
1911	M Magnus Carlsen	19.7.1863	gift husfader, arbejder, Køge Trævarefabrik født i Sverrig
	K Sofie Carlsen	1.12.1863	gift husmoder født i Kværkeby
	K Carla Carlsen	22.10.1898	ugift barn født i Herfølge
	K Eva Carlsen	14.5.1903	ugift barn født i Herfølge
	K Ebba Carlsen	15.12.1904	ugift barn født i Herfølge
	K Viola Carlsen	27.2.1907	ugift barn født i Højelse
	M Carl Carlson	1.6.1893	ugift logerende. sømand, letmatros født i Kværkeby
	M Thorvald Carlson	4.10.1906	ugift barn født i Højelse

SMEDIEN, ØLBY LYNG

Matr.nr. 4 d, Ølby - lå på hjørnet af Københavnsvej/Smedevej

For 200 år siden gik landevejen Køge-København lidt længere inde i landet i området Ølsemaglevej-Lyngvej. Smedien lå for enden af det nuværende Smedevænget på Ølsemaglesiden (Smedevej-Smedevænget skilte de 2 sogne Højelse og Ølsemagle, således at den sydlige del af vejen hørte til Højelse og den nordlige del til Ølsemagle).

Fra Strandgården førte en markvej ud til Lyngen, denne blev brugt af Ølbybønderne, "når de skulle

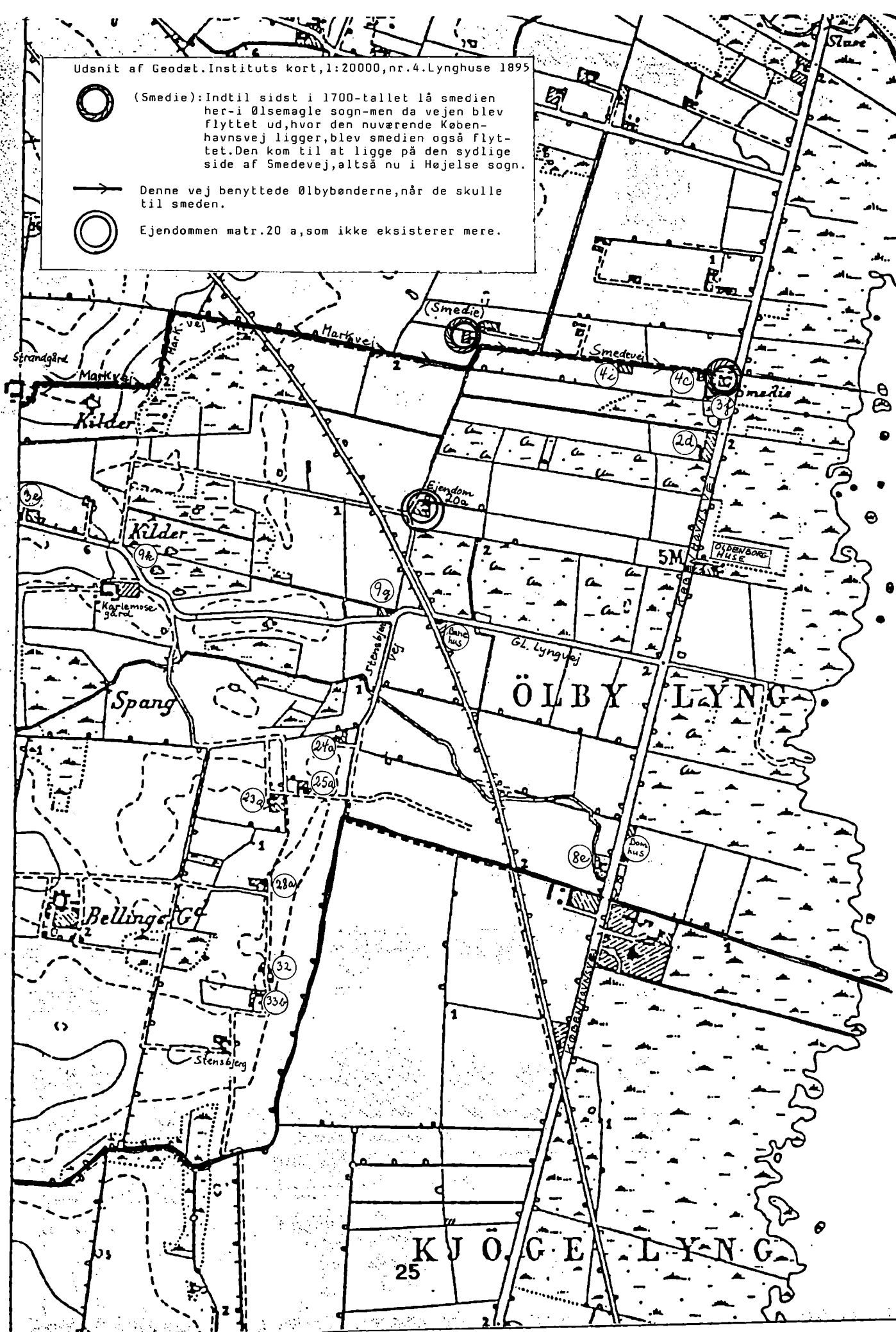
(Smedie): Indtil sidst i 1700-tallet lå smedien her-i Ølseagle sogn-men da vejen blev flyttet ud, hvor den nuværende Københavnsvej ligger, blev smedien også flyttet. Den kom til at ligge på den sydlige side af Smedevej, altså nu i Højelse sogn.

Denne vej benyttede Ølbybønderne, når de skulle til smedien.

Ejendommen matr. 20 a, som ikke eksisterer mere.

SMEDIEN, ØLBY LYNG (fortsat)

til smed". Da landevejen blev lagt ud, hvor den ca. er i dag, flyttede smeden med og fik til huse lige op til landevejen og nu i Højelse sogn, da det var på den sydlige del af Smedevej. Smedegrunden var oprindelig en lynglod fra Strandgården, og i 1864-65 fandt den endelige udstykning sted. I 1879 købte smed Niels Jørgensen en lynglod øst for landevejen og helt ned til stranden - ca 10.000 m² - fra Nordhøjgård. Hans søn Lars Jørgensen byggede senere et par huse her, bl. a. Sundvej 1 (hvor der har været fiskeforretning).

I smedien blev der senere etableret cykelforretning og -værksted, som eksisterede, indtil ejendommen blev revet ned sidst i 1970'erne.

Om Niels Jørgensen, kaldet Ølbysmeden, fortælles, at han var kendt vidt omkring for det letøj, han lavede. Det var utrolig godt til "at holde skæret" (bevare sin skarphed).

EJERE:

1865 - 1870 - : Jens Jensen

1870'erne - 1927: Niels Jørgensen (han bor på ejendommen til 1927)

1943 - 1977: Knud Jensen

1977 - Køge kommune

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1870	K Inger Nielsen	28	gift husmoder født i Højelse sogn
	K Marie Jensen	7	ugift barn født i Højelse sogn
	M Jens Jensen	4	ugift barn født i Højelse sogn
	M Niels Jensen	under 1 år	ugift barn født i Højelse sogn
	K Kirsten Pedersdatter	72	gift konens mor født i Højelse sogn
NB. I TILLÆGSLISTE:			
	M Jens Jensen	33	gift husfader, arbejdsmand født i Ølseagle midlertidigt ophold: Kjøge Sygehus 3 uger
1890	M Niels Jørgensen	41	gift husfader, smed født i Ishøj
	K Ane Knudsen	36	gift husmoder født i Højelse
	K Johanne Jørgensen	13	ugift barn født i Højelse
	K Margrethe Jørgensen	10	ugift barn født i Højelse
	K Kristine Jørgensen	5	ugift barn født i Højelse
	M Knud Jørgensen	3	ugift barn født i Højelse
	M Lars Jørgensen	under 1 år	ugift barn født i Højelse
	M Svend Ove Jørgensen	16	ugift smeddreng født i Kjøge
1906	M Niels Jørgensen	29.3.1848	gift husfader, smed
	K Ane Jørgensen	8.12.1853	gift husmoder
	M Knud Jørgensen	19.11.1886	ugift barn, smedsvend
	M Lars Jørgensen	17.7.1889	ugift barn, smeddreng
	M Ole Jørgensen	17.3.1893	ugift barn

Matr.nr. 4 i, Ølby, Smedevej 21

Udstykket fra Strangårdens lynglod. I første omgang til Strandgårdens ejer Lars Pedersen. Efter at Niels og Marie Pedersen har tjent en del år hos Lars Pedersen, overtager de matr. nr. 4 i, og Niels begynder som vejmand.

Matr.nr. 4 i, Ølby, Smedevej 21 (fortsat)

EJERE:

- 1895: Lars Pedersen
- 1895 - 1930: Niels Pedersen, vejmand
- 1930 - 1964: Peder Pedersen
- 1964 - 1989: Jensigne Pedersen
- 1989 - 1990: Kjeld Pedersen
- 1990 - Helle Langberg Hansen og Søren Sørensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Niels Pedersen	24.12.1855	gift husfader, vejmand født i Ølsemagle
	K Marie Pedersen	15.12.1860	gift husmoder født i Skrodsbjerg
	K Anna Pedersen	25.1.1890	ugift barn født i Ølsemagle
	K Johanne Pedersen	16.9.1896	ugift barn født i Ølsemagle
1906	M Niels Pedersen	24.12.1855	gift husfader, vejmand
	K Marie Pedersen	15.12.1860	gift husmoder
	K Johanne Pedersen	16.9.1896	ugift barn

Matr.nr. 5 c, Ølby, Lyngvej 33

Inden udskiftningen i 1880 lå Bellingegård her. Efter den tid kom gårdspladsen ind under Engtoftegård, derfor matr. nr. 5.

I 1868 brændte Engtoftegård og blev herefter flyttet uden for byen til sin nuværende plads (se bind 1, side 34). I 1893 købte Peder Knudsen Engtoftegårds gamle gårdsplads med omliggende jord i selve landsbyen.

Snedker og husmand Peder Olsen købte i 1900 matr. nr. 5 c og udstykkede kort efter herfra matr. nr. 5 m (Ølbyvej 157) og matr. nr. 5 o (Ølbyvej 159).

I 1909 overtog slagter Hans Peder Lang ejendommen. Han havde selv slagtehus, hvor man kunne komme og handle. Han havde også faste ture ud til sine kunder i oplandet, ligesom han hver lørdag var på Køge torv med sine slagtevarer. Når slagter Lang var ude at købe slagtedyr, kørte han i gig med en meget flot hest for og som regel i stærkt tempo.

Hans datter og svigersøn Karen og Verner Jørgensen overtog ejendommen 1955 og havde indtil 1979 smedeværksted her. Siden har ejendommen skiftet ejere flere gange.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Hans Lang	24.6.1879	gift husfader, slagtermester født i Ore (Fyn)
	K Mary Lang	17.12.1890	gift husmoder født i Jersie
	K Elly Lang	24.03.1907	ugift barn født i Ejby
	M Jens Oluf Larsen	1.6.1896	ugift, slagterlærling født i Jystrup

Matr. nr. 5 c, Lyngvej 33
Slagter Lang med familie ca. 1915 - set fra nord

ENGTOFT, matr. nr. 5 i, Lyngvej 27
ca. 1935 - set fra nordvest

ENGTOFT

Matr.nr. 5 i, Ølby (nu matr.nr. 5 æ) Lyngvej 27

Da Engtoftegård brændte i 1868 - nærmere beskrevet i første hæfte side 34 - flyttedes gården uden for byen til nuværende placering. På den gamle gårdsplads blev der derefter bygget en aftægtsbolig til Jens Mortensen og hans kone. De boede her til omkring 1893.

EJERE:

1893 - 1902: Handelsmand Peder Knudsen
1903 - 1915: Fhv. mejerist Rasmus Nielsen
1915 : Skovgård Petersen, som solgte den omkringliggende jord til Nordhøjgård og Kildetoftegård.
ca. 1920: Karen og Hans Jensen
1928 - 1952: Jens Madsen (før Bellingegård)
omkr.1953 - 1962: Martha Rasmussen
1962 - 1981: Ebba og Albert Johansen
1981 - : Leif Johansen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Rasmus Nielsen	16.12.1846	gift husfader, landbruger født i Essenbæk, Randers amt
	K Marie Nielsen	3.7.1859	gift husmoder født i Hillested, Maribo amt
	K Marie Nielsen	12.4.1899	ugift barn født i Ønslev, Maribo amt

Matr.nr. 5 m, Ølby Lyngvej 29

Handelsmand Peder Knudsen ejede ejendommen indtil 1916, hvor Frederik Andersen, Nordhøjgård, overtog huset, som i mange år var fodermesterhus. Bl. a. boede her to finner, Frants og Ejno, som var meget værdsat for deres arbejde på Nordhøjgård. I 1936 - 1986 var ejeren Albert Alfons Pedersen.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Peder Knudsen	25.11.1851	gift husfader, kreaturhandler, landbruger født i Højelse
	K Birthe Knudsen	19.5.1860	gift husmoder født i Snoldelev
	M Charles Godtfred Sørensen	21.3.1897	ugift tjenestetyende født i Helsingør

Matr.nr. 5 n, Ølby Ølbyvej 157

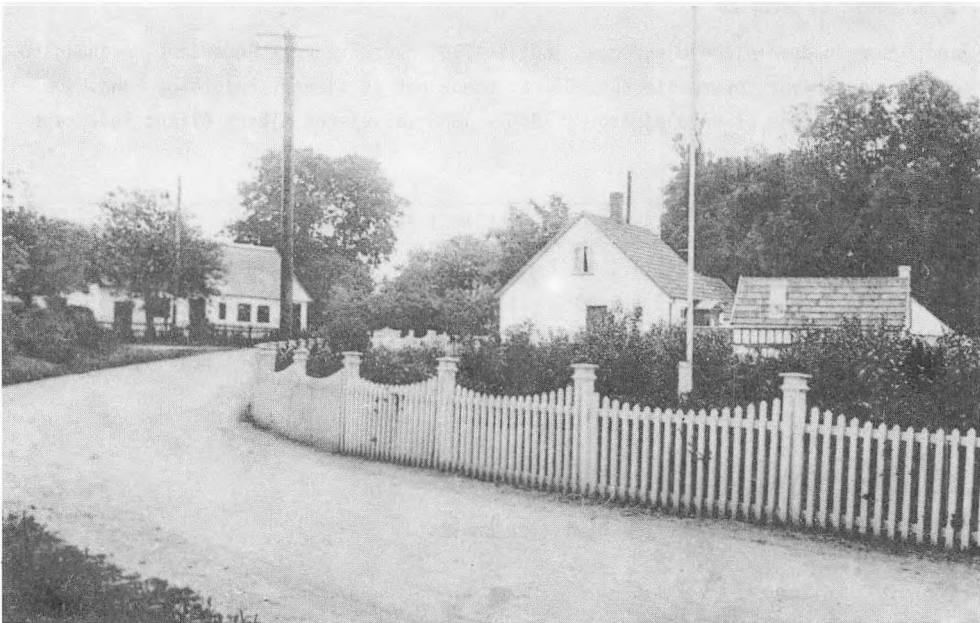
Udstykkes i 1903 fra matr. nr. 5 c til Christian Hansen.

EJERE:

1903 - 1911 - : Christian Hansen
- 1915: Jacob Hansen
1915 - 1946: Fiskehandler Peter Hansen
1946 - 1986: Ejnar Præst Andersen, senere hans kone Ingrid Andersen (Peder Hansens datter og svigersøn)
1986 - Jimmi Andersen og Tina Johansen

Matr. nr. 5 n, Ølbyvej 157, ca. 1935
- set fra øst

Til højre: Matr. nr. 5 o, Ølbyvej 159
Til venstre: SPINDESKOLEN, matr. nr. 46, Ølbyvej 162
Postkort fra ca. 1915

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Christian Hansen	19.9.1872	gift husfader, husejer født i Kongens Lyngby
	K Mathilde Hansen	14.6.1876	gift husmoder født i Lyngbe, Frederiksborg amt
	K Karen Hansen	10.9.1901	ugift barn født i København
	K Cenia Jensen	10.12.1905	ugift barn født i København

Matr.nr. 5 o, Ølby, Ølbyvej 159

Udstykkes i 1903 fra matr. nr. 5 c til Peter Knudsen.

EJERE:

1903 - 1907: Peter Knudsen
 1907 - 1920'erne: Henrik Olsen
 1953 - ca.1970: Søren Leth Frandsen
 ca. 1970 -
 1980'erne: Michael Laursen
 1989 - : Peter Sejersen og Lisbeth Poulsen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Peter Knudsen	25.11.1851	gift husfader, handelsmand
	K Birthe Knudsen	19.5.1859	gift husmoder
	K Johanne Knudsen	11.4.1881	ugift barn
	K Inger Knudsen	8.2.1884	ugift barn
1911	M Henrik Olsen	6.12.1875	gift husfader, arbejdsmand hos tømmerhandler Poulsen, Køge født i Ejby
	K Karen Sophie Olsen	5.1.1872	husmoder født i Højelse
	K Anna Metine Olsen	20.1.1898	ugift barn født i Højelse
	M Helge Olsen	18.10.1901	ugift barn født i Højelse
	K Dagny Hansine Olsen	16.12.1904	ugift barn født i Køge
	K Valborg Elisabeth Olsen	18.8.1906	ugift barn født i Køge
	M Charles Henry Olsen	22.4.1908	ugift barn født i Højelse
	M Svend Frede Olsen	26.11.1909	ugift barn født i Højelse

Matr.nr. 5 q, Ølby, Lyngvej 26

Udstykket fra Engtoftegård først i 1900-tallet.

- 1906 - 1922: Chr. Schwartzback
 1922 - : Frederik Sørensen
 - 1952: L. P. Jensen
 1952 - 1974: Carl Laurits Olsen
 derefter: Paula Beenfeldt Olsen
 - 1990 L. O. Seierskilde

TØMRERVÆRKSTEDET m. beboelse, matr. nr. 6 k, Ølbyvej 151
Gadekæret ses i forgrunden
Postkort fra 1915 - set fra nord

Fra venstre: Hakon Petersen, Ølbyvej 151,
Viggo Larsen, Ølbyvej 160, Karl Hartmann, Krogstoftevej,
Karl Christensen, Ølbyvej 140 - Ølby ca. 1925
(Ølbyvej 157 ses til venstre) - set fra syd

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Christian Schwartzbach	4.11.1872	gift husfader, murersvend hos murermester Kindberg, Køge født i Kongsted
	K Ingeborg Schwartzbach	22.12.1868	gift husmoder født i Nyraad, Møn
	M Henrik Schwartzbach	5.9.1905	ugift barn født i Taastrup
	K Ragna Christensen	10.2.1849	enke, slægtning født i Nyraad, Møn

TRÆMADSEN - TØMRERVÆRKSTED

Matr.nr. 6 k, Ølby, Ølbyvej 151

I 1905 købte tømrer Jens Chr. Pedersen en parcel på 1750 alen (690 m²) af Ole Pedersen, Kilde-
tofttegård for at starte tømrerværksted her.

Senere overtogs sønnen Hakon det for omkring 1980 at afhænde til Egon Madsen, som har videreført
det under navnet TRÆMADSEN.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Jens Petersen	9.8.1876	gift husfader, tømrermester født i Køge
	K Leonora Kristine Petersen	28.11.1883	gift husmoder født i Aarhus
	M Hakon Petersen	7.8.1903	ugift barn født i Hellerup
	K Lilly Petersen	1.4.1906	ugift barn født i Højelse
	M Rejnholt Petersen	25.8.1910	ugift barn født i Højelse
	M Christian Petersen	10.10.1893	ugift tømrerlærling født i København
	M Oluf Hansen	25.6.1890	gift tømrersvend født i Holtug
	M Alfred Larsen	23.4.1894	ugift tømrerlærling født i Højelse

Matr.nr. 6 af, Ølby, Bytoften 2

Oprindelig fra den gamle gårdsplads fra Lodskovgård, som udflyttedes 1799.

I forbindelse med udflytningen får de gårde, der bliver tilbage i landsbyen, tillagt jord fra
de udflyttede gårdes gårdspladser. Kildetofttegård (matr. nr. 6 a) får således gårdspladsen fra
Hegnsgård, Lykkebækgård, Skovgård og Lodskovgård. Ved udstykningen får grundene matrikelnummer
6 (6 k, 6 ai, 6 ah, 6 af, 6 ag)

EJERE/LEJERE:

1880 - 1918	- :	Anders Andersen senere hans enke Wilhelmine
- 1922:		J. P. Nielsen
1940 - 1943:		H. Sattrup
1943 - 1958:		Vilhelm Petersen
1958 - 1966:		Hans Peder Gustafson
1966 - 1968:		Christian H. Sloth
1968 - 1983:		Ib Petersen
1983 - 1987:		Anne Nielsen og Betina Jensen
1987 -	:	Henrik Stig Andersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
* 1880	M Anders Andersen	33	gift husfader
^	K Vilhelmine Andersen	30	gift hustru
	K Ane Juline Andersen	4	ugift barn
	Både Anders og Vilhelmine er nævnt i folketællingerne 1890 og 1901.		
1906	M Peter Jørgensen	17.6.1821	enke husfader alderdomsunderstøttelse
	K Vilhelmine Andersen	7.5.1849	enke husmoder vask og strygning

HÆKKELY

Matr.nr. 6 ag, Ølby, Bytoften 3

Udstykket fra en del af Lodskovgårds og Borgegårdens gamle gårdspladser.

EJERE/LEJERE:

omkr. 1911: Hans Peter Poulsen
 - 1920 - 1940: Hans Hansen
 - 1948: S. Thalbitzer
 1948 - 1960: Erik Olsen
 1960 - 1969: Jens Peter Petersen
 1969 - 1980: Forskellige ejere
 - 1982 - : Børge og Ruth Kinger

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Hans Peter Poulsen	7.5.1881	gift husfader, træarbejder ved træhandler C. Hansen, Køge født i Køge
	M Hansine Poulsen	8.10.1880	gift husmoder født i Dåstrup
	M Martin Poulsen	14.8.1903	ugift barn født i Herfølge
	K Olga Poulsen	25.12.1906	ugift barn født i Gl. Køge
	K Julie Poulsen	25.12.1908	ugift barn født i Gl. Køge

LEDVOGTERHUSET

Matr.nr. 7 a, Ølby, Gl.Lyngvej 37

Ølby jernbaneoverskæring - Danske Statsbaners hus

Oprindelig fra Kildetoftegårds strandlod.

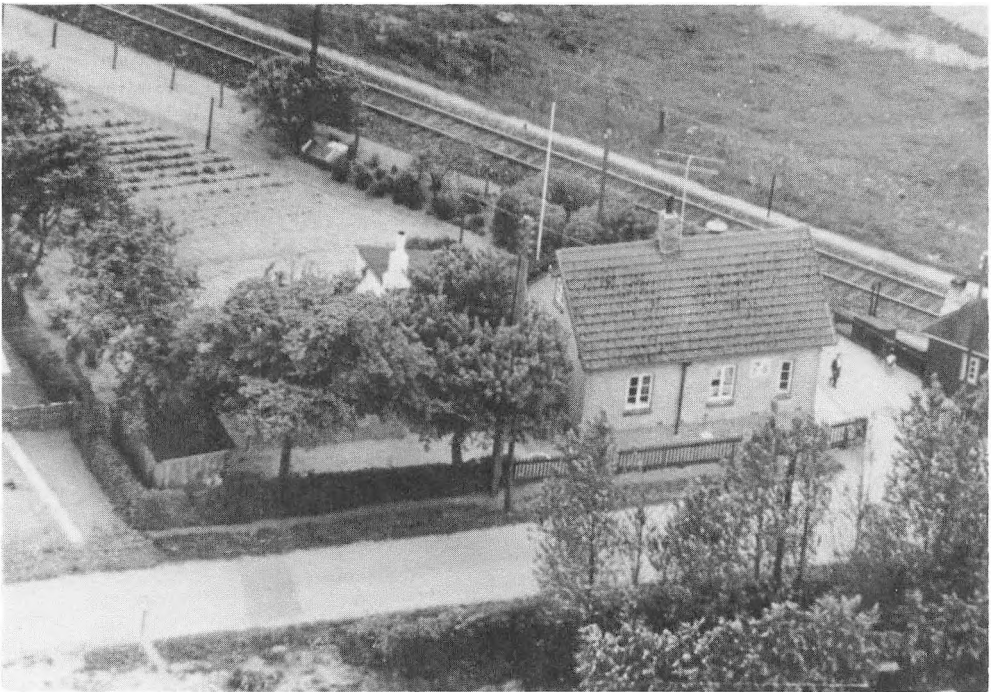
Er efter banens omlægning omkring 1980 overgået til privat ejendom.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Lars Jensen	23.1.1861	gift husfader, daglejer og banearbejder født i Jersie
	K Berthe Jensen	31.5.1862	gift husmoder født i Jersie
	M Peder Jensen	7.5.1893	ugift barn født i Kr, Skensved
	K Johanne Jensen	14.8.1895	ugift barn født i Kr. Skensved
	M Hans Jensen	24.9.1897	ugift barn født i Højelse
	K Karen Jensen	9.7.1900	ugift barn født i Højelse

HÆKKELY, matr. nr. 6 ag, Bytoften 3
Maj 1989 - set fra øst

LEDVOGTERHUSET 7 A, Ølby jernbaneoverskæring
Ca. 1955 - set fra nordøst

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Hans Peder Hansen	31.8.1876	gift husfader, banearbejder
	K Anna Kirstine Sofie Hansen	29.7.1876	gift husmoder, ledvogterske
	M Johannes Christian Hansen	14.4.1900	ugift barn
	K Ingeborg Marie Hansen	30.3.1902	ugift barn
	K Ellen Kristiane Hansen	19.2.1904	ugift barn

BOMHUSET

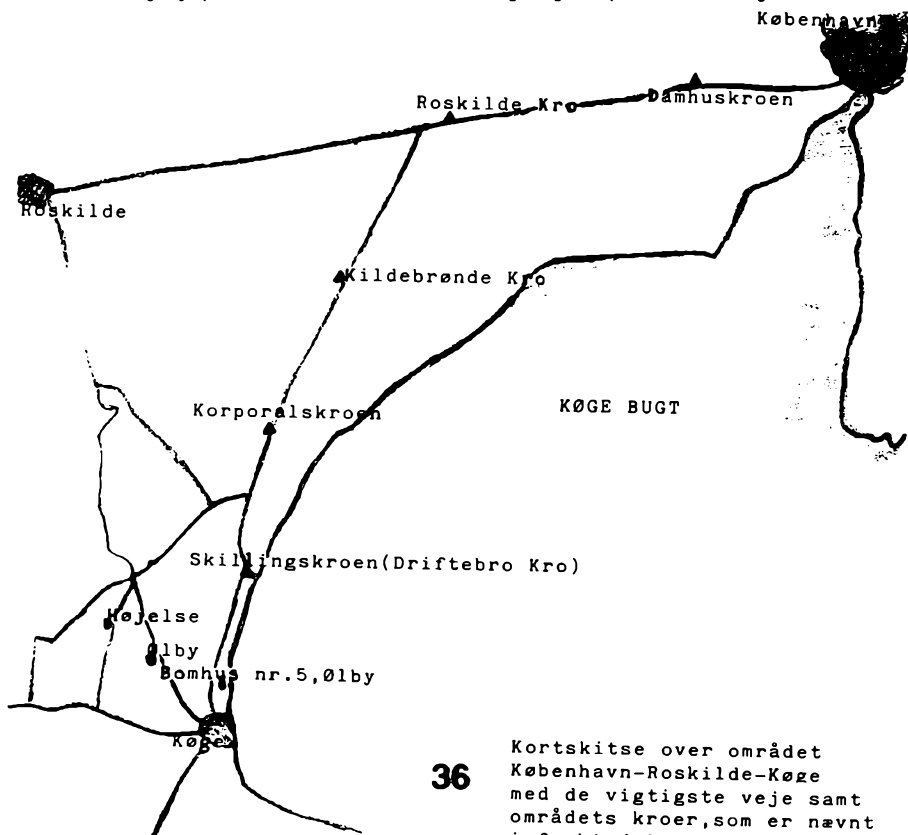
Den kongelige Vejkasse.

Lå på Københavnsvej ved Codan Gummifabriks indkørsel, men blev revet ned først i 1920'erne. Jorden har oprindeligt været en strandlod til Byagergård.

Ved kongelig resolution af 2. november 1778 blev bestyrelsen af vejevæsenet i Danmark overgivet til Generalvejkommisionen, som fastsatte de almindelige regler og bestemmelser ved de nye vejes anlæg og vedligeholdelse. Dog skulle Commissionen forelægge Kongen sine planer for hver 3 til 4 mil ad gangen. I overensstemmelse hermed afgav Commissionen den 28. december 1778 en forestilling angående vejens anlæg fra København til Køge.

Fra København skulle man følge den gamle vej langs stranden til Skillingskroen, hvorfra vejen gik i en lige linie til Køge. Her var den allerede indgrøftet. Den 4. januar 1779 godkendte Kongen forslaget.

Kort efter indkom et forslag fra amtmanden over Københavns Amt Geheimeraad Scheel Plessen, efter anmodning fra adskillige godsejere, at det ville være fordelagtigere og en lettelse for bønderne, at vejen blev anlagt frem til Damhuset og videre over Hvidovre Mark og sydpå til Skillingskroen. Commissionen besluttede da af flere andre årsager at føre vejen til et stykke forbi Roskilde Kro og sydpå over Greve, Carlslunde og Kagstrup til Skillingskroen.

Bomhuset, Den kongelige Vejkasse (fortsat)

Herpå forandrede Kongen under 17. August 1780 den kongelige resolution.

Omkring det store arbejde med at anlægge de nye veje og derefter vedligeholde dem udkom den 15. Februar 1786 en forordning angående bompenges erlæggelse på de nye landeveje, for som det står i forordningen "dels skaffe vores Kasse en billig indtægt til deraf at udrede de til disse Vejes Vedligeholdelse og Tilsyn, dels at lette Byrden for Købstæderne og Amterne, som tager Del i Vejenes Anlæg og Vedligeholdelse." Derfor blev der både ved landeveje, der var færdige, og landeveje, der var under anlæg, oprejst en bom og et bomhus for hver mil.

Forordningens regler var ganske enkle, idet bompenge skulle betales hver gang en bom blev passeret både på ud- og hjemturen.

Til eksempel er medtaget enkelte afgifter. For en bondevogn eller slæde, hvorved forstås bøndernes arbejdsvogne, færre- og torvevogne og slæder, men ikke deres kurvevogne.

For en Bondekærre med 2 Hiul	1 Skilling
for en Karet med 4 Heste	6 Skilling
for en ridende	1 Skilling
for Hornqvæg pr. Stk.	1 Skilling
for Faar eller Lam, 4 Stykker	½ Skilling.

For Køgevejens vedkommende trådte bompengesystemet i kraft i begyndelsen af året 1786. Bommen blev bortforpagtet, men på grund af problemer med vejens færdiggørelse blev der oprettet en Interims Bom (foreløbig Bom) ved Driftebroe Kro senere Skillingskroen, hvor den første bomforpagter værtshusholder Johannes Marcussen fra Taarbæk kunne opkræve bompenge. Imens blev der diskuteret kraftigt, hvor bommen skulle være. Et andet problem var, at ejeren af Skillingskroen, Karen Larsdatter, den 22. august 1786 skrev til bomforpagter Marcussen: "Jeg kan ikke længere have Deres Bomkarle i Qvarteer hos mig, fordi jeg icke kan undvære Sengene, som de ligger i, til mine egne Folk." Bomforpagter Marcussen ansøgte da om at flytte bommen til herbergsejer Hansens Huus ved Kjøge, men den 28. August 1786 erklærede Rentekammeret sig enig med Generalvejkommisionen om at bomforpagterens forslag ikke kunne finde sted.

Der gik næsten 1½ år. I mellemtiden var Marcussen gået fallit og hans Cautionist Gæstgiver Vestergaard fra København, senere hans enke, måtte derfor overtage bomforpagtningen. I betragtning af de tab, som Vestergaards enke havde lidt, fritog Rentekammeret den 4. Februar 1788 hende for opførelsen af bomhuset imod, at den nye forpagter blev pålagt erstatning til Den kgl. Kasse.

Amtmand Molkte skulle foranstalte den offentlige licitation over bomhuset og bommens opførelse, men ingen mødte op, da licitationen fandt sted i november samme år. Der findes et overslag på et hus med materialer og arbejds løn. Dette blev fremlagt i Driftebroehuus dagen før licitationen.

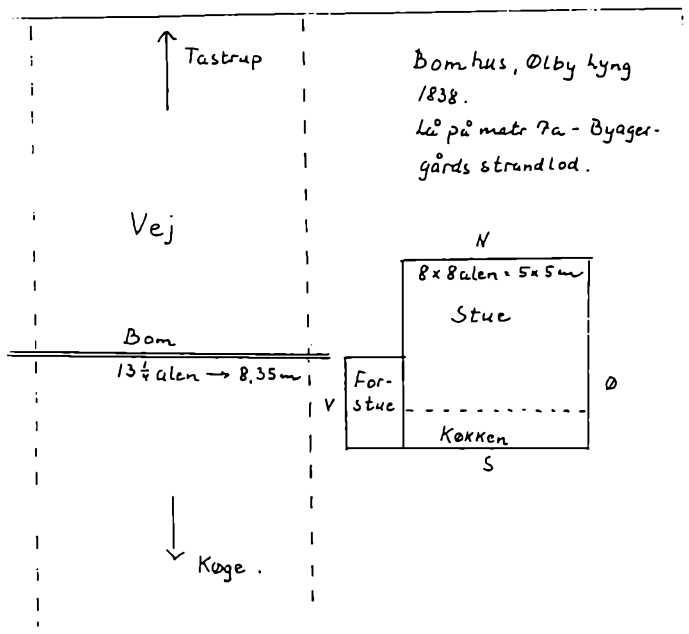
Der findes ingen originale tegninger til bomhuset ved Ølby, men overslaget giver et godt indtryk af, hvordan huset har set ud:

"Overslag over Materialer og Arbejds løn til et Huus ved Bommen paa den nye Landevej 8 Alen dyb i 4-Kant (8 x 8 Alen), en Etage høj med lige Gavle og udvendig en aaben Skorsten, som føres ud af Taget." Derefter kommer en materialebeskrivelse med priser på disse. Senere følger en bedre beskrivelse af huset.

Den 29. November 1788 holdes en ny licitation på samme vilkår som sidst, dog med den ændring, at huset bør opføres, når foråret begynder, og skal være færdigt til nuværende forpagtnings udløb. Det blev tømrermester Jørgen Pollatz fra Køge, der bød lavest med 306 rigsdaler.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Bomhuset, Den kongelige Vejkasse (fortsat)

Den 6. marts 1789 mødte amtmand Molke op i Driftebroe Kro for at anvise Bomhuset, men på grund af dårligt vejr eller anden hindring mødte tømrermester Pollatz ikke. Endelig den 18. april samme år kunne vejmaster Meldal vise, hvor Bomhus nr.5 skulle ligge, nemlig 20 favne nord for Ølby Bro på Ølby Lyng (Byagergaards Strandlod, matr. nr. 7 d, Ølby, omtrent ud for Codan Gummifabriks Indkørsel). Tømrermester Pollatz lovede at begynde med det samme og være færdig i løbet af 5 uger.

Der blev foretaget en mere udførlig synsforretning den 12. marts 1838:

- Et grundmuret Stuehus 8 Alen langt, 8 Alen bredt, bestaaende af 5 Fag med Fyrrebjelker og Fyrre-overtømmer med Straaetag og muret Gavle, indrettet fra søndre Ende med et halvt Fag til Skorsten og Kjøkken, det øvrige til Stue med Brædeloft og Brædegulv samt en Jernbilæggerkakkellovn, et Vindue til Sønder, 1 Fag til Vester og et Fag til Nord, alle med Beslag, to Dørre med Beslag og et Skur ved Husets vestre Side, indrettet til Forstue, fire Alen langt, to og en halv Alen bredt med Fyrretømmer, muret Vægge og Straaetag, som alt er i beboelig Stand.
- En Fyrrebom 13 1/4 Alen lang med Jernlænke, to Egegafler med det fornødne Beslag, Laas og Nøgle, som alt er i brugbar Stand.

Rettigheden til passagepengenes oppebørsel (de opkrævede penge) skulle bortforpagtes til en bomforpagter på visse vilkår. Eksempelvis udbyder Niels Blume, herredsfoged i Ramsø-Tune Herred den 11. februar 1848 auktion over passagepengene ved Bom nr. 5 på hovedlandevejen til Kjøge. Auktionen bliver afholdt i Tingstuen på Roskilde Raadhus efter at have været averteret i Berlingske Avertisements Tidende og ved Kirkestævne. Den højstbydende fik oppebørslen på de bekendtgjorte betingelser. Han skulle endvidere stille med en kautionist.

Vi kender ikke meget til Bomhusets første beboere, men da der fra 1834 og opefter er regelmæssige folketællinger, kan vi se, hvilke familier, der har boet der.

Det var normalt ikke forpagteren af passagepengene, der boede i Bomhuset, men en mand med familie, der for en ringe løn måtte forestå indkrævningen.

Efterfølgende ses en liste over bomforpagterne, forpagtningsterminerne samt beløbet, de er bort-

Bomhuset, Den kongelige Vejkasse (fortsat)

auktionerede for. I de år, hvor der er folketællinger, medtages familierne i huset.

1. MAJ 1786 TIL 1. MAJ 1789:

560 Rigsdaler årlig af alle 3 bomhuse på vejen fra Roskilde Kro (Kildebrønde-Kagstrup-Driftebro Kro, Interims Bom, værtshusholder Johannes Marcussen, Taarbæk). Han går fallit og cautionisten gæstgiver Vestergaard, København, senere hans enke, må stå til ansvar.

I folketællingslisten 1787 nævnes, at i Driftebroe Kroe logerer Daniel Højer, 43 år, ugift, bomkarl.

1. MAJ 1789 TIL 1. MAJ 1792:

205 Rigsdaler årlig.

Brændevinsbrænder og bomforpagter Jens Nimb, København.

1. MAJ 1792 TIL 1. MAJ 1795:

205 Rigsdaler årlig. Christian Gottschalck, København.

1. MAJ 1795 TIL 1. MAJ 1805:

303 Rigsdaler årlig. Jess Krag, København.

FOLKETÆLLING 1801:

Niels Larsen	41 år, jordløs husmand, bommand.
Sidse Larsdatter	43 år, hans kone
Jørgen Nielsen	11 år, barn
Kirsten Nielsdatter	8 år, barn

1. MAJ 1805 TIL 1. MAJ 1813:

491 Rigsdaler årlig. Lottericollektør Alexander Schouv, København.

1. MAJ 1813 TIL 1. MAJ 1816:

300 Rigsdaler årlig. Ole Hansen, Ølby.

1. MAJ 1816 TIL 1. MAJ 1819:

600 Rigsdaler årlig. Møller Peder Rugaard, Roskilde.

1. MAJ 1819 TIL 1. MAJ 1822:

420 Rigsdaler årlig. Brændevinshandler Folmer Nielsen Dyrhund, Køge. (Hans gravminde står endnu på den gamle kirkegård ved Sct. Nicolai Kirke, Køge, ud mod Nørregade, forestillende en knækket søjle, udført i en sort stenart).

1. MAJ 1822 TIL 1. MAJ 1825:

800 Rigsdaler årlig. Brændevinshandler Folmer Nielsen Dyrhund, Køge.

1. MAJ 1825 TIL 1. MAJ 1828:

535 Rigsdaler årlig. Jørgen Nielsen

1. MAJ 1828 TIL 1. MAJ 1831:

695 Rigsdaler årlig. Jørgen Nielsen.

Bomhuset, Den kongelige Vøjkasse (fortsat)

1. MAJ 1831 TIL 1. MAJ 1834:

505 Rigsdaler årlig. Jørgen Nielsen.

FOLKETÆLLING 1. FEBRUAR 1834:

Christine Nielsdatter 41 år, enke, bomforpagterske
Niels Jørgensen 17 år, ugift, barn
Hans Jørgensen 11 år, ugift, barn
Maren Jørgensdatter 15 år, ugift, barn
Maria Jørgensdatter 13 år, ugift, barn
Jens Nielsen 39 år, ugift, betjent ved bommen hos enken.
Jørgen Nielsen er død den 21.3.1831, hans enke har overtaget forpagtningen.
Christine Nielsdatter, gift anden gang med Niels Pedersen.
Jens Nielsen er broder til bomforpagtersken.

1. MAJ 1834 TIL 1. MAJ 1837:

530 Rigsdaler årlig. Jørgen Nielsens enke, Christine Nielsen.

1. MAJ 1837 TIL 1. MAJ 1840:

730 Rigsdaler årlig. Jens Nielsen, Ølsemagle.

FOLKETÆLLING 1. FEBRUAR 1840:

Jens Nielsen 45 år, gift, bomforpagter
Karen Jensdatter 45 år, gift, hans kone
Jens Frederichsen 15 år, ugift, barn
Lars Frederichsen 13 år, ugift, barn
Frederich Frederichsen 8 år, ugift, barn
Bodil Jensdatter 5 år, ugift, barn.

1. MAJ 1840 TIL 1. MAJ 1844 750 Rigsdaler årlig og 1. MAJ 1844 TIL 1. MAJ 1847, 705 Rigsdaler
årlig: Kromand Jens Pedersen, Skillingskroen.

FOLKETÆLLING 1. FEBRUAR 1845:

Jakob Hansen 37 år, gift, bommand, svoger til kromand Jens Pedersen, født i
Kongsted sogn
Mette Sophie Larsdatter 33 år, gift, hans kone, født i Ulse sogn
Karen Maria Jakobsdatter 10 år, ugift, barn, født i Ulse sogn
Christine Jakobsdatter 8 år, ugift, barn, født i Kjøge.

1. MAJ 1847 TIL 1. MAJ 1848 645 Rigsdaler årlig og 1. MAJ 1848 TIL 1. MAJ 1850 420 Rigsdaler
Kromand Jens Pedersen, Skillingskroen.

FOLKETÆLLING 1. FEBRUAR 1850:

Jakob Hansen 42 år, gift, bommand, født i Kongsted sogn
Mette Larsdatter 36 år, gift, hans kone, født i Ulse sogn
Marie Jakobsdatter 15 år, ugift, barn, født i Ulse sogn
Stine Jakobsdatter 13 år, ugift barn, født i Kjøge.

Bomhuset, Den kongelige Vejkasse (fortsat)

1. MAJ 1850 TIL 31. MARTS 1851 385 Rigsdaler årlig og 1. APRIL 1851 TIL 31. MARTS 1855 420 Rigsdaler årlig: Kromand Jens Pedersen, Skillingskroen, nu forpagter af Roskilde adelige Jomfruklosters jorder.

FOLKETÆLLING 1. FEBRUAR 1855:

Jakob Hansen	47 år, gift bommand, født i Lestrup, Præstø amt
Sofie Nielsen	43 år, gift, hans kone, født i Nielstrup, Præstø amt
Hans Jakobsen	4 år, ugift barn, født i Højelse sogn
Kirstine Hansen	18 år, ugift barn, født i Kjøge.

Der hersker ingen tvivl om, at betalingen af bompengene var meget upopulær. Flere gange i 1800-tallet blev der taget tilløb til at afskaffe denne betaling, men uden held. Bomforpagter Jens Nielsen klager i 1839 til Rentekammeret over, hvor svært det er at udrede forpagtningsafgiften, fordi "Qvægghandlerne for at spare Bompengene lader deres Kreaturer drive omkring ad Snigveje, saasom igiennem Landsbyerne Gammelkjøge, Ølbye, Skjændsved, Jersie og Sollerød. Derved sættes Forpagteren af berørte Bom ude af Stand til at sikre sig Indtægter, da Qvægghandlerne giver Bomforpagteren de største Indtægter - saaledes vil det ei heller kunne nægtes, at det jo ligeledes maa være betydeligt Skaar i mine Indtægter, i Egenskab af Bomforpagter, at Landmændene som ellers skal passere i giennem afmeldte Bom nr. 5, ikke forhandler deres Kornvarer i Hovedstaden, men derimod afhænder samme til Kjøbmændene i Kjøge". Efter en del skrivelser med Amtmand, Grev Knuth i Roskilde bestemte Rentekammeret, at forpagtningsafgiften skulle forblive uændret.

I begyndelsen af 1850'erne ændredes holdningen til bomsystemet, og i 1851 kom der en lov om nedlæggelse af bommene på Fyn. Den 15. april 1854 gjaldt det nedlæggelsen af bommene på Sjælland undtagen dem i Gamle Københavns Amt.

Den 20. september 1855 bekendtgøres der i en annonce i Østsjællandsk Avis: "Mandagen den 24. i denne Maaned, Eftermiddag Kl. 4 bliver ved Auction bortsolgt til Nedbrydelse Bomhuset Nr. 5 paa Vordingborg Hovedlandevej, det saakaldte Ølby Bomhus, paa Conditioner der forinden henligger til Eftersyn paa mit Contoir (Raadhuset) Auctionen afholdes i selve Raadhuset".

Af regnskabet over salget kan man se, at der er blevet annonceret paa flere maader bl. a. ved udtromning i Kjøge, 4 mark, og læsning til kirkestævne i Højelse sogn, 1 mark 4 skilling.

Huset blev købt af gårdmand Niels Andersens enke for 43 rigsdaler og 80 skilling og kom derved tilbage til Byagergård i Ølby, hvorfra det i sin tid var blevet udskilt. Det blev i tiden fremover anvendt til beboelse og først revet ned omkring det tidspunkt, da maleriet på side 42 er malet.

Forordning, angaaende Bompenges Erleggelse paa de nye Landeveie, som deels allerede ere færdige, deels begyndte og herefter anlegges i Danmark.

Christianøborg Slot den 15 Februar 1786.

Christian
den Syvende,
af Guds Naade
Konge til Danmark
og Norge, de Benders og Gothers, Hertug
til Slesvig, Holsten, Stormarn, Dit-
merken og Oldenburg; Giøre alle bitterligt:
At ligesom Vi af landsfaderlig Omgæve for Vore Undersaatter have fundet det
nodvendigt, for at befordre Communicationen i Danmark, at lade Chaussere
anlægge paa de vigtigste Landeveie til Corsæer og betydelige Strækninger paa
de andre Landeveie kunne ventes færdige om nogle Aar; saa, for deels at
Kaffe Vores Kaffe en billig Indtægt til deraf at udrede de til disse Veies Ved-
ligeholdelse og Tilføjet nedgaaende Udgifter, deels at lette Byrden for Kiebs-
laderne og Amtene, som tage Deel i Wienss Anlæg og Vedligeholdelse,
deels ogsaa paa de ældre færdige Landeveie, fra Kiøbenhavn til Roenside, og

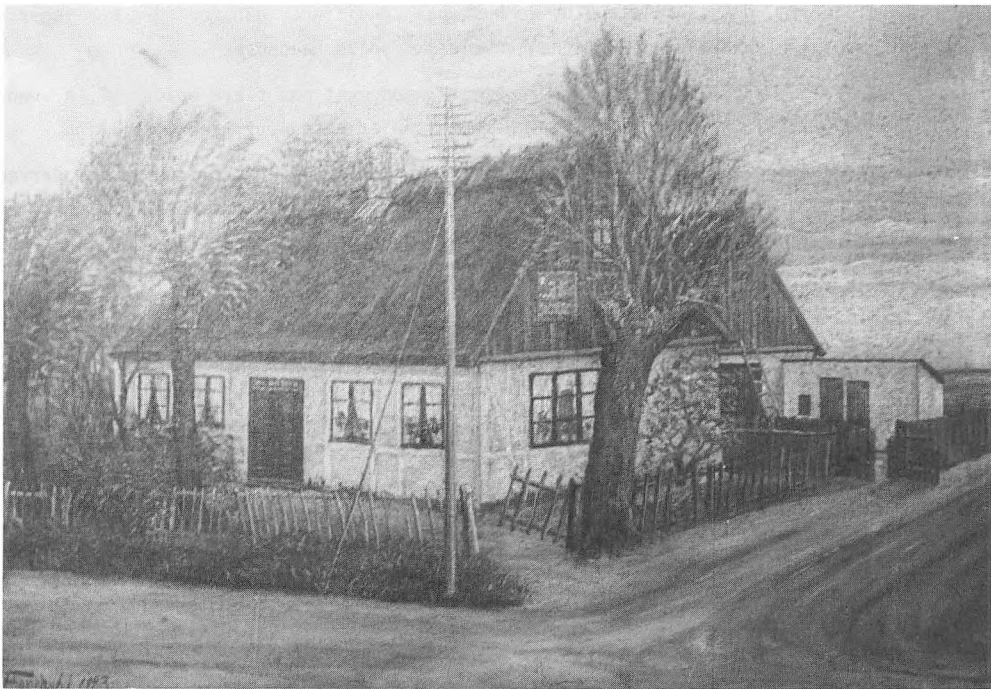
Bomhuset, Den kongelige Vøjkasse (fortsat)

FOLKETÆLLING 1890:

M Niels Olsen 57 år, gift, husfader, husmand, født i Drustrup
K Ane Hansen 56 år, gift husmoder, født i Strøby
K Karen S. Nielsen 9 år, ugift barn, født i Højelse
Familien Niels Olsen har sandsynligvis boet her siden 1860'erne.

FOLKETÆLLING 1911:

M Niels Hansen 5.6.1864, gift husfader, smedesvend hos Hansen og søn, Kjøge, født i Karise
K Ane Hansen 12.2.1866, gift husmoder, født i Thureby
M Laurits Hansen 4.8.1887, ugift, logerende, træarbejder, født i Herfølge
M Georg Hansen 10.5.1895, ugift, logerende, bykarl, Østsjælland Dampvaskeri, født i Højelse
M Theodor Hansen 24.4.1897, ugift, barn, født i Højelse
M Christian Nielsen 17.5.1906, ugift barn, født i Frøslev
K Gerda Hansen 10.7.1909, ugift, barn, født i Højelse
M Oluf Hansen 25.6.1890, ugift logerende, tømrersvend, født i Holtug
Familien Niels Hansen bor i huset fra 1892 til omkring 1921-22, hvor de flytter til Botoftevej 5, matr. nr. 2 h.

Sandsynligvis "Bomhuset", som lå ved Codan Gummifabriks indkørsel.
Malet i 1923.

Matr.nr. 8 e, Ølby (nu matr.nr. 8 n), Fyrvej 3

Udstykket fra Pilegårdens strandlod. Fyrvej, Granvej og Slåenvej ligger på dette område.

EJERE/LEJERE:

1872 - 1899: Hans Sørensen
1899 - 1906: Thorvald Hansen
1906 - 1917 - : Ivart Andersen
- 1966 - 1982 - : Marker Madsen senere Astrid Madsen
- 1987 - : Anne og Jan Madsen

Ejendommen bestod sidst i 1800-tallet af et 18-fags hus i 2 sammenbyggede længer med en tilbygning på 3 fag i søndre ende til aftægtsbolig indeholdende forstue, køkken med skorsten og ildsted samt endvidere en stue.

Matr. nr. 6 f og 6 g omtales herunder, da de en del år "hørte til" ovennævnte ejendom.

Matr.nr. 6 f:

Umiddelbart i nærheden af husmand Hans Sørensen bopæl lå jordstykket matr. nr. 6 f. Dette lejede han af Gammelkjøgegaard 1876 - 1899, hvorefter hans søn fragtkører Hans Thorvald Hansen overtog lejemålet indtil 1905. På dette tidspunkt lejede parcellist og handelsmand Søren Knudsen, Birkeley, jorden. Han handlede med heste og havde brug for nogle folde, hvor hestene kunne græsse. Han fik bygget et lille træskur lige bag ledvogterhuset, og det er ikke få hestehandeler, der er blevet konfirmeret her, mens Søren Knudsen røg lang pipe og fortalte handelshistorier.

Senere solgte Gammelkjøgegaard til Dansk Galochefabrik (Codan), som bl. a. byggede nogle arbejderhuse til fabrikkens arbejdere. Flere af disse boliger er revet ned igen for at give plads til vejanlæg m.m. (Lyngvej).

Matr.nr. 6 g:

Engtoftegårds og Kildetoftegårds strandlod på den østlige side af Københavnsvej, hvor nu Kemisk Værk ligger, var også lejet af Hans Sørensen fra 1872 og senere hans søn (indtil 1909).

Rasmus Rasmussen, Karlemosegården, havde en årrække strandengene og drev kreaturhandel herfra. Han byggede en længe til kreaturerne, og i den ene ende af bygningen boede fodermesteren, som i mange år var Alfred Poulsen (senere fiskehandler i St. Salby). Da Kemisk Værk omkring 1934 startede her, bibeholdt man omtalte længe. "Hovedgaden" gennem Kemisk Værk dannede før i tiden skel mellem Engtoftegårds og Kildetoftegårds strandlodder. Samtidig var den byens vej til stranden.

FOLKETÆLLING (matr.nr. 8 e)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Hans Sørensen	58	gift husfader, husmand født i Gl.Køge
	K Stine Mikkelsen	57	gift husmoder født i Vettterslev
	K Juliane Hansen	19	ugift barn født i Gl.Køge
	M Thorvald Hansen	16	ugift barn født i Højelse
1901	M Thorvald Hansen	15.7.1874	gift husfader, landbrug født i Højelse
	K Johanne Hansen	5.4.1881	gift husmoder født i Vraaby
	K Thora Hansen	11.4.1900	ugift barn født i Højelse
	K Margrethe Hansen	25.12.1879	ugift tyende født i Terslev
	M Helmer Hansen	14.11.1882	ugift gartner født i Kjøge
	M Hans Sørensen	10.4.1831	gift aftægtsmand, fhv. landbruger født i Gl.Kjøge
	K Stine Sørensen	6.11.1832	gift husmoder født i Vettterslev

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE

Matr.nr. 8 e, Ølby, Fyrvej 3 (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Ivart Andersen	12.8.1858	gift husfader, husejer
	K Hansine Andersen	24.9.1864	gift husmoder
	M Ejner Andersen	11.10.1894	ugift barn
	M Villiam Andersen	5.6.1897	ugift barn
	M Hans Sørensen	9.4.1831	gift husfader, forhenværende forpagter
	K Stine Sørensen	6.11.1831	gift husmoder

Matr.nr. 9 g, Ølby, Gammel Lyngvej 22

Her hørt under Karlemosegården og er bygget omkring 1880.

EJERE/LEJERE:

ca. 1880 - 1927: Christen Hansen, senere hans kone Marie - altid nævnt som Marie Christen Hans'. De arbejdede begge to i mange år på Karlemosegården

1927 - 1952: Hans Theodor Hansen
 1951 - 1958: Jens Christian Jensen
 1958 - 1973: Gunnar Jakobsen
 1973 - 1976: Poul Erik Laustsen
 1976 - : Ole Nielsen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN <i>son of 30-31</i>	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Christen Hansen	52	gift husfader, arbejdsmand født i Højelse
	K Marie Nielsen	42	gift husmoder født i Højelse
	K Karen Kristine Hansen	12	ugift barn født i Højelse
	M Niels Peter Hansen	6	ugift barn født i Højelse
1906	M Kristen Hansen	15.8.1837	husfader, indsidder
	K Marie Hansen	26.7.1848	husmoder

KARLEMOSEHUSET**Matr.nr. 9 k, Ølby, Lyngvej 12**

Oprindelig fodermesterhus under Karlemosegården. I mange år boede der 2 familier i huset. I 1920'erne boede fodermesteren i den sydlige ende og Frida og Laurits Pedersen i den nordlige ende.

EJERE:

Indtil 1950: Karlemosegårdens ejer
 1957 - : Niels Agger Kristensen

Gl. Lyngvej 22
Diamantbrudeparret Ane og Niels Hansen m. familie
i 1947

KARLEMOSEHuset, Lyngvej 12
Ca. 1915 - foto L. Rasmussen

Matr.nr. 9 k, Ølby, Lyngvej 12 (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Jens Jensen	22.12.1859	gift husfader, kreaturpasser
	K Ane Marie Jensen	12.10.1853	gift husmoder
	K Karen Kirstine Jensen	21.6.1893	ugift barn
	M Peder Olsen	12.7.1854	gift husfader, snedker/jordbruger
	K Sidse Olsen	4.10.1849	gift husmoder

TOFTHØJ**Matr.nr. 11 g, Ølby, Ølbyvej 110**

Ejendommen er udstykket fra Lykkebækgård (bind 1, side 57) omkring 1910.

EJERE:

ca. 1910 - 1940: Hans Peder Frederiksen
 1940 - 1949: Nora Frederiksen
 1949 - 1990: Ove Frederiksen
 1990 - : Elly Olsen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
	M Hans Peder Frederiksen	15.5.1878	gift husmand
	K Nora Frederiksen	1.11.1890	gift husmoder

NY LYKKEBÆKGÅRD**Matr.nr. 11 i, Ølby - lå ved Ølbyvej/Lykkebækvej**

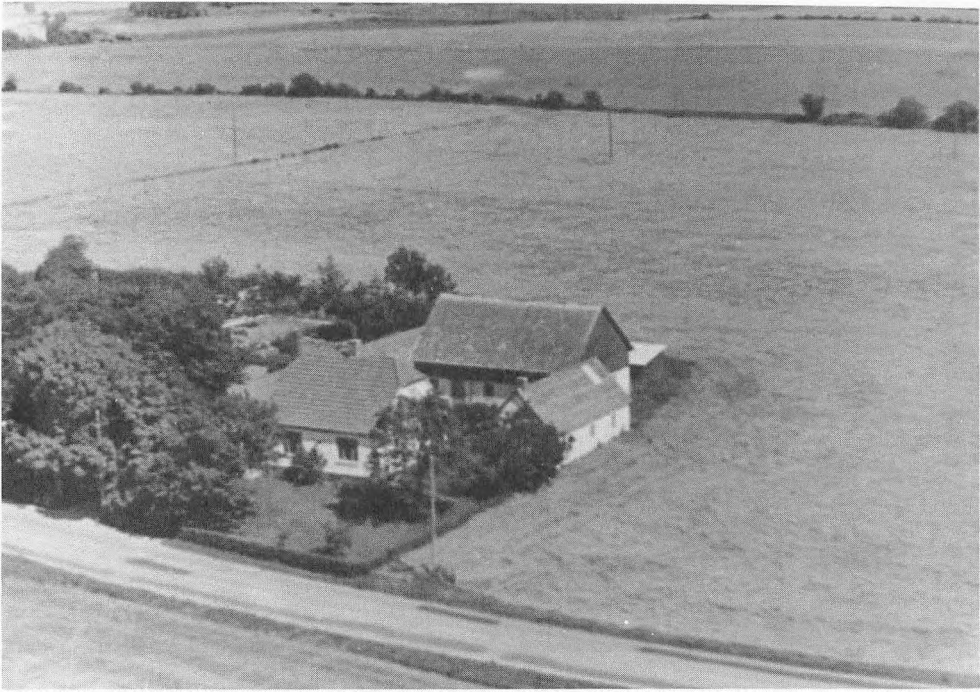
Blev udstykket fra Lykkebækgård ca. 1910.

EJERE:

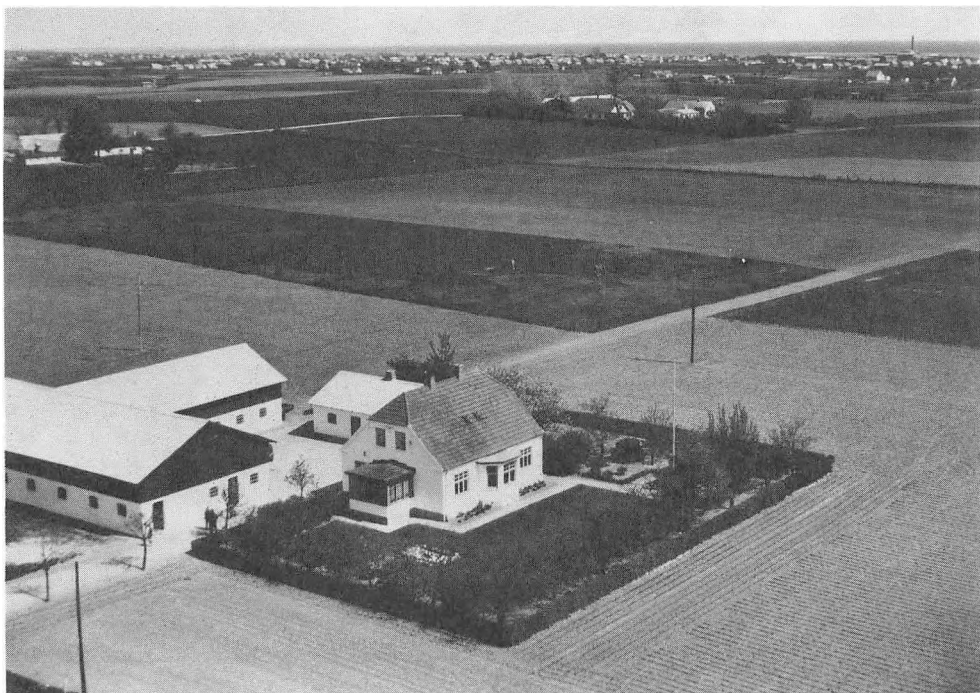
ca. 1910 - 1934: Anders Hansen (byggede ejendommen)
 1934 - 1957: Harald Knudsen
 1960 - 1971: Jørgen Jørgensen
 1971: Jorden solgtes til Køge kommune og bygningerne blev revet ned.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
	M Anders Hansen	8.11.1846	gift gårdmand
	K Marie Hansen	14.8.1860	gift hustru
	K Marie Hansen	10.3.1889	ugift datter
	M Kristian Hansen	14.4.1892	ugift søn

TOFTTHØJ, matr. nr. 11 g, Ølbyvej 110
Ca. 1950 - set fra sydvest

NY LYKKEBÆKGÅRD, matr. nr. 11 i
Ca. 1950 - set fra sydvest

SKOVFOGEDSTEDET, Lodskovvej 2
Ca. 1940 - set fra sydøst

DEN GAMLE SMEDIE på Borgårdens gårdsplads
Matr. nr. 16 b, Krogstoftevej/Ølbyvej
Maj 1989 - set fra nord

SKOVFØGEDSTEDET

Matr.nr. 14 c, Ølby, Lodskovvej 2

Bygget på jord fra Lodskovgård.

ca. 1850 - 1870'erne: Skovfoged Hans Jensen
1870'erne - 1897: Skovfoged Ole Nielsen
1897 - 1915: Skovfoged Hans Christensen
1920'erne - Carlsen Langes legatstiftelse

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1870	M Hans Jensen	60	gift husfader, skovfoged født i Glim
	K Ane Olsdatter	54	gift husmoder født i Greve
	M Jens Hansen	22	ugift deres søn født i Højelse
1880	M Ole Nielsen	50	gift husfader, skovfoged født i Kjøge
	K Ane Marie Hansen	46	gift husmoder født i Dalby Borup
	M Jens P.Nielsen	23	ugift barn født i Arnøje
	K Anna A.Nielsen	19	ugift barn født i Arnøje
	K Anna Marie Nielsen	17	ugift barn født i Arnøje
	M Niels Frederik Nielsen	10	ugift barn født i Højelse
1911	M Hans Kristensen	12.7.1855	gift husfader, skovfoged og landbruger født i Herfølge
	K Karen Marie Kristensen	1.9.1857	gift husmoder født i Herfølge
	K Kristine Kristensen	23.3.1879	ugift barn, landarbejder født i Herfølge
	M Laurits Hansen	16.1.1896	ugift, tjenestetyende født i Herfølge

Matr.nr. 16 b, Ølby, Borgegårdens gamle gårdsplads

beliggende på hjørnet af Krogstoftevej og Ølbyvej.

Gårdspladsen, som var på $\frac{1}{2}$ td. land, blev overtaget af smed Jens Mogensen (se matr. nr. 30 a) i 1814 og hørte til denne ejendom indtil omkring 1880, hvor smed Niels Jørgensen etablerede selvstændig smedie her - ikke at forveksle med smeden af samme navn på Ølby Lyng, matr. nr. 4 d. Smedien i Ølby by eksterede indtil ca. 1910. Senere boede Oluf og Charlotte Jensen i mange år i ejendommen, som ikke mere bruges til beboelse.

STEVNSBO

Matr.nr. 16 e, Ølby, (nu matr. 16 bc), Stevnbovej 4

Oprindelig Borgegårdens lyngjord.

1894 - 1902: Johannes Hemmingsen
1902 - 1915: Lars Jensen
- 1923 - : Greta Stenersen
senere: Bager Jensen
- 1966: Jørgen P. Pedersen
1966 - : Otto Knutzen

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Johannes Hemmingsen	19.1.1858	gift husfader, landbruger født i Sværborg, Præstø amt
	K Johanne Hemmingsen	14.2.1870	gift husmoder født i Kjøg
	M Adolf Hemmingsen	4.7.1890	ugift barn født i København
	M Peder Hemmingsen	5.1.1893	ugift barn født i København
	M Hans Hemmingsen	12.1.1897	ugift barn født i Højelse
	K Marie Hemmingsen	21.12.1900	ugift barn født i Højelse
1906	M Lars Jensen	15.5.1870	gift husfader, parcellist
	K Margrethe Jensen	17.8.1872	gift husmoder
1911	M Lars Jensen	15.5.1870	gift husfader, parcellist født i Ølsemagle
	K Margrethe Jensen	17.8.1872	gift husmoder født i Ejby
	M Poul Jensen	4.5.1906	ugift barn født i Højelse

Matr.nr. 16 h, Ølby, Bytoften 1

Denne ejendom var oprindelig beboelse til smedien. Huset er et bindingsværkshus, hvor den nuværende mur er bygget uden om det gamle hus.

EJERE:

ca. 1880 - 1910 -: Niels Jørgensen, senere hans enke Sidse
 - 1923: Holger Oluf Carlsen
 1923 - 1953: Hans Erik Pedersen
 1957 - 1964: Knud E. Poulsen
 1964 - 1966: Gurli og Ib Pedersen
 1966 - 1990: Villy Jørgensen
 1990 - : Jeanette og Susan Jørgensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Niels Jørgensen	42	gift husfader, grovsmed født i Jersie
	K Sidse Hansen	34	gift husmoder født i Højelse
	M Lars Peder Jørgensen	12	ugift barn født i Højelse
	M Oluf Christian Andersen	17	ugift, smedelærling født i Kjøg
	M Anders Andersen	43	gift husfader, arbejdsmand født i Højelse
	K Vilhelmine	40	gift husmoder født i København
1906	K Sidse Jørgensen	14.3.1855	enke/husmoder
	M Lars Jørgensen	4.7.1877	ugift barn, smedemester
	M Holger Hansen	14.6.1889	ugift, smedelærling

Matr.nr. 17 f, Ølby, Københavnsvej 130

Oprindelig strandlod under Essetoftegård.

EJERE/LEJERE:

Omkring 1906: Urmager Jørgen Pedersen
 1907 - 1911 -: Jens Pedersen
 Omkring 1923: Arbejdsmand Jens Christensen
 1960 - 1990: Hilda Vera Nielsen
 1990 : Morten Christensen

Bytoften 1, matr. nr. 16 h
Oprindelig beboelse til smedien
Maj 1989 - set fra øst

Urmager Jørgen Pedersen boede sammen med sin familie
i ejendommen matr. nr. 17 f, Københavnsvej 130
Ca. 1906

ØLBY BRUGS, Ølbyvej 163
Ca. 1950 - set fra øst

Matr. nr. 19 b, Pilegårdsvej 3
1990
52

Matr.nr. 17 f, Ølby, Københavnsvej 130 (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Jørgen Pedersen	26.12.1869	gift husfader, urmager
	K Josefine Pedersen	8.7.1870	gift husmoder
	K Alma Pedersen	22.10.1892	ugift barn
	K Ellen Pedersen	1.12.1893	ugift barn
	K Marie Pedersen	7.5.1898	ugift barn
	K Laura Pedersen	5.4.1897	ugift barn
	K Valborg Josefine Pedersen	22.1.1905	ugift barn
1911	M Jens Pedersen	12.4.1864	gift husfader, parcellist født i Ll. Heddinge
	K Kirstine Pedersen	22.4.1910	gift husmoder født i Valløby
	M Ejner Pedersen	26.4.1910	ugift barn født i Højelse
	K Maren Pedersen	23.8.1824	enke, slægting født i Ll. Heddinge

ØLBY BRUGS**Matr.nr. 18 f, Ølby, Ølbyvej 163**

Nedlagt 1981.

Den 18. september 1900 blev der holdt stiftende generalforsamling i Ølby skole med det formål at oprette en brugsforening i Ølby.

Den 1. bestyrelse bestod af følgende medlemmer:

Gårdejer Ole Petersen, Haugeskovgård
 Gårdejer Lars Pedersen, Strandgården
 Gårdejer Niels P. Olsen, Møllehøjgård
 Gårdejer Jacob Nielsen, Store Salby
 Lærer J. P. Larsen, Ølby (tog senere navnet Herbo)

De første revisorer var:

Gårdejer Peter Kildetoft, Kildetoftegård
 Gårdejer Rasmus Rasmussen, Karlemosegård.

Brugsen blev bygget på en jordlod udstykket fra Haugeskovgård. Der var 15 ansøgere til uddelerposten, hvor valget faldt på Christian Jensen, Valore, og han var uddeler indtil 1938.

1938 - 1940: Gerner Jensen. Fra 1940 til brugsens lukning 1981: Egon Jørgensen.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Christen Jensen	7.6.1872	gift husfader, uddeler i brugsforening født i Ejby
	K Karen Marie Jensen	6.2.1876	gift husmoder født i Beldringe
	M Povl Richardt Jensen	27.6.1905	ugift barn født i Højelse
	K Marie Nielsen	18.8.1895	ugift, tjenestetyende født i Faxe

Matr.nr. 19 b, Ølby, Pilegårdsvej 3

I matrikelprotokol ca. 1835 - 1840 står:

"Vallø Stift, Lellingegaard, Matr. nr. 19 b:

Ingen Bruger anmeldt.

Gaardsplads med Hus sydlig i Byen."

Matr.nr. 19 b, Ølby, Pilegårdsv.

Maren Hansdatter, som var gift *s. 54*, blev enke sidst i 1830'erne og måtte rejse fra gården. Hun kom derefter med sine 3 børn til at bo på Møllehøjgårds gamle gårdsplads, mens hendes ældste søn Jens blev tjenestekarl på Karlemosegård.

FÆSTERE/EJERE:

Omkr. 1840 - 1860 : ~~Maren Hansdatter~~ *29*

Omkr. 1870 - 1906 : ~~Jacob Petersen (Marens næstældste søn)~~ *14*

Omkr. 1908 - : Viggo Petersen (Jacob og Maries søn. Marie kommer til at bo hos dem efter Jacobs død)

- 1928: Niels Christoffer Jensen
 1928 - 1950: Christian Laurits Nielsen
 1950 - 1967: Alfred og Karla Pedersen
 1967 - : Eigil Pedersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1840	Maren Hansdatter <i>29</i>	39	enke, husmandsenke, almisselem
	Niels Pedersen	6	ugift barn
	Jacob Petersen <i>14</i>	9	ugift barn
	Maren Hansdatter	4	ugift barn
1855	Maren Hansdatter <i>29</i>	66	enke, inderste, fattiglem født i Havdrup
	Ole Kristian Hansen	55	gift, hendes svigersøn, daglejer født Fødselsstiftelsen. København
	Karen Pedersdatter	31	gift, hans kone født i Højelse
	Jens Olsen	4	ugift barn født i Højelse
	Johanne Olsen	2	ugift barn født i Højelse
	Lars Pedersen	14	ugift enkens søn
	NB. Karen Pedersdatter er nævnt under Møllehøjgård 1834.		
1870	M. Margrethe Pedersen <i>14</i>	38	gift husfader, arbejdsmand født i Højelse
	K. Marne Hansen <i>15</i>	35	husmoder født i Højelse
	M Jens Pedersen	9	ugift barn født i Højelse
	K Ane Pedersen	6	ugift barn født i Højelse
	M Peder Pedersen	3	ugift barn født i Højelse
	M Ole Pedersen	1	ugift barn født i Højelse
	K. Maren Hansdatter <i>29</i>	69	enke, fattiglem født i Havdrup
1880	M. Jacob Petersen <i>14</i>	57	gift husfader, arbejdsmand født i Højelse
	K Ane Marie Hansen	47	gift husmoder født i Højelse
	M Hans Larsen	26	ugift barn, maler født i Højelse
	M Viggo Pedersen	7	ugift barn født i Højelse
	M Hans Peder Pedersen	under 1 år	ugift plejebarn født i Højelse
1911	M Viggo Petersen	18.11.1883	gift husfader, husmand, daglejer ved jordbrug, født i Højelse
	K Margrethe Petersen	1.5.1882	gift husmoder født på Bornholm
	K Anna Petersen	15.9.1909	ugift barn født i Højelse
	K Marie Petersen	20.6.1841	enke, slægtning født i Højelse

OM SOLDATEN JACOB PEDERSEN.

Jacob Pedersen, født den 1.3.1831 som søn af gårdmand Peder Jacobsen og Karen Maren Hansdatter, Møllehøjgård, blev i 1857 gift med Maren Hansdatter. Forinden havde han været soldat i 16 mdr. og udstationeret i garnisonen Glückstadt. I januar 1864 blev han genindkaldt og sendt til Dannevirke.

Matr.nr. 19 b, Ølby, Pilegårdsvej 3 (fortsat)

Den 26. marts samme år blev han såret i det højre lår af et bajonetstik ved skanse nr. 8 ved Dybbøl. Efter et par måneder på lazaret blev han hjemsendt stærkt handicappet. Derfor søgte han om forsørgelse, da hans arbejds- og erhvervsdygtighed var nedsat på grund af hans invaliditet. Efter en del brevveksling sendte bestyrelsen for de militære underklassers pensionering og invalideforsørgelse svar tilbage, at de ikke kunne erkende den "tilføjede læsion" for så væsentlig, at der kunne bevilges ham nogen form for forsørgelse.

Matr.nr. 19 e, Ølby, Københavnsvej 124 (Jet-benzin)

Oprikelig Møllehøjgårds strandlod, som er udstykket før 1900, hvor den bliver lagt sammen med en del af matr. nr. 20 a. Senere er der udstykket flere grunde herfra.

EJERE:

Omkring 1915: Lars Larsen
Omkring 1923: Jørgen Knudsen
Omkring 1952: H. J. Williers
1964 - : Erik Gejlsbjerg

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906 M	Niels Peder Andersen	1.9.1868	gift husfader, arbejdsmand
	K Anna Andersen	7.4.1876	gift husmoder
	M Christian Andersen	26.9.1899	ugift barn

Matr.nr. 20, Ølby, ca. hvor Ølbyvej 156 er (købmandsbutikken)

I matrikelprotokol 1820 står: "Husplads med have nordlig i byen østen for gaden og med en lynglod i byens mark. Hører under Wartov Hospitals Gods." I hartkornsextract for Ramsø herred ca. 1840 har der fundet ejerskifte sted, idet Hans Hansen står som ejer af husplads og Wartovs 2 lynglodder matr. nr. 20 og 21. Omkring 1850 bor Hans Hansen formodentlig på lynglodden, hvor man på Geodætisk Instituts kort fra 1895 kan se en ejendom afsat på matr. nr. 20's vestligste lynglod. På kort fra 1930'erne er denne ejendom væk.

I 1883 udstykses flere lodder fra matrikel nr. 20:

- Matr.nr. 20 a, lynglodden, hvor Hans Hansen bor.
- Matr.nr. 20 b, senere matr. nr. 20 e til sognefoged Ole Henriksen.
- Matr.nr. 20 d til Jørgen Larsen.

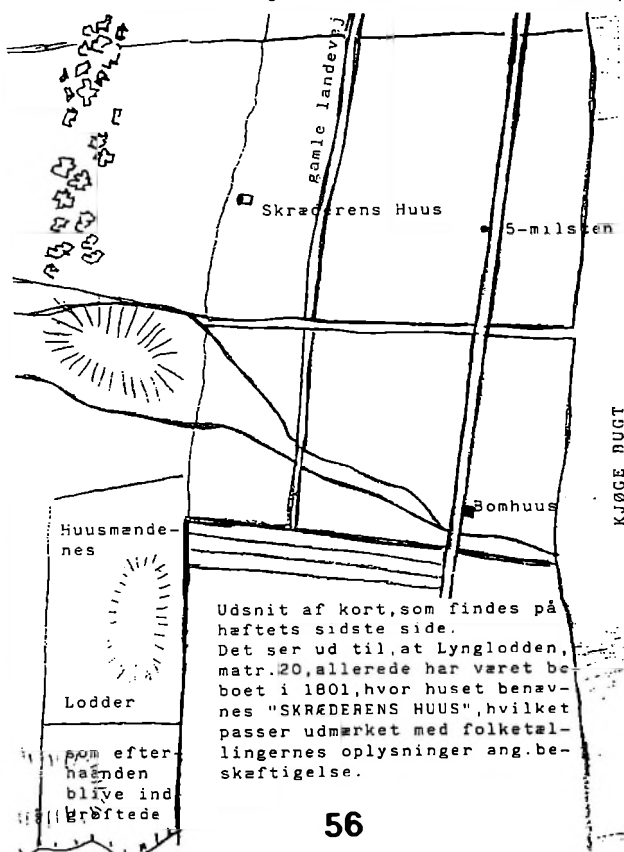
FÆSTERE/EJERE:

- 1776 - 1785 -: Peter Andersen
- 1787 - : Hans Hansen
- 1813 - 1846: Hans Hansen (født i Tune 1783, død 1846)
- 1846 - 1890'erne: Hans Hansen (født 1816) søn af ovennævnte.

I 1898 ejede Hans Hansens datter, Kirsten Hansdatter, ejendommen, som hun kort efter solgte til murer Peder Olsen. Omkring 1950 blev den lynglod udstykket til parcelhuse (den sydlige del af Nyvej).

FOLKETÆLLING Matr.nr. 20 a:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Hans Hansen	55	I 2. ægteskab mand/husmand og skrædder
	Kirsten Pedersdatter	30	I 1. ægteskab kone
	Anne Hansdatter	12	deres barn i 1. ægteskab
	Inger Hansdatter	9	deres barn i 1. ægteskab
	Hans Hansen	5	deres barn i 1. ægteskab
	Maren Hansdatter	1	deres barn i 1. ægteskab
1801	Hans Hansen	71	gift 2. gang mand/husmand med jord og skrædder
	Kirsten Pedersdatter	54	gift 1. gang hans kone/konen væver
	Anna Hansdatter	28	deres 1. datter ugift
	Johanna Andersdatter	2	dennes uægte barn ligeledes ugift
	Inger Hansdatter	24	deres 2. datter ligeledes ugift
	Lars Olsen	4	dennes uægte barn ligeledes ugift
	Maren Hansdatter	15	deres 3. datter ligeledes ugift
1834	Hans Hansen	52	gift væver
	Maren Nielsdatter	31	gift hans kone
	Niels Hansen	4	deres barn ugift
	Johanna Hansdatter	7	deres barn ugift
	Ellen Hansdatter	1	deres barn ugift
1845	Hans Hansen	64	gift væver - født i Tune
	Maren Nielsdatter	43	gift hans kone - født i Jersie
	Niels Hansen	15	hans barn ugift - født i Højelse
	Lars Hansen	9	hans barn ugift - født i Højelse
	Ellen Hansdatter	12	hans barn ugift - født i Højelse
1860	Hans Hansen	45	gift parcellist, husfader - født i Højelse
	Maren Nielsdatter	49	gift hans kone - født i Højelse
	Kirsten Hansdatter	11	ugift deres datter - født i Højelse
	Maren Nielsdatter	54	enke husfaderens stedmor, der af ham forsørges, født i Jersie
1901	M Peder Olsen	20.4.1850	gift husfader murer og landbruger - født i Højelse
	K Anne Olsen	4.6.1846	gift husmoder - født i Højelse
	K Thora Petersen	31.1.1895	ugift plejebarn - født i Kirke Syv
	M Jens Nielsen	4.6.1879	ugift murersvend - født i Havdrup.

Københavnsvej set fra syd ca. 1930-35
Til højre ses købmand Petersens ejendom og dernæst
Oldenborghus, matr. nr. 21 b, Københavnsvej 118

KØBMANDSFORRETNINGEN, Ølbyvej 156
- set fra vest - 1990

KØBMANDSFORRETNINGEN

Matr.nr. 20 b, Ølby (nu matr.nr. 18 o mfl.)

Ølbyvej 156

Som nævnt under matr. nr. 20 blev 20 a og 20 b udskilt fra hinanden i 1883. Huset lå bag ved købmandsforretningen. Det nedbrændte i 1920'erne. Huset foran var bygget på dette tidspunkt, men blev først senere indrettet til butikformål.

EJERE/LEJERE:

1883 - : Ole Henriksen
1901 - : snedker og husmand Peder Olsen
- 1925: Christian Hansen
1925 - 1928: K. Knudsen
1929 - 1947: Anna og Hans Larsen
1947 - 1969: Martin Juul Pedersen
1969 - : Winnie og Hans Mortensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Peder Olsen	13.1.1854	gift husfader/snedkermester - født i Greve sogn
	K Sidse Olsen	4.10.1949	gift husmoder - født i Jersie sogn
	M Jens Jakob Pedersen	28.10.1880	ugift snedkerlærling - født i Herfølge sogn
	M Hans Otto Christensen	10.8.1883	ugift snedkerlærling - født i Solrød sogn
	M Niels Christensen	21.4.1850	gift husfader/daglejer - født i Højelse sogn
	K Bodil Christensen	5.11.1847	gift husmoder - født i Ejby sogn
1906	M Niels Christensen	21.4.1850	gift, husfader, daglejer ved agerbrug
	K Bodil Christensen	5.11.1847	gift husmoder

Matr.nr. 20 d, Ølby, Københavnsvej 122

Oprindelig lynglod under Wartov Hospital. I 1883 blev lodden udskilt fra matr. nr. 20 a for kort efter at blive lagt sammen med 21 a.

EJERE:

- 1880 - 1909: Jørgen Larsen
1909 - 1920: Laura og Christian Nielsen
1920 - 1929: Peter Larsen
1929 - 1931: Rasmus P. Jensen
1931 - 1953: Andrea Nielsen
1953 - 1976: Niels Peter Nielsen
1976 - 1983: Ove Schwabach
1983 - : Hans Michael Hansen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1911	M Christian Nielsen	18.7.1876	gift husfader skomagemester - født i Havnelev
	K Laura Nielsen	3.12.1868	gift husmoder - født i Kjøge Landsogn
	M Georg Pedersen	2.10.1889	ugift logerende vognmand - født i Kjøge
	K Helga Pedersen	24.5.1892	ugift logerende syerske - født i Kjøge
	M Carl Pedersen	3.10.1909	ugift barn - født i Højelse

OLDENBORGHUS

Matr.nr. 20 p, Ølby, Københavnsvej 120

Oprindelig strandlod under Wartov Hospital. Grunden blev udstykket fra matr. nr. 20 d. I mange år havde ejendommen ikke særligt matrikelnummer, men i ejendomspapirerne kunne man læse følgende i forbindelse med overgang til egen matrikel i 1939: "20 p, der i ca. 60 år ved særlig kontrakt har været givet køberens familie i brug, agtes solgt til Elof Petersen til særskilt ejendom."

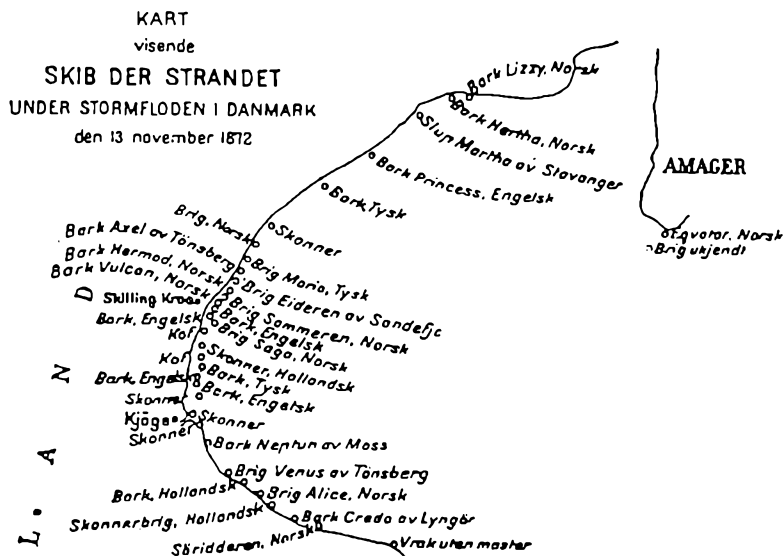
Elof Petersens hustru Rigmor bor stadig i huset. Hun er født her i 1907 og har fortalt, at huset er bygget op af gammelt skibstømmer, som var strandingsgods efter stormfloden i 1872, hvor mange skibe strandede i Køge bugt. På et kort tegnet af kaptajn Gundersen umiddelbart efter ses flere skibe strandet i området nord for Køge, bl. a. en bark fra Tyskland. Måske kan navnet Oldenborghus føres tilbage hertil. Skibet kan på en eller anden måde have forbindelse til Oldenborg i Nordtyskland.

EJERE:

1893 - 1911 - : Peder Sørensen
 - 1973: Elof Petersen
 1973 - : Aase Petersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Peder Sørensen	28.3.1855	gift husfader, arbejdsmand
	K Sofie Sørensen	23.5.1865	gift husmoder
	K Christine Sørensen	14.2.1893	ugift barn
	K Oline Sørensen	28.6.1897	ugift barn
	K Anna Sørensen	17.8.1899	ugift barn
	M Margrethe Sørensen	22.10.1904	ugift barn
1911	M Peder Sørensen	28.3.1855	gift husfader, arbejdsmand ved landbruget, født i Jersie
	K Sofie Sørensen	23.5.1865	gift husmoder, født i Jersie
	K Anna Sørensen	17.8.1909	ugift barn, født i Højelse
	K Margrethe Sørensen	12.12.1903	ugift barn, født i Højelse
	K Rigmor Sørensen	22.10.1907	ugift barn, født i Højelse
	K Cathrine Nielsen	6.9.1831	enke, slægting, født i Bregninge
	M Hans Sørensen	9.4.1831	enkemand, husfader/landbrug, født i Køge

OLDENBORGHUS, matr. nr. 20 p, Københavnsvej 120
Rigmors konfirmation i 1921

OLDENBORGHUS

Matr.nr.21 b, Ølby

Københavnsvej 118

Er oprindelig strandlod under Wartov Hospital.

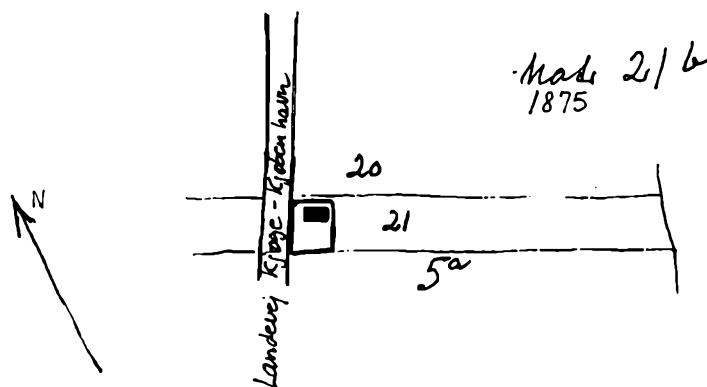
Huset er bygget før 1870. Efter Niels Nielsens (matr. nr. 46) død beholdt hans enke Ane Hansdatter 21 a på Lyngen. I 1875 blev matr. nr. 21 b udskilt fra den øvrige parcel og solgt til skomager Christoffer Olsen, Jersie.

EJERE:

1875 - 1890 -: Christoffer Olsen
1897 - 1901: Jens Knudsen
- 1906 - 1907: Jens Christensen
1907 - 1911 -: Jens Olsen/Jens Andersen
1930 - 1934: Harald Føhns
1934 - 1975: Ernst Laurits Nielsen
1976 - : Else Marie Jensen.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV	FØDT I
1890	M. Kristoffer Olsen	43	gift, husfader, skomager	Jersie
	K. Sidse Petersen	40	gift, husmoder	Jersie
1906	M. Jens Christensen	23.4.1881	gift, husfader, arbejdsmand	
	K. Karen Christensen	14.2.1882	gift, husmoder	
	K. Helga Susanne Christensen	15.7.1904	ugift barn	
-				
	M. Anders Jensen	19.12.1975	gift, husfader, arbejdsmand	
	K. Marie Jensen	31.10.1874	gift, husmoder	
	M. Emil Jensen	26.5.1898	ugift barn	
	M. Aksel Jensen	1.5.1890	ugift barn	
	K. Emmy Jensen	3.2.1902	ugift barn	
	M. Osvald Jensen	29.3.1905	ugift barn	

Matr.nr. 21 c, Ølby, (først nævnt som 21 a),

Pilegårdsvej 1

Fra matrikelprotokol 1820: "Husplads med have sydlig i byen og en lynglod østlig i byens mark."
Oprindelig under Wartov Hospital.

I forbindelse med en skiftesag i 1875 beholdt Niels Nielsens enke Ane Hansdatter matr. nr. 21 a, beliggende på Ølby Lyng. Matr. nr. 21 b (se denne), som er bebygget, blev overtaget af skomager Christoffer Madsen, Jersie.

FÆSTERE/LEJERE/EJERE:

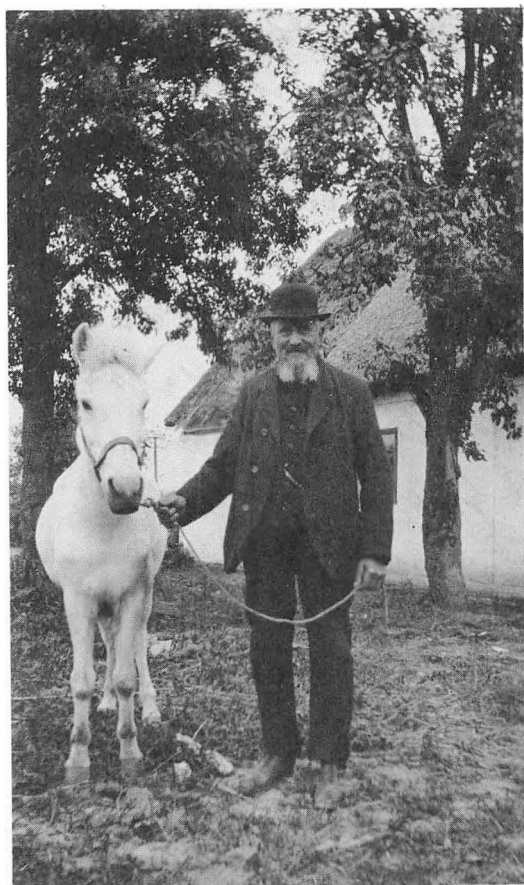
- 1774: Peder Hansen
- 1774 - 1801 - : Jens Jørgensen
- 1834 - 1846: Jørgen Jensen - han ejer det 1835 - 1840, hvorefter jorden overtages af Hans Hansen, matr. nr. 20 og huset med have af gårdejer Morten Pedersen, Essetofte.
- 1846 - 1860: Niels Olsen
- 1870 - : Anders Pedersen
- 1873 - 1936: Hans Jørgensen, senere hans enke Martine. I 1895 har Morten Pedersens søn, Peter Henriksen overtaget ejendommen og har den indtil 1906, hvor den hidtidige lejer Hans Jørgensen køber ejendommen.
- 1936 - 1949: Ejnar Jørgensen
- 1949 - 1958: Forskellige ejere
- 1958 - : Niels P. Andersen

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Jens Jørgensen	38	i 1. ægteskab mand/husmand, går i dagleje
	Lucia Andersdatter	38	i 2. ægteskab kone
	Anders Larsen	10	hendes søn af 1. ægteskab
	Jørgen Jensen	3	hans søn af 1. ægteskab
1801	Jens Jørgensen	53	gift 1. gang mand/husmand med jord, går i dagleje
	Lucie Andersdatter	54	gift 2. gang hans kone
	Anne Jensdatter	14	ugift, deres barn
1834	Jørgen Jensen	50	gift daglejer
	Ingeborg Mortensdatter	44	gift hans kone
	Peder Jørgensen	13	ugift deres barn
	Morten Jørgensen	7	ugift deres barn
1845	Jørgen Jensen	62	gift aftægtsmand og daglejer (død 3.3.1846) født i Kjøge
	Ingeborg Mortensdatter	56	gift hans kone - født i Dalby
	Niels Olsen	52	gift sigtevæver, født i Vindinge
	Mette Nielsdatter	62	gift hans kone, født i Højelse
	Christen Nielsen	25	ugift hans barn, født i Højelse
	Anna Nielsdatter	17	ugift hans barn, født i Højelse
	NB! Mette Nielsdatter og Niels Olsen er i 1834 nævnt som inderste på Nordtoftegård.		
1860	Niels Olsen	67	enke født i Havdrup, husmand og sigtevæver, husfader
	Ole Haagensen	39	gift født i Reerslev, assisterer ovennævnte
	Ane Nielsdatter	32	gift født i Højelse, hans kone
	Christen Haagensen	1	ugift født i Højelse, deres barn
	Maren Nielsdatter	12	ugift født i Højelse, tyende

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1870	M Anders Pedersen	48	gift husfader, født i Frue sogn, Roskilde amt
	K Else Kirstine Rasmusdatter	43	gift husmoder, født i Hunstrup, Fyen
	K Karna Marian Andersdatter	13	ugift, født i Syv sogn
	K Ane Marie Sophie Andersen	3	ugift, født i Ejbye, Roskilde amt
1890	M Hans Jørgensen	42	gift husfader/arbejdsmand, født i Højelse
	K Martine Jensine Jørgensen	42	gift husmoder, født i Kjøbenhavn
	M Christian Jørgensen	11	ugift barn, født i Højelse
	M Søren Jørgensen	6	ugift barn, født i Højelse
	M Niels Peder Jørgensen	3	ugift barn, født i Højelse
	M Peter Valdemar Jørgensen	1	ugift barn, født i Højelse
1911	M Hans Jørgensen	1.4.1847	gift husfader, daglejer ved landbrug, alderdomsunderstøttelse, født i Højelse
	K Mathine Jørgensen	3.2.1847	gift husmoder, født i København.

Hans Jørgensen, Pilegårdsvej 1,
matr. nr. 21 c - ca. 1920
Foto Aage Jensen

Matr. nr. 21 c, Pilegårdsvej 1 - fra venstre:
Tækkemand Hans Jørgensen, Ane Petersen,
Martine Jørgensen (Ane og Martine var søstre)

Stifte
 efter
 Afgangne Niis. Rand
 Peder Hansen

No. 4.

Sire og Dyre Skilling.

Anno 1770 den 16^{de}

Novembris na af Niis Gudnefoms,
 na Jacob Hendrup Poms
 1770 Kongelig Præsig, Pæter Etater

Stad. Rand og Landmand na
 Martou Hospital og indvognsmisk
 Land. Børde konntugnt og folket
 Distrikt na afgangne Peder Han-
 sen Martou Hospitals Guvmand i
 Ølbye som døde den 21de April 1774,
 til Distrikt og Pæring imidlertid
 Culm Bodil Kiruels døttor, og Poms
 na Hans Pedersen, og som den
 af døde Præsig, Pæter Etater, for-
 min, som na døde dødskaldt na
 blomm na indvognsmisk, den 23^{de}
 Aprilis na na af algumt af 2^{de}
 Præsig, nemlig Fogden Lars
 Rasmussen Pæring i Jersie,
 og Hans Sørensen Pæring i Ølbye
 angge na døde Gave, na
 Poms na na af Culm Bodil
 Kiruels døttor na na
 na. Angge Lars Pedersen som-
 mand i Hans Dalbye na
 gammal Kiøge. Børde Børde

SKIFTE EFTER AFGANGNE HUUSMAND PEDER HANSEN I ØLBYE.

Anno 1776 den 16de November er af mig underskrevne Jacob Stendrup, Deres Kongelige Mayestæts Etatsraad og Forstander over Wartov Hospital og underliggende Jorde-Gods foretaget og holdet Skifte efter afgangne Peder Hansen Wartov Hospitals Huusmand i Ølbye som døde den 21de April 1774, til Skifte og Deeling imellem Enken Bodil Knudsdatter, og Sønnen Hans Pedersen, og som den afdøde Mands Stervboes Formue, saasart Dødsfaldet var bleven bekendtgjort, den 23 Aprilis nestpåfølgende af 2de Mænd, nemlig Fogden Lars Rasmussen Boemand i Jersie og Hans Sørensen Boemand i Ølbye begge paa Wartovs Gods udi Overværelse af Enken Bodil Knudsdatter med antagne Laugverge Lars Pedersen Boemand i Store Salbye paa Gammel Kiøge Gaards Gods er bleven registreret og vurderet, saa er udi Enkens og hendes Lav-Verges samt ovenmelte 2de Vidners og Vurderings Mænds, ligesom og den paa u-myndige Søns Vegne beskikkede Tilsuins Verges Peder Andersens Husmands i Ølbye paa Wartov Hospitals Gods Overværelse, af mig tydelig oplæst den udi fornevnte afgangne Peder Hansens under foranførte 23de Aprilis skeedte Vurderings Forretning, som lyder saaleedes.

REGISTRERING OG WURDERING

Efter afgangne Peder Hansen Huusmand i Ølbye efterladte Stervboes Formue: -

I STUEN:	Rd	Mark	Skilling
1 Gl. Fyrre Bord med Kryds Fod	-	2	-
1 Gl. Fyrre Benk	-	-	4
1 Træe Stol med vunden Bund	-	-	4
1 Gl. Fyrre Kiste med Laas og Nøgle	1	-	-
Derudi fandtes			
1 Gl. rødtribet Vest og dito Kiol	-	5	-
1 Gl. Opstander Fyrreseng	-	3	-
2 ^{de} gamle Puder med Vaar	-	-	12
1 Gl. Sengetæppe	-	-	4
1 Gammel rødtribet Olmerdugsoverdyne	-	4	-
2 ^{de} gamle linnede Underdyner	-	5	-
1 Par blaae Lerreds Lagen	-	3	-
1 Leyet Jernbielægger Kakkelovn	-	-	-
2 Par Hoser	-	1	-
1 Par gamle Lerredsbuxer	-	-	12
1 Gammelt Leerkrus	-	-	2
I KAMMERET:			
1 Øl Fjerding	-	-	8
1 Gl. Kierne	-	-	6
1 Gl. Sold	-	-	4
1 Gl. Madkurv	-	-	2
I STEGERSET:			
1 Liden Jerngryde	-	1	8
1 Gammel Kobber Kiedel	-	-	8
1 Lidet Fyrre Kar	-	-	8
1 Gammel Spand	-	-	4
PÅ LOFTET:			
1 Gammel Sæk	-	-	6
1 Gammel Haspe	-	-	4
1 Gammel Rok	-	-	10
KREATURER:			
2 ^{de} Faarméd 2 Lam á 1 Rbd.	2	-	-
og 2 ^{de} Leye Faar			
Tilsammen	8 Rbd	-	10 Sk.

Videre vidste Enken ikke at angivē thi blev Husets Brøstfældighed efterseet og befandtes saaledes - Huset bestaar af 7 Fag ā Fag 4 Mark, er 4 Rbd 4 Mk - Sk.

Videre blev Enken tilspurdt, om der fandtes nogen som hafde noget at fordre i Stervboet, dertil svarede hun at hun hafde laant 5 RD₁ af Gaardmand Peder Nielsen i Ølbye paa Enkedronningens Gods til hendes Mands Begravelse. Saaledes at være passeret bekræftes med hendes Underskrift.

Skiftestedet den 23. April 1774.

Lars Rasmussen Hans Sørensen.

Efter at forestaaende Registrering og Würdering var bleven for denne oplæst, blev Enken med Lav-Verge saavel som den beskikkede Tilsions-Verge tilspurdt, om de vidste noget videre at angive, som Stervboet til Indtægt kunde blive at beregne, hvortil de Samtligen svarede Ney, thi blev dernæst fremlagt og oplæst den til dette Skiftes Holdelse ergangne Tinglysning som Ord til andet er saaledes lydende:

NO 32905

NO 3 CHR T₁timus Tolv Skilling 1776.

Da Wartov Hospitals Huusmand Peder Hansen af Ølbye ved Døden er afgangen, og hans efterladte Stervboes ringe Formue af mig, som Skifte-Forvalter strax er tagen under lovlig Registrering og Würdering til nærmere paafølgende Skifte og Deeling imellem Enken og den med hende avlede Søn, saa blive herved offentlig tillyst og bekendtgjort, at Skiftet, som meldt blive foretagen, og om mueligt, tilendebragt Fredagen den 4de Octobris om Formiddagen Klokken 8te precise, til hvilken Tiid Arvingerne med Creditorerne og Debitorerne, her paa Wartov Hospitals Skriverstue sig ville indfinde Arvingerne deres Arve-Rettighed at iagttage, og Debitorerne deres til Stervboet skyldigværende Giæld at angive og erlegge samt Creditorerne deres Fordringer med lovgyltige Beviiser at bekræfte. Skulle nogen udeblive og ikke til fornevnte Tiid og Sted sig betimeligen indfinder, haver de sig selv at tilskrive den Skade og Ulempe dennem i saa Fald maatte vorde tilføyet, da enhver skal vederfares den Ret som Lov og Forordninger befaler.

Denne Tillysning er ieg tjenstlig begierende at vorde læst og bekendtgjort inden Ramsøe-Thune Herreds Ret, og mig derefter med Rettens Paategning tilsendt Wartov Hospital i Kiøbenhavn den 16de September 1776.

Jacob Stendrup.

Fremlagt læst og protocolleret inden Ramsøe-Thune Herreds Rett Fredagen den 27de September 1776.

Testeres

Friis Broegaard.

Hvornest blev imodtaget og anført den paa dette Stervboe som formedelst Enkens Uformuenhed i at kunde betale Skifte-Tillysningen, paa hendes Begiering var bleven udsat, indtil hun det kunde udreede, da hun lovede imidlertiid at ville fornøye den som hafde gjort Udlæg til hendes Mands Begravelse heftende en Sværing *) og bortskyldende Giæld

- 1) Enken declarerede, at for den Peder Nielsen Gaardmand i Ølbye tilgodehavende Fordring af 5 Rixdaler til Mandens Begravelse, hafde hun gjort ham Fornøyelse i den paa Stedet værende Kakkellovn, som hun nu vedstod af hendes salig Mand var bekostet.
- 2) Enken fordrede Vederlag til hendes Begravelse af Stervboet, som Skifte-Forvalteren holdt for billigt, saafremt Stervboet det kunde taale at udrede, thi anføres samme med 5 Rd - Mk - Sk

3) Skifte-Forvalteren fordrede paa Hospitalets Vegne

1775, Aars Huspenge til 1 ^{ste} May 1776 forfaldne	1 Rd 3 Mk 12 Sk
1776, Aars 4 ^{te} Kvartaler	1 - - -
1776, - Huspenge til 1 ^{ste} May 1777 forfaldne	1 - 3 - 12 -
1777, Aars January og April Quartaler -	- 3 - -
Ekstra-Skatten for Søsteren Margrethe Nielsdatter fra Primo Julii 1776 til Ultimo December 1776	- 3 - -
	<hr/>
	5 Rd 1 Mk 8 Sk

*) økonomisk forpligtelse.

Transport 10 Rd 1 Mk 8 Sk

	Transport	10 Rd 1 Mk 8 Sk
4) Ligeledes fordrede Skifte-Forvalteren den paa Huuset ansatte Feld *) af		4 - 4 - - -
5) Dette Skiftes Bekostning bliver saaledes:		
3 Ark Stempel-Papir til Skiftetbrevet á 24 Sk el.	4 Mk 8 Sk	
Skiftets Tinglysning med stemplet Papirer	2 - 2 -	
Post-Penge frem og tilbage, samt Budet for at afhente den hos Herreds-Fogden	- Rd 1 - 8 -	
Skifte- og Skriver-Sallarium	1 - 5 - -	
Vurderings-Mændene	1 - - -	4 - 1 - 2 -
Bliver alt saa Stervboets Besværing og bortskyldige Giæld, siden intet videre Krav blev anmeldet ligesom Peder Nielsen ikke heller mødte, og Enken forsikrede ikke meere paa Stervboet at hefte den Summa		19 Rd - Mk 10 Sk
hvilken naar den lignes imod Boets Indtegts Summa		8 - - - 10 -
overstiger Gielden Boets Formue		11 Rd - - - -
siger Elleve Rixdaler.		

Altsaa bliver ey noget for Enken og den efterladte Søn Hans Pedersen at arve. Imidlertid blev Enken tilforpligtet at forsørge sit Barn som en Kierlig Moder sømmer og anstaaer med Klæde og Føde, og give ham en kristelig Opdragelse, indtil hand sin Føde selv kand fortienne.

Skifte-Forvalteren tilspurdte Enken om hun sit Huus i Feste ville beholde og efterleve Mandens Festebrev, Enken udbad sig, at hun maatte beholde Huuset, da hun ville efterleve Mandens Festebrev, og sette Huset i Stand efter den i Wurderingens Forretningen forefundne og endvidere foraarsagede Brøstfeldighed.

Skifte-Forvalteren accorderede hendes Begiering, imod at hun, forinden Skifte-Brevet blev hende udleveret indflyttede med sit Gods, tog samme i Besiddelse reparerede det brøstfældige, og betalte den forfaldne Afgift. Enken blev tilspurdte af hvad Aarsag hun var flyttet ud at Huset naar - og om hun det lovlig har opsagt, Enken tilstod ikke at være bleven af Skifte-Forvalteren eller nogen deraf uddreven men hafde gjordt det i sin Taabelighed, og udflyttet ved Fasteaftens Tider med sit Tøy, uden at tilkiende det enten for Etatzraaden eller Fogden ey heller for de i Byen værende Hospitalets Gaard- og Husmænd ey heller for Skifte-Forvalteren tilkiendegivet, at hun ville gifte sig, men alleeneste spurdt ham, om det kunde være hende tilladt at flytte til sin Søster i Svandbiery, hvorpaa hun tilstod, at Etatz-Raaden hafde svaret hende, at naar hun lovlig opsagde hendes Huus, kunde hun flytte naar hun ville, hvilken Opsigelse hun tilstod ikke at være skeet, men formeente efter hendes Begiering, at hun, uagtet hun flyttede ud paa et ander Gods, kunde beholde Huuset i Feste, og derudi indsatte sin Søster, eller en anden til at have Opsigt dermed, indtil hendes Søn blev saa gammel, at hand det selv kunde fæste, hvilken Begiering Etatzraaden hafde afslaget hende paa Grund, at Sønnen deels var et Barn, deels ikke kunde være hans Leilighed at søge hende paa et eller andet Gøds fremmed Gods for resterende Huspenge eller Huusfældt. Boemand Hans Sørensen tilstod, at han i Februarii Maaned indeværende Aar hafde tilkiendegivet for Stiftsforvalteren, at Enken fløttede ud af Huuset med alt sit Tøy, forespørgende, om hun hafde gjordt reede for sig, og betalt sin Afgift til den Ende han indberettede det. Enken tilstod det og vedblev sin ovenanførte Tilstaaelse. Lavværgen Lars Pedersen Boemand i Store Saldbye, som hafde anført denne Enkens gjordte frievillige Bekiendelse, maatte tilstaae at den i alt var gjordt af hende utvungen, og efter mange gjordte Formaninger ikke at udsige andet, end som Sandheden medførte, paa det at hun sig ikke derefter enten med Uvidenhed, Tvang eller andet Sligt sig skulle undskylde, og da intet videre var at arindre, er dette skifte sluttet og tilendebragt, som med Hænders Underskrift bekræftes.

Wartov Hospital ut supra.

Paa Rettens og Hospitalets Vegne som Skifte-Forvalter.

Jacob Stendrup.

Som Vidner og Wurderings-Mænd

Lars Rasmussen

Hans Sørensen.

Skifte efter afgangne Peder Hansen i Ølbye indført i Skifte-Protokollen Dateret 13de November 1773 - Folio 61 Pagina A.

*) aaben mark.

Matr.nr. 22 a, Ølby, Ølbyvej 153

Hus nr. 7 under Gammelkjøgegaard

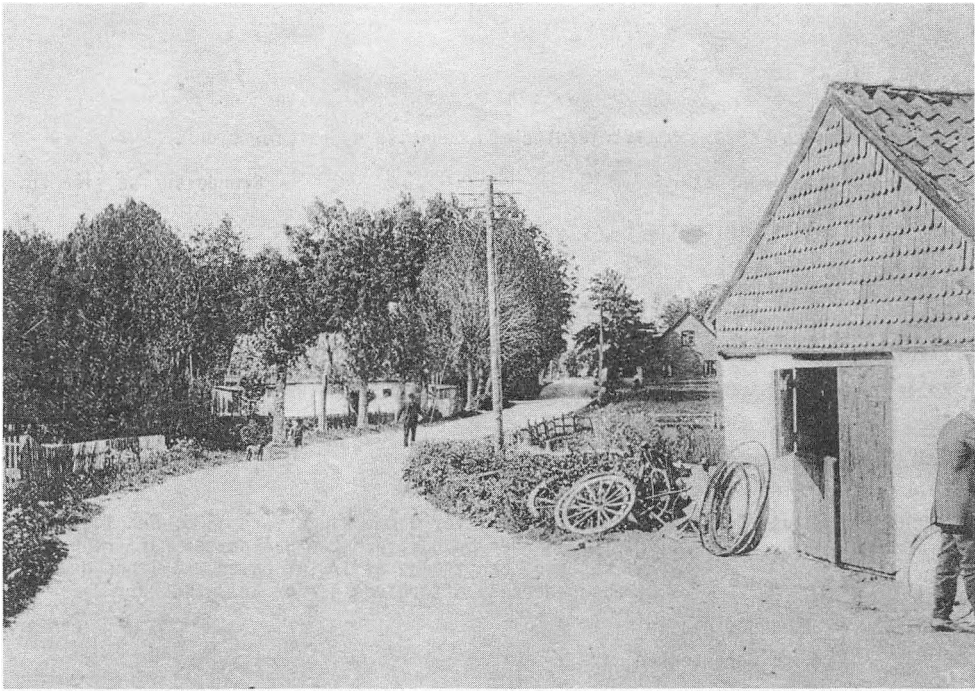
I matrikelprotokol 1820 står: "Husplads med have nordlig i byen vesten for gaden og en lod sydøst for byen". Denne lod var i mange år lejet af smeden i Ølby, hvorfor den i folkemunde hed Smedelodden. Den blev omkring 1900 lagt ind under matr. nr. 23 a.

FÆSTERE/EJERE:

1719 - : Peder Andersen
1768 - 1787: Lars Simonsen (død 1789)
1787 - 1813: Simon Larsen
1813 - 1866: Niels Olsen (død 23.3.1866)
1866 - 1870'erne: Lars Poulsen
1870'erne - 1885 -: Husejer Lars Poulsens enke i følge jordebog 1883. Datter og svigersøn bor hos hende
- 1890 - 1917: Husejer Peter Larsen
1917 - 1969: Rasmus Jensen
1969 - : Kaj Villy Jensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Lars Simonsen	66	i 1. ægteskab mand/husmand og tigger
	Berthe Carlsdatter	64	i 1. ægteskab kone
1801	Simon Larsen	41	i 1. ægteskab mand/husmand med jord, går i dagleje
	Anna Jensdatter	40	i 1. ægteskab hans kone
	Birthe Simonsdatter	7	deres barn
	Karen Simonsdatter	2	deres barn
1834	Niels Olsen	52	gift træskomager
	Bodil Nielsdatter	52	hans kone
	Johanna Nielsdatter	24	ugift deres datter
	Jens Andersen	3	ugift opfostringssøn
	Anna Jensdatter	76	enke aftægtskone
1845	Niels Olsen	63	gift træskomager født i Borup
	Bodil Nielsdatter	63	gift hans kone født i Kimmerslev
	Lars Poulsen	38	gift daglejer født i København
	Margrethe Nielsdatter	29	gift hans kone født i Højelse
	Anna Nielsdatter	5	ugift plejebarn født i Højelse
	Anna Nielsdatter	2	ugift plejebarn født i Højelse
		
	Anna Jensdatter	82	enke almisselem født i Køge
1870	M Lars Poulsen	63	gift husfader/jordbruger og arbejder født i København
	K Magritte Nielsdatter	53	gift husmoder født i Højelse
	M Peder Larsen	12	ugift barn født i Højelse
	K Marie Jensen	7	ugift barn født i Højelse
1911	M Jens Julius Bentzen	12.1.1877	enkemand husfader/maler født i Køge
	K Vilhelmine Katrine Johansen	16.6.1883	gift husbestyrerinde født i Gl. Køge
	M Johan Henrik Feldvoss Johansen	15.11.1906	ugift barn født i Køge
	K Ketty Juliane Vilhelmine Feldvoss Johansen	31.10.1910	ugift barn født i Køge
	M Peder Larsen	4.7.1854	gift husfader/husmand, daglejer ved agerbrug født i Ejby
	K Ane Larsen	29.5.1840	gift husmoder født i Højelse

Ejendommen i baggrunden er matr. nr. 22 a, Ølbyvej 153
Til højre i forgrunden: Ølby smedie, Ølbyvej 150
Postkort ca. 1910

Matr. nr. 23 a, ved Stensbjergvej
Ca. 1910
69

Matr.nr. 23 a, Ølby

Ifølge matrikelprotokol 1820: "Samlet jordlod med beboelse sydøst for byen".

Hus nr. 12 under Gammelkjøgegaard.

Grundplan: se side 76.

Området er nu en del af Ølbycentret.

FÆSTERE/EJERE:

- 1768: Hans Strix
1768 - 1772: Hans Simonsen
1772 - 1810: ~~Christen Hansen~~ (har inden udflytningen omkring 1800 boet nord for spindeskolen)
1810 - 1843: ~~Peder Christensen~~
1843 - 1876: Peder Christensen
1876 - 1906: Jens Pedersen. Ifølge jordebog for Gammelkjøgegaard 1885: Den forrige fæster P. Christensen og hustru Mette Hansdatter har fri bolig i 2 fag af huset og benyttelse af 1/3 af haven, så længe de lever. Lejeren (Jens Pedersen) eftergives herfor årlig 10 kr.
- 1911 - 1917 - : Johannes Hansen
- 1923 - : Hans Christensen
- sidst i 1960'erne: Køge kommune

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Christen Hansen 180	39	i 1. ægteskab mand/husmand og arbejder
	Mette Hansdatter 181	40	i 1. ægteskab kone
	Peder Christensen 60	12	ugift deres barn
	Ole Christensen	6	ugift deres barn
	Margrethe Christensdatter	10	ugift deres barn
	Anne Christensdatter	8	ugift deres barn
	Johanne Christensdatter	3	ugift deres barn
1801	Christen Hansen 120	61	i 1. ægteskab mand/husmand med jord går i dagleje
	Mette Hansdatter 141	52	i 1. ægteskab hans kone
	Kirsten Christensdatter	12	deres barn, ugift
	I 1801 er Peder Christensen tyende på "Lykkebækgården.		
1834	Hans Pedersen 30	30	gift husmand lever af sin jordlod
	Mette Hansdatter 31	34	gift hans kone
	Anna Hansdatter 45	1	ugift deres datter
1845	Peder Christensen	34	gift husmand og daglejer født i Ølsemagle
	Mette Hansdatter	31	gift hans kone født i Ølsemagle
	Jens Pedersen	6	ugift hans barn født i Ølsemagle
	Anders Pedersen	5	ugift hans barn født i Højelse
	Lars Pedersen	1	ugift hans barn født i Højelse
1870	Peder Kristensen	62	gift husfader/jordbruger født i Ølsemagle
	Mette Hansdatter	56	gift husmoder født i Ølsemagle
	Lars Pedersen	14	ugift deres barn født i Højelse
	NB Sønnen Hans Pedersen	20	ugift er tjenestetyende på Nordtoftegård
	Sønnen Jens Pedersen	30	ugift er tjenestetyende på Nordhøjgård
1890	M Jens Pedersen	50	gift husfader født i Ølsemagle
	K Ane Jørgensen	41	gift husmoder født i København
	M Peder Christiansen	81	gift husfader aftægt født i Ølsemagle
	K Mette Hansen	76	gift husmoder født i Ølsemagle

Matr.nr. 23 a, Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1901	M Jens Pedersen	26.7.1839	gift husfader/landbrug født i Ølsemagle
	K Anna Pedersen	18.11.1850	gift husmoder født i København
	M Lars Aage Jensen	20.4.1888	ugift barn født i København
1911	M Johannes Hansen	19.7.1882	gift husfader/landbrug, brødkusk, Mønsterbageriet, Køge, født i Herfølge
	K Anna Hansen	10.4.1885	gift husmoder født i Kr. Skensved
	D Thorvald Hansen	5.12.1905	ugift barn født i Højelse
	D Christian Hansen	24.9.1907	ugift barn født i Køge
	D Gunnar Hansen	20.1.1910	ugift barn født i Køge.

Lidt om personen Ole Christensen født 1782 og død 1850 i Ølbye.

FOLKETÆLLING 1787: Her står han som nr. 2 søn af Christen Hansen og Maren Vinzentsdatter.

FOLKETÆLLING 1801: Ole er rejst hjemmefra - er formodentlig ude at tjene. Han indkaldes til soldatertjeneste den 18. december 1804.

KORRESPONDANCE 1806 - 1808: Ansøgning om årlig pension som følge af styrt med sin hest under udførelse af soldatertjeneste. Korrespondancen er at finde i fuld længde nedenfor.

FOLKETÆLLING 1834, 1840, 1845 og 1850: Ole Christensen og hans kone Birthe Andersdatter står opført som boende i et hus, der har ligget mellem Nordtoftegård og Nordhøjgård, Lyngvej.

UDDRAG AF LÆGDSRULLEN 1806:

Lægdsrulle, Hovedrulle Roskilde Amt 1806

Lægd Nr. 37, Højelse Sogn, Løbenr. 204

Ole Christensen, Fødested Ølbye, Alder i 1806 23 Aar, 65 Tommer høj
nuværende Opholdssted Ølbye.

Fader Christen Hansen, Ølbye.

KORRESPONDANCEN 7. JUNI 1808 - 24. DECEMBER 1808:

Fra det siellandske Rytterregiment

Pro Memoria

Da hans Majestæt Kongen under 5. dennes allernaadigst har bevilget at af 3. Escadron Rytter Ole Christensen, Ølbye, som er enrolleret 18. december 1804, fra Roeskilde Amt 37. Lægd nr. 204, men er kommen til Skade i Majestættens Tieneste, nu formedelst Utiensdygtighed maae meddeles Afsked, samt at Regimentet, i Betragt af disse Omstændigheder, haver om Pension for denne Ole Christensen, Ølbye at henvende sig til det kongelige Generalcommisariats Collegio, saa foreslaaes og anbefales hermed ærbødigst bemeldte Ole Christensen, Ølbye, som formedelst den bekomne Skade tillige er uduelig, at fortiene sit Brød, til en passelig Pensions Nydelse.

Cantonnement Birkende Gaard, den 7. Juni 1808.

von Schmidt.

Denne Ansøgning recommanderes

Ærbødigst

von Castenskiold.

Til

Det Kongelige Commisariatscollegio.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Lidt om Personen Ole Christensen (fortsat)

Da det ikke udi det siellandske Rytterregiments Forestilling af 7. dennes er forklaret hvorudi Rytter Ole Christensen, Ølbyes bekvemme Skade bestaaer og paa hvad Maade han har faaet den saavit man endnu herom forvente Efterretning fra Regimentet, for derefter at kunne foranstalte det fornødne i Henseende til hans Forsørgelse.

Kiøbenhavn i det kongelige Generalcommissariats Collegio,
den 18. Juny 1808.

Dorrien Bornemann Aagesen Münch

Til

Det siellandske Rytterregiment.

Raasløff.

LÆGEATTEST PAA OLE CHRISTENSEN, ØLBYE
SØN AF HUSMAND CHRISTEN HANSEN, MATR.NR. 23, ØLBYE BY.

FORKLARING.

Rytter Ole Christensen af 3. Escadron styrtede forrige Aar i Slaget ved Kiøge med Hesten saaledes: at han af den blev stærk traadt paa Underlivet og Maste-Tarm*) derved meget beskadiget. Herpaa blev han bragt til Sygehuuset paa Falster, hvor han i en Tid af 3 Uger var sig selv gandske ubevidst. Efter 14 Ugers Forløb kom han til Escadronen den 21. December forrige Aar, meget afmægtig og krafttesløs og har siden den Tid haft det sørgelige Tilfælde at han ikke kan holde sit Vand, og er saaledes utienstdygtig. Hans Alder er 28 Aar, har tient 4 Aar, er Enkemand og har ingen Børn.

Wallekilde, 23. Juni 1808.

Funch.

Til

Det siellandske Rytterregiment.

*) Mastetarm = Endetarm.

Fra det siellandske Rytterregiment

Pro Memoria.

Ved igiennem hans Excellence Generallieutnant von Castenskiold at indgive en allerunderdanigst Forestilling, om den under 7. dennes til Pension foreslagne Rytter Ole Christensen, Ølbye, har Regimentet ladet følge Regimentschirurgens Forklaring og Attest, om hans Stade og Utienstdygtighed, men ifølge det høie Collegie Befaling af 18. har man nu fordret og erholdt Escadronchefens Forklaring om, hvori denne Ole Christensen, Ølbyes bekomne Skade bestaaer, og paa hvad Maade han har faaet den?=
Hvilken Forklaring Regimentet tager sig den Frihed her at vedlegge, samt endvidere og ærbødigst paa beste at anbefale Mandens Forsørgelse.

Birkende Gaard, den 24. Junii 1808.

von Schmidt.

Til

Det kongelige Generalcommissariats Collegio.

Ifølge det siellandske Rytterregiments Forestillinger af 7. og 27. forrige Maaned, have vi tillagt den derudi ommeldte Rytter Ole Christensen, Ølbye, 12 Rigsdaler udi aarlig Pension af den danske Krigshospitalscasse fra den paa hans Afskedigelse næstfølgende Maanedes Begyndelse, hvilken Pension vil blive ham udbetalt igiennem Commissionen til Understøtning for qvæstede og faldnes Efterladte.

Lidt om Personen Ole Christensen (fortsat)

Naar han er afskediget, derom forventes nærmere Indberetning fra Regimentet.

Kiøbenhavn i det kongelige Generalcommissariats Collegio,
den 9. July 1808.

Dorrien Bornemann Aagesen Münch.

Til

Det siellandske Rytterregiment.

Raasløff.

Ifølge en af det siellandske Rytterregiment indgiven Forestilling have vi tillagt Rytter Ole Christensen, Ølbye, der ifølge vedlagte Attest fra hans Escadrons Chef er beskadiget ved at styrte med sin Hest i Affairen ved Kjøge forrige Aar, 12 Rigsdaler udi aarlig Pension af den danske Krigshospitalscasse fra den paa hans Afskedigelse næstfølgende Maanedes Begyndelse. Ved herom at underrette Commissionen til Understøtning for qvæstede og faldnes Efterladte, skulle vi ikke undlade tillige at anmode samme om behagelig at bevirke ham den videre fornødne Understøttelse. Naar han er afskedige derom kan ventes nærmere Underretning.

Kiøbenhavn i det kongelige Generalcommissariats Collegio,
den 9. July 1808.

Dorrien Bornemann Aagesen Münch

Til

Commissionen til Understøtning for qvæstede og faldnes Efterladte.

Raasløff.

I Continuation af vores Skrivelse af 9. dennes undlader vi ikke herved at formelde Commissionen til Understøtning for de qvæstede og faldnes Efterladte, at den derudi ommeldte Rytter Ole Christensen, Ølbye, den 20. i denne Maaned er afskediget og at vi ifølge deraf have tillagt ham Pension af den danske Krigshospitalscasse fra nævnte Maanedes Begyndelse.

Kiøbenhavn i det kongelige Generalcommissariats Collegio,
den 30. Juli 1808.

Dorrien Bornemann Aagesen Münch

Til

Commissionen til Understøtning for de qvæstede og faldnes Efterladte.

Raasløff.

Den udi vores Skrivelse af 9. og 30. Julii dette Aar ommeldte afskedigede Rytter Ole Christensen, Ølbye har udi en hertil indgiven Ansøgning anholdt om at Tryggevelde Amtstue snarest mueligt maa blive tillagt fornøden Ordre til den ham tillagte Pensions Udbetaling, hvorfor vi ikke kan undlade herved at anmode Commissionen til Understøtning for qvæstede og faldnes Efterladte om at foranstalte det i saa Henseende Fornødne.

Kiøbenhavn i det kongelige Generalcommissariats Collegio,
den 24. December 1808.

Bornemann Aagesen Münch.

Til

Commissionen til Understøtning for qvæstede og faldne Efterladte.

Raasløff.

Matr. nr. 24 a, ved Stensbjergvej
Peder og Christine Henriksen m. familie ca. 1920

Matr. nr. 25 a, ved Stensbjergvej
Ane og Hans Pedersen ca. 1920
Foto Aage Jensen

Matr.nr. 24 a, Ølby

Hus nr. 10 under Gammelkjøgegaard

med samlet jordlod sydøst for byen ifølge matrikelprotokol 1820.

Lå, hvor en del af Ølbycentret er beliggende.

Grundplan: se side 76.

FÆSTERE/EJERE:

- 1719:	Niels Frandsen
1770 - 1775:	Hendrik Lorentsen
1775 - 1820:	Mogens Hansen
1821 - 1852:	Niels Mogensen (død 6.4.1855)
1852 - 1880'erne:	Niels Pedersen
1885 - 1890'erne:	Niels Pedersens enke Ane Pedersen
1890'erne - 1904:	Niels Nielsen
1904 - 1955:	Peder Henriksen (Niels Nielsens svigersøn)
1955 - 1960:	Henry Hjort
1968:	Køge kommune

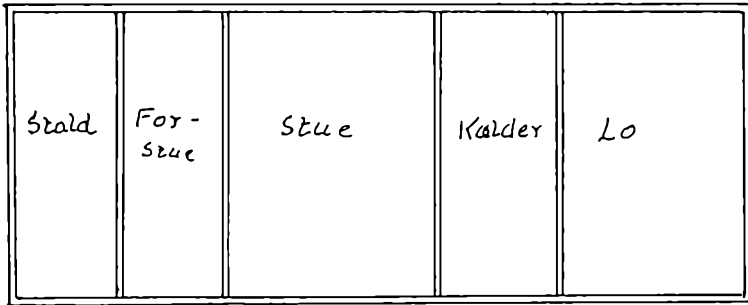
FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Mogens Hansen	31	i 1. ægteskab mand/bonde og arbejdsmand
	Anne Simonsdatter	36	i 1. ægteskab kone
	Niels Mogensen	6	søn af 1. ægteskab
1801	Mogens Hansen	50	i 1. ægteskab mand/husmand med jord, går i dagleje
	Anne Simonsdatter	51	i 1. ægteskab kone
1834	Niels Mogensen	52	gift saaldesætter
	Maren Hansdatter	52	gift hans kone
	Lars Nielsen	14	ugift deres søn
1845	Niels Mogensen	63	gift saaldsætter og husmand født i Højelse
	Maren Hansdatter	65	gift hans kone født i Herfølge
	Lars Nielsen	25	ugift hans barn født i Højelse
1870	M Niels Pedersen	51	gift husfader/jordbruger født i Hårlev
	K Ane Pedersen	43	gift husmoder født i Højelse
	M Peder Nielsen	12	ugift barn født i Højelse
	M Lars Nielsen	8	ugift barn født i Højelse
	K Ane Margrethe Nielsen	5	ugift barn født i Højelse
	M Hans Nielsen	under 1 år	ugift barn født i Højelse
NB!	Karen Marie Nielsen er i 1870 tjenestepige på Hegnsgården		
1890	K Niels Pedersens enke	64	enke husmoder født i Højelse
	M Niels Nielsen	32	gift husfader/indsidder født i Aashøj
	K Karen M. Nielsen	35	gift husmoder født i Højelse
	K Kristine Nielsen	5	ugift barn født i Højelse
	K Ane Nielsen	1	ugift barn født i Højelse
1901	M Niels Nielsen	17.4.1857	gift husfader, banearbejder født i Herfølge
	K Karen Marie Nielsen	8.10.1854	gift husmoder født i Højelse
	K Marie Nielsen	30.6.1892	ugift barn født i Højelse
	K Margrethe Nielsen	22.5.1896	ugift barn født i Højelse

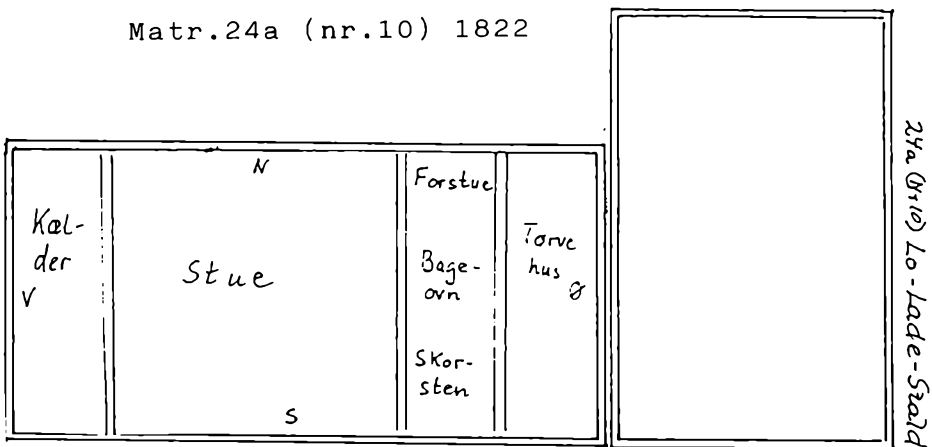
FORTSÆTTES SIDE 77.

RUNDPLAN Matr.nr. 23 a, 24 a og 25 a.

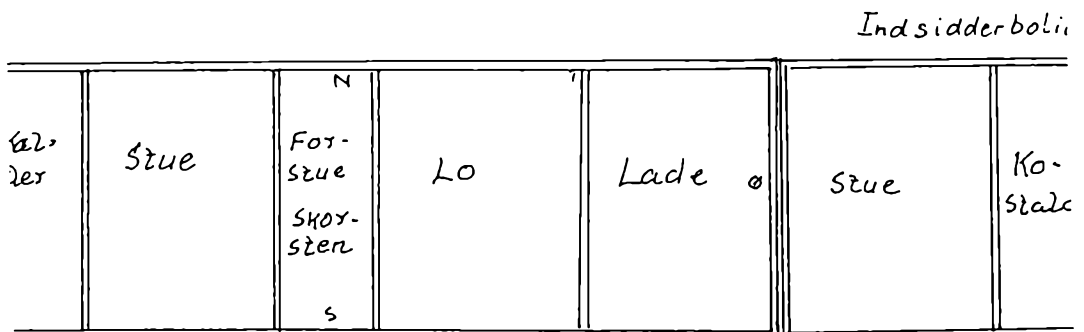
Matr.23a (nr.12) 1822

Matr.24a (nr.10) 1822

Matr.25a (nr.9) 1822

Matr.nr. 24 a, Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1906	M Karen Marie Nielsen	8.10.1854	enke husbestyrerinde
	K Marie Nielsen	30.6.1892	ugift barn
	K Hansigne Margrethe Nielsen	22.5.1896	ugift barn
	K Ane Pedersen	26.7.1826	enke husmoder jordbrugerske
	M Peder Henriksen	22.2.1881	ugift husbestyrer
1911	M Peder Henriksen	22.2.1881	gift husfader/landbrug, ekstraarbejder ved statsbanerne født i Ramsø sogn
	M Christine Henriksen	19.4.1884	gift husmoder født i Højelse
	M Axel Henriksen	12.10.1907	ugift barn født i Højelse
	M Amdi Henriksen	22.3.1909	ugift barn født i Højelse
	M Sifred Henriksen	7.8.1910	ugift barn født i Højelse
	K Karen Marie Nielsen	8.10.1854	enke slægtning født i Højelse

Matr.nr. 25 a, Ølby**Hus nr. 9 under Gammelkjøgegaard**

med samlet jordlod sydøst for byen.

Lå, hvor en del af Ølbycentret er placeret.

Grundplan: se side 76.

FÆSTERE/EJERE:

- 1719 - : Jens Aagesen
- 1723 - : Hans Sacharisen
- 1787 - 1792: Lars Hansen
- 1792 - 1794: Jørgen Pedersen
- 1794 - 1801 - : Christian Nielsen
- 1808 - 1821: Christian Jensen
- 1821 - 1850 - : Anders Pedersen
- 1860 - 1890 - : Peder Nielsen (Anders Pedersen bor i huset til sin død i 1870'erne)
- 1901 - 1938: Hans Pedersen, senere hans enke Ane Pedersen
- 1961 - 1973 - : Leif Jensen, derefter
Køge kommune

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Lars Hansen mand	27	i 1. ægteskab husmand og skomager
	Caroline Jensdatter kone	27	i 1. ægteskab
	Jens Larsen	3	et opfostringsbarn fra Opfostringsstiftelsen
1801	Christian Nielsen	36	i 1. ægteskab mand/husmand med jord, går i dagleje
	Kirsten Nielsdatter	39	i 1. ægteskab hans kone
	Anne Christiansdatter	6	ugift
	Niels Christiansen	3	ligeledes
	Mette Andersdatter	32	ugift et besvangret Fruentimmer som med sit barn er til huse hos dem. Fortjener hvad hun kan og nyder nu og da sognets almisse.
	Anders Hansen	3	ligeledes hendes uægte barn

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Matr.nr. 25 a, Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1834	Anders Pedersen	40	gift husmand lever af sin jordlod
	Anna Christiansdatter	38	gift hans kone
	Niels Rasmussen	15	ugift deres barn
	Peder Andersen	9	ugift deres barn
	Mette Andersdatter	5	ugift deres barn
	Johanna Jensdatter	12	ugift plejedatter
1845	Anders Pedersen	51	gift husmand født i Ørsted, Roskilde amt
	Anna Christiansdatter	51	gift hans kone født i Højelse
	Christian Andersen	8	ugift deres barn født i Højelse
1870	M Peder Nielsen	45	gift husfader, jordbruger født i Højelse
	K Johanne Jensdatter	47	gift husmoder født i København
	K Mette Nielsen	12	ugift deres datter født i Højelse
	M Niels Nielsen	10	ugift deres søn født i Højelse
	M Anders Pedersen	77	enke aftægtsmand, fattiglem født i Ørsted
1901	Hans Pedersen	10.5.1849	gift husmand født i Højelse
	Ane Pedersen	4.4.1854	gift husmoder født i Nørre Dalby
	Ane Margrethe Pedersen	29.4.1888	ugift datter født i Højelse
	Johanne Nielsen	7.3.1822	enke husmoder født i København

Matr.nr. 26 a, Ølby, Ølbyvej 136**Hus nr. 18 under Gammelkjøgegaard**

"Husplads med have sydlig i byen og en lod sydøst for byen" ifølge matrikelprotokol 1820.

Fungerede en del år som fodermesterhus til Byagergård.

FÆSTERE:

1782 - 1786: Niels Clemmensen
 1786 - : Jens Jørgensen
 1787 - 1816: Peder Andersen, kaldet "Peder Hugger"
 1816 - 1833: Niels Pedersen (Peder Huggers svigersøn)
 1834 - 1857: Jens Mortensen

EJERE:

1857 - 1903: Peder Jørgensen
 1903 - 1956: Niels Nielsen, Byagergård
 (1905 - 1907 bor Ole Olsen i huset, 1907 - bor Majus Bendtfeldt Sørensen her)
 1956 - 1979: Herdis Christophersen/Kjeld Christophersen
 1980 - : Lars Steen Mathiesen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Peder Andersen	56	i 2. ægteskab mand/husmand og hugger
	Inger Hansdatter	36	i 1. ægteskab kone
	Maren Pedersdatter	11	datter af hans 1. ægteskab
	Sidse Pedersdatter	1	datter af hans 1. ægteskab

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE

Matr.nr. 26 a, Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1801	Peder Andersen	69	gift 2. gang mand/husmand med jord og hugger
	Inger Hansdatter	50	gift 1. gang hans kone
	Sidse Nielsdatter	5	ugift deres datterdatter
1834	Niels Pedersen	55	gift husmand lever af sin jordlod
	Sidse Pedersdatter	45	gift hans kone
	Mette Nielsdatter	15	ugift deres barn
	Karen Nielsdatter	9	ugift deres barn
1845	Jens Mortensen	40	gift væver født i Dalbye, Roskilde amt
	Sidse Pedersdatter	59	gift hans kone født i Højelse
	Kirsten Nielsdatter	29	ugift hans steddatter født i Højelse
	Niels Larsen	7	ugift plejebarn i søns sted født i Frue sogn Roskilde amt
1870	M Peder Jørgensen	49	gift husfader/arbejdsmand født i Højelse
	K Karen Larsdatter	45	gift husmoder født i Dalbye, Roskilde amt
	M Lars Jørgensen	10	ugift barn født i Højelse
	M Jørgen Jørgensen	8	ugift barn født i Højelse
1906	M Ole Olsen	23.6.1866	gift husfader fodermester
	K Sofie Olsen	13.6.1875	gift husmoder
	M Gerhardt Olsen	3.4.1896	ugift barn
1911	M Majus Bendtfeldt Sørensen	16.5.1864	gift husfader, fodermester født i Stouby
	K Marie Bendtfeldt Sørensen	27.6.1864	gift husmoder født i Øster Assels
	K Povla Kirstine Bendtfeldt Sørensen	20.5.1898	ugift barn født i Herfølge
	K Eleonora Sophie Bendtfeldt Sørensen	29.11.1903	ugift barn født i Højelse

Uddrag af tyendekontrakt

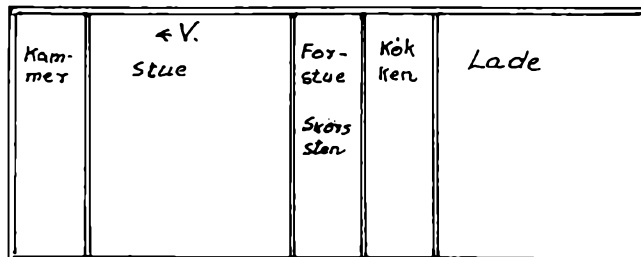
FOR OLE OLSEN, MATR. NR. 26 I ØLBY HOS GARDEJER NIELS NIELSEN, BYAGERGARD.

Mellem Ole Olsen og gårdejer Niels Nielsen, Ølby,

1. Jeg Ole Olsen erkender herved, at jeg fra 1/11 1905 at regne er fæstet af gårdejer Niels Nielsen til som fast tyende daglig, altså også, om helligdagene, at arbejde på den ham tilhørende gård i Ølby.

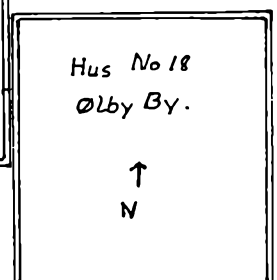
Som følge heraf er jeg pligtig til at udføre det arbejde, der måtte blive mig pålagt og til at rette mig efter de anvisninger, med hensyn til arbejdstid m. m., der måtte blive mig givne, ligesom jeg i et og alt er underkastet tyendelovens bestemmelser. Min hustru deltager i fornævnte arbejde bl. a. ved malkning.

2. Som vederlag for dette arbejde, hustruens iberegnet, betaler jeg (Niels Nielsen) hver ugedag 9 kr. til Ole Olsen, alt på hans egen kost, ligesom jeg i tjenestetiden giver ham med familie fri bolig i den ham anviste lejlighed i det mig tilhørende hus, matr. nr. 26 i Ølby, med tilhørende areal i have. Bemeldte lejlighed vedligeholder jeg, Niels Nielsen, både indvendig og udvendig.

2/8 1835. Hus No 18 Ølby By.

79

Familien Majus Beenfeldt Sørensen
foran matr. nr. 26 a, Ølbyvej 136, august 1911
- set fra syd

Matr. nr. 27 a til venstre (Ølbyvej 140) og
matr. nr. 33 a til højre bygget sammen ca. 1882
Familien Kristine og Hans Christensen med 5 børn
Ca. 1916

Matr.nr. 27 a, Ølby

Hus nr. 17 under Gammelkjøgegaard

- bygget sammen med 33 a, Ølbyvej 140, omkring 1882. I matrikelprotokol fra 1820 står: "Husplads med have midt i byen østen for gaden og en lod sydøst for byen." (ved Stensbjergvej).

I fæstebrev af 8. september 1786 fæstes det til fæstehusmand Peder Larsen. Jordlodden er ca. 3 tdr. land.

FÆSTERE/LEJERE:

Nøjagtigt tidspunkt for overgang til ejerbolig vides ikke.

1786 - 1816: Peder Larsen

1816 - 1842: Hans Olsen

1846 - 1898: Jens Andersen (I fæstekontrakt 1846 står bl. a. at så længe Hans Olsens enke lever, skal hun bo her - hun dør 1861)

1898 - 1903: Anders Peder Jensen

1903 - 1918: Hans Christensen.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Peder Larsen	38	i 1. ægteskab mand/husmand, går i dagleje.
	Margrethe Pedersdatter	36	i 2. ægteskab kone
1801	Peder Larsen	53	gift 1. gang mand/husmand med jord går i dagleje
	Margaretha Pedersdatter	50	gift 2. gang kone
1834	Hans Olsen	49	gift husmand lever af sin jord
	Maria Danielsdatter	48	gift hans kone
	Karen Hansdatter	13	ugift deres datter
1845	Maria Danielsdatter	62	enke/husmandsenke lever af sin jordlod født i Herfølge
	Ellen Hansdatter	26	ugift hendes barn født i Højelse
1860	Jens Andersen	42	gift husfader/husmand og arbejdsmand født i Kirke Skensved
	Ellen Hansdatter	41	gift hans kone født i Højelse
	Marie Danielsdatter	76	enke dennes moder og forsørges ibidem født i Herfølge
1901	M Anders Peter Jensen	19.12.1876	gift husfader, daglejer født i Enderslev
	K Johanne Marie Jensen	31.10.1875	gift husmoder født i Følleslev, Holbæk amt
	M Ejnar Emilie Jensen	26.5.1898	ugift barn født i Højelse
	M Axel Viliam Jensen	1.5.1900	ugift barn født i Højelse
1906	M Hans Christensen	25.3.1882	gift husfader arbejdsmand
	K Kristine Christensen	20.2.1884	gift husmoder
	M Niels Christensen	8.7.1903	ugift barn
	K Karen Christensen	3.8.1904	ugift barn
	Midlertidigt fraværende:		
	K Laura Larsen	21.4.1891	ugift logerende

NB! Hans Christensen er søn af lejehusmand Niels Christensen af Tornknækkerhuset, også kaldet Skyttehuset. (Fejlagtigt kaldt Tornknækkerhuset, skal være Tornsætterhuset).

Matr.nr. 28 a, Stensbjergvej 6

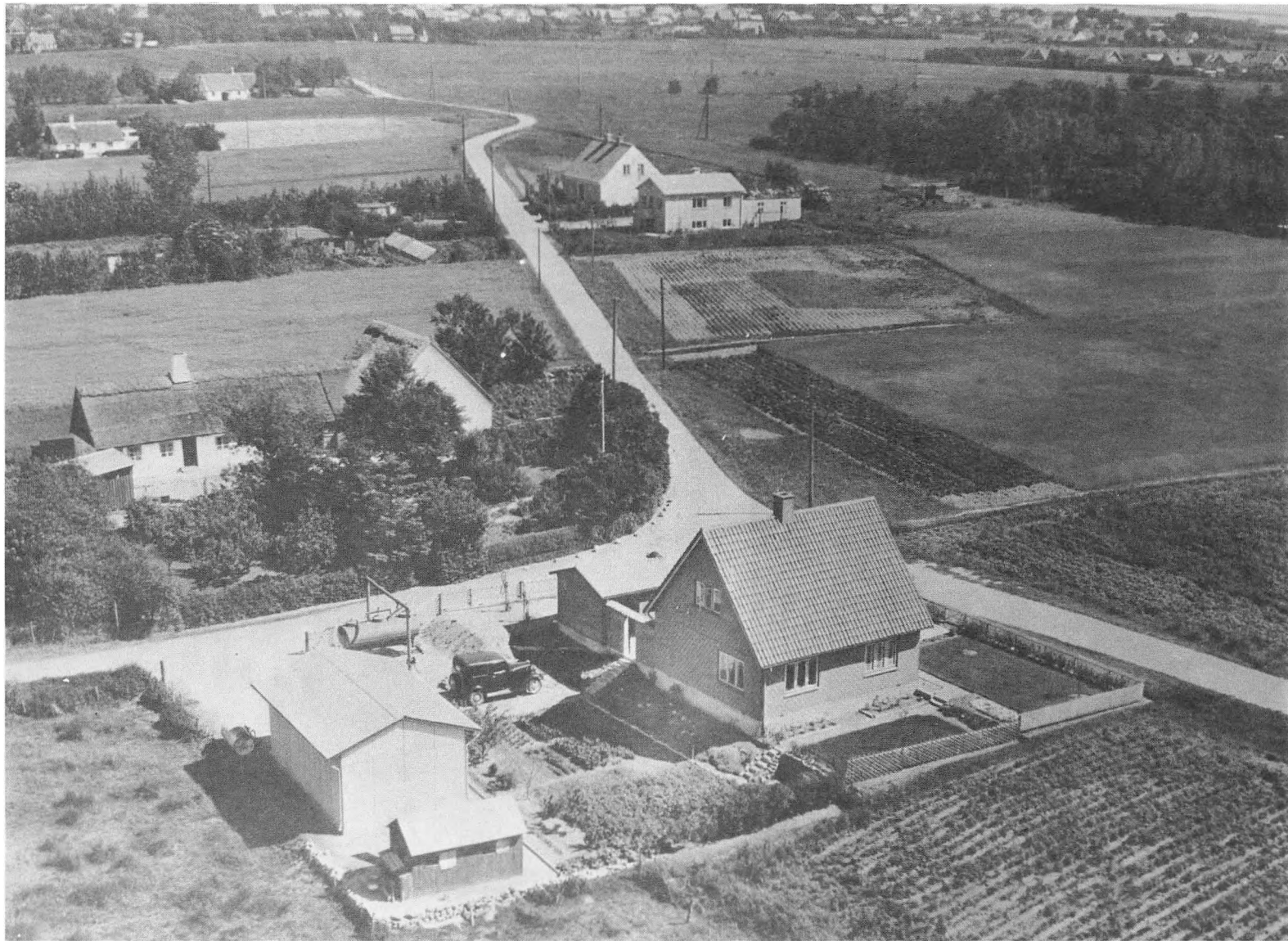
Fra matrikelprotokol 1820: "En samlet jordlod sydøst for byen."

FÆSTERE/EJERE:

1812 - 1827: Jens Pedersen
- 1834 - : Jørgen Larsen
- 1850 - 1885 - : Carl Rasmussen (Jørgen Larsen bor i huset endnu i 1870).
- 1890 - 1934: Peder Carlsen (ejer i 1916)
1934 - 1961: Lauritz Adolf Carlsen
1961 - : John Kristensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1834	Jørgen Larsen	31	gift væver
	Ellen Pedersdatter	26	gift hans kone
	Jørgen Jørgensen	5	ugift deres barn
	Peder Jørgensen	2	ugift deres barn
1845	Jørgen Larsen	42	gift væver født i Herfølge
	Ellen Pedersdatter	37	gift hans kone født i Højelse
	Peder Jørgensen	13	ugift hans barn født i Højelse
	Christen Jørgensen	8	ugift hans barn født i Højelse
	Anna Jørgensdatter	10	ugift hans barn født i Højelse
	Maren Jørgensdatter	2	ugift hans barn født i Højelse
	Albricht Hansen	36	enkemand daglejer født i Herfølge
1870	M Carl Rasmussen	55	gift husfader, jordbruger født i Køge Landsogn
	K Karen Pedersdatter	51	gift husmoder født i Lidemark
	M Mads Karlson	9	ugift deres barn født i Højelse
	M Peder Karlson	5	ugift deres barn født i Højelse
	M Jørgen Larsen	67	enke husfader fattiglem født i Aashøj
	M Jens Jørgensen	23	ugift hans barn skrædder født i Højelse
	K Maren Jørgensen	26	ugift hans barn sypige født i Højelse
1890	M Peder Carlsen	26	gift husfader født i Højelse
	K Ane Nielsen	21	gift husmoder født i Højelse
1901	M Peder Carlsen	18.5.1864	gift husfader/landbrug født i Højelse
	K Ane Carlsen	1.12.1868	gift husmoder født i Højelse
	K Kirsten Carlsen	1.7.1889	ugift barn født i Højelse
	M Carl Carlsen	25.6.1891	ugift barn født i Højelse
	M Holger Carlsen	19.6.1893	ugift barn født i Højelse
	M Adolf Carlsen	4.8.1894	ugift barn født i Højelse
	K Ingeborg Carlsen	10.11.1896	ugift barn født i Højelse
	M Thorkild Carlsen	23.8.1899	ugift barn født i Højelse
1906	M Peder Carlsen	16.5.1864	gift husfader, husmand, daglejer ved agerbrug
	K Ane Carlsen	1.10.1868	gift husmoder
	M Laurids <u>Adolf</u> Carlsen	4.8.1894	ugift barn
	K Agnes Ingeborg Carlsen	10.11.1896	ugift barn
	M Thorkild William Carlsen	23.9.1899	ugift barn
	M Edvard Emil Carlsen	30.7.1901	ugift barn
	M Mary Margrethe Carlsen	15.8.1903	ugift barn

Den gamle Stensbjergvej ca. 1950 set fra syd
Ejendommen midt i billedet til venstre er matr. nr. 28 a, Stensbjergvej 6

Matr. nr. 28 a, Stensbjergvej 6
1954 - set fra øst

Matr. nr. 29 a, Krogstoftevej 1
Efter maleri ca. 1910 - 15 - set fra nordøst

Matr.nr. 29 a, Ølby, Krogtoftevej 1

Hus nr.4 under Gammelkjøgegaard

Omkring 1800: Fæstehusmand med hus og 2 haver i byen og en lod jord ved den nuværende Stensbjergvej (29 b).

FÆSTERE SENERE LEJERE/EJERE:

Omkring 1719: Rasmus Hansen
- 1776: Johan Andersen
1776 - 1795: Peter Henriksen
1795 - 1796: Peter Henriksens enke Maren Jensdatter
1796 - 1818: Frantz Hansen
1818 - ca.1860: Niels Frandsen
ca.1860 - 1878: Husejer Niels Pedersen (gift med Niels Frandsens barnebarn)
1878 - 1884: Niels Pedersens enke Christine Hansdatter (Kristine Hansen)
1884 - 1904: Lars Jørgensen gift med Niels Pedersens datter Johanne Nielsen
1904 - ca.1942: Johanne Jørgensen
1942 - : Vilhelm Knudsen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Peder Henriksen, mand	34	i 2. ægteskab, husmand og går i dagleje
	Maren Jensdatter, kone	30	i 1. ægteskab
	Niels -----	7	et plejebarn fra Opfostringshuset
	Frantz Hansen	30	i 1. ægteskab mand/bonde og husmand
	Margrethe Jensdatter	34	i 1. ægteskab kone
	Jens Frantzen	4	deres søn
	Urban Schurtz	21	ugift skomager
1801	Frantz Hansen	48	i 1. ægteskab mand/husmand med jord går i dagleje
	Margaretha Jensdatter	52	i 1. ægteskab hans kone
	Peder Frantzen	10	deres barn ugift
	Niels Frantzen	6	deres barn ugift
	Kirsten Jensdatter enke efter Peder Henriksen	51	enke efter 1. ægteskab - er til huse hos dem / nærer sig ved håndarbejde
1834	Niels Frantzen	39	gift husmand lever af sin jordlod
	Anna Sophia Andreasdatter	42	gift hans kone
	Hans Nielsen	13	ugift deres barn
	Franz Nielsen	6	ugift deres barn
1845	Niels Franzen	52	gift husmand, lever af sin jordlod født i Højelse
	Anna Andreasdatter	54	gift hans kone født i Ørsted
1870	M Niels Pedersen	44	gift husfader, arbejdsmand født i Dostrup, Roskilde amt
	K Christine Hansdatter	34	gift husmoder født i Ejbye, Roskilde amt
	K Johanne Nielssen	7	ugift barn født i Højelse
	M Jens Nielssen	10	ugift barn født i Højelse
	K Ane Nielssen	20	ugift datter født i Højelse
	K Kirsten Nielssen	18	ugift datter født i Højelse
	K Johanne Nielssen	10	ugift datter født i Højelse
	M Jens Johansen	22	ugift tjenestetyende født i Himmeløv
	M Hans Jørgensen	22	ugift tjenestetyende født i Højelse
	M Niels Nielssen	15	ugift tjenestetyende født i Herfølge

Matr.nr. 29 a, Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Lars Jørgensen	31	gift husfader husmand født i Gammel Køge
	K Johanne Nielsen	28	gift husmoder født i Højelse
	M Niels Peder Jørgensen	6	ugift barn født i Højelse
	M Hans Peder Jørgensen	4	ugift barn født i Højelse
	M Jens Laurits Jørgensen	3	ugift barn født i Højelse
	M Anders Pedersen	69	enkemand træarbejder født i Tjæreby
1906	K Johanne Jørgensen	24.7.1862	enke husmoder husejerske
	M Hans Peder Jørgensen	2.2.1885	ugift barn - daglejer ved agerbrug
	K Kristine Jørgensen	15.6.1890	ugift barn
	K Hansine Jørgensen	11.4.1893	ugift barn
	K Thora Jørgensen	17.2.1888	ugift barn
	M Laurits Jørgensen	8.5.1901	ugift barn (Laurits Højelse)
	K Olga Jørgensen	8.10.1902	ugift barn

SMEDIEN, ØLBY BY**Matr.nr. 30 a, Ølby, Ølbyvej 150****Hus nr. 13 under Gammelkjøgegaard**

I matrikelprotokol fra omkring 1820: "Smedelod med have, vænge og smedetoft."

Indtil 1768 havde smed Jens Mogensen smedehuset i fæste. Hans søn Mogens Jensen overtog derefter fæstet sammen med jordtilliggende i mark og by. Han skulle holde bygningerne i forsvarlig stand, bygge og forbedre dem, betale alle kongelige skatter, den årlige afgift på hus og jord og ellers gøre, hvad der blev befaleet af det høje herskab. Han skulle rette sig efter loven og de kongelige forordninger. Huset overtog han ikke, før hans gamle forældre godvilligt overdrog ham det. Mod dette sidste skulle han opføre sig som en hørig og lydig søn. Mogens Jensen døde i 1800, 58 år gammel. Hans søn Jens Mogensen overtog fæstet 6. februar 1800. Heri stod bl. a., at hans mor Anne Andersdatter skulle have lov at forblive i huset, så længe hun var ugift. Ifølge Universitetets jordebog 26. februar 1814 overtog han desuden den gamle gårdsplads fra Borgegården, som blev udflyttet omkring 1802, nævnt som matr. nr. 16 b. Om han etablerede smedie her, vides ikke. Men omkring 1870 - 1910 var der smedie på denne jordlod.

I 1822 lejede Jens Mogensen 18 tdr. land jord ved Stensbjergvej - denne jord blev i 1850 til ejendommen Stensbjerggård (omtalt i bind I side 88 - 90).

Jens Mogensens plejesøn Peder Hansen overtog fæstet i 1847. Jens Mogensen døde i 1849 - hans kone Karen Andersdatter i 1847.

Matr. nr. 22 b (beliggende på Lyngen) - af ældre mennesker kaldt "Smedelodden" - hørte i Peder Hansens tid til smedien. Da han døde i 1881, overtog hans svigersøn Jens Nielsen både både matr. nr. 30 a og 22 b.

Jens Niensens søn, Niels Nielsen, startede 1894 som smedemester og var det frem til 1946.

Jens Nielsen og hans kone boede i den østligste ende af ejendommen. Oluf Nielsen overtog smedeværkstedet og beboede huset nord for smedien, som senere blev ført videre af sønnen Kjeld.

I 1969 overtog Henny Knudsen og Klaus Kanstrup den gamle smedie, hvor der bl. a. blev etableret keramikværksted.

FORTSÆTTES SIDE 88.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
Oeders	1771 Jens Mogensens enke	63	enke i 1. ægteskab, er hos sønnen - smed i byen - af 3 børn er 2 uforsørgede.
1787	Mogens Jensen	45	i 1. ægteskab mand/husmand og smed
	Anne Andersdatter	49	i 1. ægteskab kone
	Jens Mogensen	12	deres barn
	Maren Mogensdatter	9	deres barn
	Peder Mogensen	3	deres barn
1801	Jens Mogensen	27	ugift mand/husmand med jord og smed
	Peder Mogensen	18	ugift hans bror
	Maren Mogensdatter	23	ugift hans søster
	Mogens Jensens enke Anna Andersdatter	60	enke efter 1. ægteskab mandens mor
1845	Jens Mogensen	71	gift smed født i Højelse
	Karen Andersdatter	66	gift hans kone født i Ølseagle
	Peder Hansen	23	ugift smedesvend, plejebarn i søns sted født i Højelse
	Christen Pedersen	18	ugift tjenestekarl født i Ejby
	Anna Hansdatter	23	ugift tjenestepige født i Ishøj
1870	M Peder Hansen	46	gift husfader, smed, jordbruger født i Skensved
	K Ane Pedersdatter	47	gift husmoder født i Højelse
	M Jens Nielsen	26	gift svigersøn, arbejdsmand født i Ejby
	K Karen Pedersen	21	gift hans kone født i Højelse
	M Niels Nielsen	2	ugift deres barn født i Højelse
	M Jens Peder Nielsen	under 1 år	ugift deres barn født i Højelse
1890	M Jens Nielsen	46	gift husfader, husmand født i Ejby
	K Karen Pedersen	41	gift husmoder født i Højelse
	M Ole Nielsen	13	ugift barn født i Højelse
	M Hans Peder Nielsen	9	ugift barn født i Højelse
	K Anna Margrethe Nielsen	7	ugift barn født i Højelse
1906	M Niels Nielsen	18.2.1867	gift husfader, smedemester
	K Kirstine Nielsen	4.3.1867	gift husmoder
	K Ellen Nielsen	30.1.1895	ugift barn
	K Ingeborg Nielsen	2.8.1897	ugift barn
	K Emilie Nielsen	27.3.1899	ugift barn
	K Gerda Nielsen	14.2.1903	ugift barn
	M Jens Nielsen	15.1.1844	gift husfader, havemand
	K Karen Nielsen	25.4.1848	gift husmoder
	M Hans Nielsen	6.6.1884	ugift smedesvend
	M Johannes Hansen	7.5.1889	ugift smedelærling

Matr.nr. 31 a, Ølby, Ølbyvej 131

Hus nr. 1 under Gammelkjøgegård

I matrikelprotokol 1820 står: "Husplads med have sydlig i byen vesten for gaden og en lod sydøst for byen."

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

FÆSTERE/EJERE:

Omkring 1770: Lars Pedersen
1776 - 1821: Jens Hansen
1821 - 1833: Johan Jensen
1833 - 1855: Johan Jensens kone Johanne Jensdatter
- 1860 - 1885 -: Peder Johansen (står opført som husejer i 1885)
- 1890 - 1911 -: Jens Peder Jensen (Peder Johansens enke, Karen Pedersdatter, flytter derfra i 1900)
- 1942: derefter hans kone Birthe Jensen
1942 - 1977: Birtha Lydia Jørgensen
Ejendommen er revet ned omkring 1980.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Jens Hansen	41	mand bonde og husmand
	Anne Jensdatter	42	kone
	Ole Jensen	15	deres barn af 1. ægteskab vanfør
	Jens Jensen	13	deres barn af 1. ægteskab
	Niels Jensen	9	deres barn af 1. ægteskab
	Johan Jensen	7	deres barn af 1. ægteskab
	Peder Jensen	3	deres barn af 1. ægteskab
1801	Jens Hansen	56	i 1. ægteskab mand/husmand med jord, går i dagleje
	Anne Jensdatter	55	i 1. ægteskab hans kone
	Ole Jensen	29	ugift deres søn/vanfør og nyder almisse af sognet
1845	Johanna Jensdatter	65	enke, husmandsenke - lever af sin jordlod født i Bjæverskov
	Peder Johansen	39	ugift hendes stedbarn født i Højelse
	Anna Olsdatter	6	ugift plejebarn i datters sted født i Højelse
1870	M Peder Johansen	64	gift husfader, arbejdsmand født i Højelse
	K Karne Pedersdatter	48	gift husmoder født i Højelse
	K Ane Frederiksdatter	72	enke på fattigvæsenet født i Ørsted
	M Jens Peder Jensen	3	ugift barn født i Højelse
1906	M Jens Jensen	8.4.1866	gift husfader husejer
	K Birthe Jensen	8.11.1855	gift husmoder
	M Oluf Jensen	22.7.1892	ugift barn
	M Hans Jensen	6.11.1897	ugift barn
	K Klara Jensen	26.1.1900	ugift barn

Matr.nr. 32 a, Ølby - lå ved Stensbjergvej

I matrikelprotokol 1820: "En samlet jordlod sydøst for byen". I forbindelse med udskiftningen omkring 1800 fæstede bondefoged Niels Pedersen, Kildetoftegård, denne jordlod.

Omkring 1850 blev jordlodden bebygget.

På fotoet af ejendommen på matr. nr. 33 b fra ca. 1950 ses til højre i billedet matr. nr. 32 a.

Matr.nr. 32 a, Ølby, (fortsat)**EJERE/LEJERE:**

- 1855 - 1897: Lars Nielsen
 1897 - 1919: Niels Larsen fra Enderslev
 1919 - 1950: Hans Olsen
 - sidst i 1960'erne: Køge Kommune og A/S Hellekens

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1855	Lars Nielsen	35	gift lever af at forfærdige træsko født i Gl.Køge
	Kirsten Olsen	35	gift hans kone født i Højelse
	Lars Larsen	12	ugift barn født i Højelse
	Karen Larsdatter	9	ugift barn født i Gl.Køge
	Ane Larsdatter	6	ugift barn født i Gl.Køge
	Niels Larsen	3	ugift barn født i Højelse
	Hans Simonsen	3	ugift plejebarn født i Højelse
1901	M Niels Larsen	10.5.1852	gift husfader/landbrug født i Enderslev
	K Ane Margrethe Larsen	15.2.1861	gift husmoder født i St. Tårnby
	M Kristian Larsen	18.5.1888	ugift barn født i Højelse
1906	M Niels Larsen	10.5.1852	gift husfader husmand
	K Ane Margrethe Larsen	15.2.1861	gift husmoder
1911	M Niels Larsen	10.5.1852	gift husfader, husmand, landbrug født i Enderslev
	K Marie Larsen	4.2.1861	gift husmoder født i Enderslev
	Marie Larsen er kommet fra Hårlev i 1907.		

Matr.nr. 33 a, Ølby, Ølbyvej 140**Hus nr. 16 under Gammelkjøgegaard**

Ejendommen er i 1967 lagt sammen med matr. nr. 27 a.

Matrikelprotokol 1820: "Husplads med have midt i byen østen for gaden og en lod sydøst for byen" (ved Stensbjergvej).

FÆSTERE/LEJERE:

- 27.1.1787 - 1834: Ole Jensen
 1834 - : Hans enke Johanne Pedersdatter
 - 1839 - : Niels Larsen fæster huset i Ølby, 33 a, som aftægtsbolig for Johanne Pedersdatter. Fæster desuden jord og et på jordlodden opført nyt hus beliggende ved Stensbjergvej. Efter Johanne Pedersdatters død i 1861 bor datteren Sidse Olsdatter alene i huset.
 - 1885 : Sidse Olsdatter ifølge Gammelkjøgegaards jordebog
 - 1890 - 1911 - : Jens Jørgensen
 - 1918: Carl Chr. Jensen
 1918 - 1943: Carl Nielsen
 1943 - 1945: Carl Martin Jørgensen
 1945 - 1959: Hilmar Larsen
 1959 - 1964: Frede Nielsen, derefter Peter Henriksen

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Matr.nr. 33 a (fortsat)

1964 - 1974: Svend Evald Jørgensen
 1974 - 1980: Peter Poulsen
 1980 - 1986: Henning og Helga Poulsen
 1986 - : Flemming Jensager og Jane Pedersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Ole Jensen	36	i 1. ægteskab mand/bonde og husmand
	Sidse Hansdatter	40	i 1. ægteskab hans kone
	Maria Olsdatter	9	barn af 1. ægteskab
	Hans Olsen	4	barn af 1. ægteskab
1801	Ole Jensen	49	i 1. ægteskab mand/jordløs husmand, går i dagleje
	Sidse Hansdatter	51	i 1. ægteskab hans hustru
1834	Ole Jensen	84	gift husmand lever af sin jordlod
	Johanna Pedersdatter	52	gift hans kone
	Sidse Olsdatter	14	ugift deres datter
1845	Johanna Pedersdatter	63	enke husmandsenke lever af aftægt født i Skensved
1870	K Sidse Olsdatter	49	ugift husmoder, lever af håndarbejde født i Højelse
1911	M Jens Jørgensen	18.9.1846	enkemand husfader, daglejer ved landbrug født i Herfølge

STENSBJERGHUS**Matr.nr. 33 b, Ølby, ved Stensbjergvej 10**

Oprindelig jordlod til matr. nr. 33 a i Ølby by. Omkring 1839 blev der bygget på jordlodden, og fæsteren af ejendommen, Niels Larsen, fik både huset i Ølby by og ejendommen ved Stensbjergvej i fæste - se under matr. nr. 33 a.

Hans Olsen, nævnt under matr. nr. 32 a, havde også denne ejendom + jordlodden matr. nr. 26 b, hvor der senere byggedes et par huse. I det ældste boede Jenny Frederiksen, i det andet - bygget omkring 1950 - boede Harald Olsen. I 1979 blev disse ejendomme eksproprieret til brug for Ølbycentrets sydlige parkeringsplads.

FÆSTERE/LEJERE/EJERE:

1839 - 1870 - : Niels Larsen
 - 1872 - 1894: Jens Jørgensen
 1894 - 1923 - : Peder Olsen, derefter Hans Olsen
 - midt i 1950'erne: Harald Olsen (Hans Olsens søn)
 1950'erne - 1967: Johs. Krogner (kaldte ejendommen ENGGARD)
 1967 - : A/S Hellesens

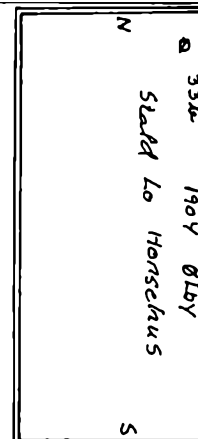
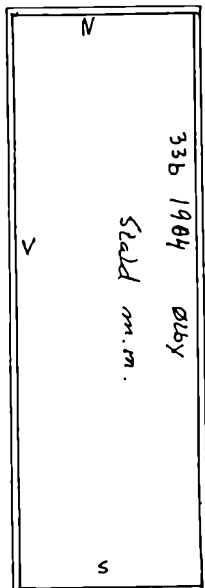
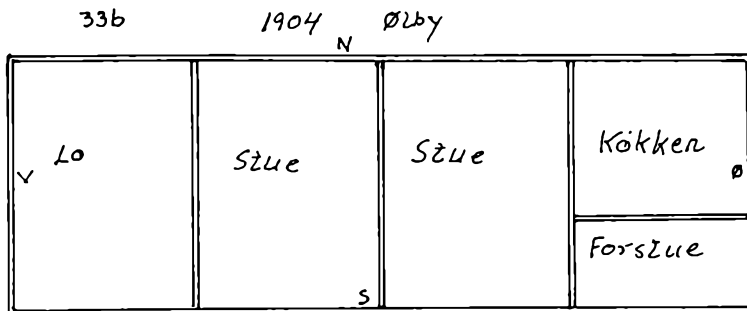
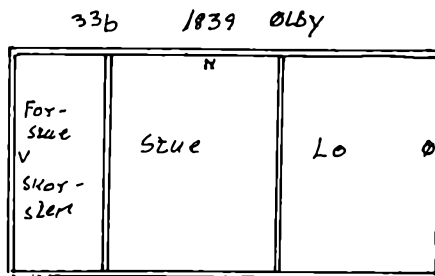
FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1845	Niels Larsen	39	gift husmand og kurvemager født i Carlstrup
	Karen Johansdatter	40	gift hans kone født i Højelse
	Jens Nielsen	11	ugift hans barn født i Højelse
	Hans Nielsen	9	ugift hans barn født i Højelse
	Kirsten Nielsdatter	6	ugift hans barn født i Højelse
	Anne Nielsdatter	3	ugift hans barn født i Højelse

FOLKETÆLLING:

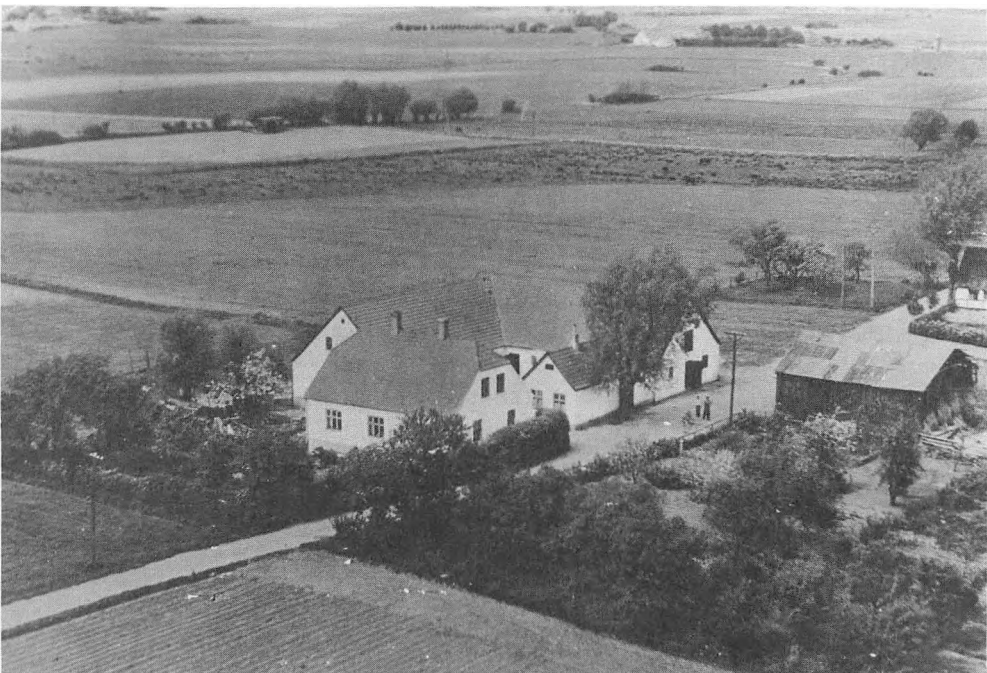
AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1870	M Niels Larsen	63	gift husfader, jordbruger født i Carlstrup
	K Ane Olesen	41	gift husmoder født i Jersie
	K Karen Marie Larsen	9	ugift plejebarn født i Højelse
	K Johanne Kristensen	1	ugift plejebarn født i Højelse
1911	M Peder Olsen	25.4.1865	gift husfader, husmand, landbrug født i Tårnby
	K Sofie Olsen	7.4.1856	gift husmoder født i Højelse
	M Hans Olsen	14.12.1895	ugift barn født i Højelse
	K Jenny Dobernovski	17.12.1901	ugift barn født i Højelse
	K Else Olsen	30.4.1833	ugift slægting født i Tårnby

Ejendommen 1839, da Niels Larsen med familie flyttede ind i det nye hus.

STENSBJERGHUS (ENGGÅRD), matr. nr. 33 b v/Stensbjergvej
Sofie og Peder Olsen m. familie
Ca. 1915

STENSBJERGHUS, matr. nr. 33 b - ca. 1950
NB. Ejendommen helt til højre bag laden er matr. nr. 32

Matr.nr. 40 a, Ølby, Ølbyvej 142

I matrikelbog 1820: "Husplads med have midt i byen østen for gaden og en lod sydvest for byen."

Matr.nr. 40 a og 41 a er husmandssteder under Københavns Universitet.

FÆSTERE/EJERE:

- 1797: Henrik Lorentzen
1707 - 1834 - : Peder Andersen
1840 - 1876: Lars Pedersen
1876 - 1884: Christian Jacobsen
1884 - 1887: Peder Christiansen
1887 - 1942: Rasmus Nielsen og Ane Kristiansen.
Siden har huset haft mange forskellige ejere.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Henrich Lorentzen	74	mand i 2. ægteskab bonde og skrædder
	Dorte Jacobsen	54	kone i 2. ægteskab tigger
1801	Peder Andersen	45	mand i 1. ægteskab husmand med jord går i dagleje
	Maren Larsdatter	39	hans kone i 1. ægteskab
	Lars Pedersen	5	deres søn ugift
	Dorthe Jacobsdatter	71	konens moder enke 2. gang
1834	Peder Andersen	78	enkemand husmand, lever af sin jordlod (død 24.2.1839)
	Lars Pedersen	38	gift inderste og daglejer
	Anna Larsdatter	36	gift hans kone
	Maria Elvorsdatter	10	ugift almisselem
	Lars Olsen	1	ugift plejesøn
1845	Lars Pedersen	49	gift husmand lever af sin jordlod født i Højelse
	Anna Larsdatter	47	gift hans kone født i Sæby, Roskilde amt
	Dorthe Larsdatter	27	ugift hans barn født i Højelse
	Jens Peter	6	ugift opfostringsbarn født i København
1870	Lars Pedersen	73	enkemand husfader/jordbruger født i Højelse
	Christian Jacobsen	63	gift svigersøn/arbejdsmand født i Dalby, Roskilde amt
	Dorte Larsdatter	51	gift hans kone født i Højelse
	Lars Kristiansen	14	ugift barn født i Højelse
	Ane Kristiansen	9	ugift barn født i Højelse
1890	Peder Christiansen	38	gift husfader/husmand født i Højelse
	Johanne Nielsen	33	gift husmoder født i Birkede
	Anna Marie Christiansen	11	ugift barn født i Højelse
	Alfred Charles Christiansen	4	ugift barn født i Højelse
1906	M Peter Petersen	17.12.1879	gift husfader, arbejdsmand
	K Marie Petersen	16.10.1877	gift husmoder
	M Johannes Petersen	21.1.1900	ugift barn
	K Ellen Petersen	16.4.1902	ugift barn
	M Richardt Petersen	31.12.1904	ugift barn
	K Metty Petersen	23.2.1905	ugift barn
1911	M Rasmus Nielsen	16.3.1856	gift husfader, daglejer ved landbruget født i Ølsemagle
	K Ane Nielsen	7.7.1860	gift husmoder født i Højelse

DANEHØJHUSET

Matr.nr. 40 b, Ølby, Salbyvej 89

Oprindelig Universitetshusmandslod.

Lidt inde i skoven ligger en høj, som kaldes Danehøj, og som har givet navn til ejendommen. I 1885 havde Peder Christiansen, matr. nr. 40 a, Ølby by, fået tilladelse til at bygge på lodden ved Ølby Aas. I 1952 udgik ejendommen som selvstændig parcel og blev lagt sammen med Hegnsgården (bd.1 s. 69). En parcel matr. nr. 15 i blev solgt på samme tidspunkt til Søværnets bygningsvæsen, som lod bygge et militærdepot på stedet. Omkring 1970 blev ejendommen fra 1885 revet ned.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1890	M Peder Christiansen	38	gift husfader, husmand født i Højelse
	K Johanne Nielsen	33	gift husmoder født i Birkede
	K Anna Marie Christiansen	11	ugift barn født i Højelse
	M Alfred Charles Christiansen	4	ugift barn født i Højelse
	M Christian Jacobsen	81	enke født i Kløvested
	M Hofmeier	25	gift husfader, skrædder, indsidder født i Køge
	K Anna Hansen	23	gift husmoder født i Hyllested
	M Robert Axel Emil Hofmeier	1	ugift barn født i Højelse
1901	M Ole Olsen	4.9.1865	gift husfader, agerbrug født i Hellested
	K Inger Sofie Hansen	5.2.1866	gift husmoder født i Hårlev
	K Karen Eleonora Olsen	17.10.1889	ugift barn født i Højelse
	K Anna Marie Olsen	22.2.1892	ugift barn født i Højelse
	M Niels Christian Olsen	9.3.1894	ugift barn født i Højelse
	K Ellen Sofie Olsen	7.3.1896	ugift barn født i Højelse
	K Ingeborg Margrethe Olsen	15.4.1898	ugift barn født i Højelse
	K Louisa Johanne Olsen	23.5.1899	ugift barn født i Højelse
	M Jens Thorvald Pedersen	25.4.1874	gift husfader, ekstraarbejder ved banen født i Kongsted
	K Anna Marie Kristiansen	4.4.1878	gift husmoder født i Højelse
	M Axel Emil Pedersen	29.10.1894	ugift barn født i Højelse
	M Alfred Karl Kristiansen	15.11.1885	ugift logerende født i Højelse
	NB. Anna Marie og Alfred er Peder og Johanne Christiansens børn		
1911	M Peder Kristiansen	22.3.1852	gift husfader, husmand, baneformand i Køge født i Højelse
	K Johanne Kristiansen	7.5.1857	gift husmoder født i Dåstrup
	M Kristian Kristiansen	7.3.1902	ugift barn født i Køge
	K Agnes Pedersen	21.11.1903	ugift barn født i Højelse
	M Hans Hansen	4.6.1888	gift husfader, handelsmand i ost født på Frederiksberg
	K Karen Hansen	17.10.1889	gift husmoder født i Køge
	K Leonora Hansen	6.8.1909	ugift barn født i Havdrup
	I 1917 bor 4 familier i huset.		

FOLKEMØDE PÅ ØLBY ÅS 1887.

Fællesmødet på Ølby Aas søndag den 31. juli 1887 arrangeret af Venstre.

Mødet blev omtalt den 30. juli og den 1. august 1887 i Østsjællands Folkeblad, og på dette grundlag fortælles her kort om begivenhederne.

ØLBY AAS set fra øst ca. 1954 - 55
Længst til højre: Danehøjhuset, matr. nr. 40 b
Til venstre: Militærdepotet
Midt i billedet lidt til højre: Svinehuset,
matr. nr. 41, Salbyvej 91

Fra FOLKEMØDET PÅ ØLBY AAS 1887
Vejen til venstre er Bondestævnet
Ejendommen i baggrunden: Danehøjhuset
- set fra nord

FOLKEMØDE PÅ ØLBY ÅS 1887 (fortsat)

Tidligere på sommeren havde partiet Højre holdt sommermøde for hele Sjælland, og fra deres side mente man derfor ikke, at det kunne betale sig at holde et sådant folkemøde, thi der ville ingen mennesker komme.

Folkemødets arrangører havde henvendt sig til Gammelkjøgegaard om afholdelse af mødet her, men havde fået nej. Ligeledes havde man anmodet om noget bøgeløv og grangrene til udsmykning, hvilket ikke kunne lade sig gøre. Efter en bekendtgørelse i avisen strømmede det ind med masser af grønt og blomster. Stedet for mødet blev Ølby Aas. Der var udsmykning i Køge by med æresport ved havnen, da mange kom sejlene med skibe fra København, ligesom DSB bragte et stort antal til byen. Fra Køge by ud til festpladsen - ca. 3 - 4 km - kørtes folk i vogne med 10 - 12 passagerer i hver. Vejret var truende fra morgenstunden af, og midt på formiddagen faldt der en kraftig regn, ledsaget af lyn og torden. Trods vejret kørte vognene uafbrudt i 3 timer mod Ølby Aas. Det var ikke kun fra København, de kom. Aldrig har så mange landboere før været i Køge på en enkelt dag. Det blev antaget, at der var 5000 flere end ved Højres sommermøde først på sommeren. Af talere kan nævnes Holstein-Ledreborg, folketingsmændene Leth og J. K. Lauridsen og Køgekredsens folketingsmand statsrevisor Viggo Hørup. Talerne beskæftigede sig særlig med konseilpræsident Estrup og de provisoriske finanslove. Hørup kom med et meget ironisk indlæg over for Højre i almindelighed og Estrup i særdeleshed, bl. a. sagde han: "Hr. Estrup har både loven og dommerne. Han giver selv lovene og ansætter dommerne, thi det skal gå ordentligt til under et godt ministerium."

Næppe var mødet slut, før et meget kraftigt tordenvejr med regn brød løs. Det regnede så meget, at gaderne i Køge stod helt under vand. Det planlagte fyrværkeri blev dog gennemført, selv om lyn og torden en overgang var ved at ødelægge det.

SVINEHUSET

Matr.nr. 41, Ølby, Salbyvej 91

(I kirkebogen fra 1820-30 kaldes det Markhuset). Nu er det matr. nr. 19 f m.fl.

Oprindelig husmandssted under Københavns Universitet.

I matrikelprotokol 1820: "En samlet lod sydvest for byen."

Husets navn kan stamme fra den tid, hvor bønderne lod deres grise gå i skoven for at æde olden m.m. Navnet optræder i Markbog fra 1682 i ordforbindelsen Svinetycke. Måske har man haft en person til at vogte svinene - en svinehyrde - som kan have boet i dette hus. Fra en specifikation samt en protokoludskrift i 1748 fra Gammelkjøgegaards godsarkiv fremgår det, at der har været skovbrand, hvor skaden taxeres til 58 fulde svins olden (58 fuldvoksne svins føde).

FÆSTERE/EJERE:

- 1787 - : Lars Hansen
- 1801 - 1832: Niels Erichsen (død 23.5.1832)
- 1832 - 1833: Erick Nielsen (død 22.4.1833)
- 1833 - 1838: Erichs søster Anna Maria Nielsdatter gifter sig den 1. maj 1833 med Jens Hansen og overtager ejendommen. Anna dør i 1838.
- 1838 - 1874: Jens Hansen. Gifter sig 1.12.1838 med Johanna Christensdatter.
- 1874 - 1915: Hans Jensen
- 1923 - ca. 1970: Christian Jensen (også kaldt "Væver-Christian")
- 1971 - : Henning Due

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Lars Hansen	31	mand i 1. ægteskab bonde og husmand
	Magrethe Nielsdatter	33	kone i 2. ægteskab
	Lars Jensen	5	søn af 1. ægteskab
	Karen Nielsdatter	69	enke efter 1. ægteskab, jordemoder
1801	Niels Erichsen	36	mand i 1. ægteskab husmand med jord går i dagleje
	Kirsten Rasmusdatter	23	hans kone i 1. ægteskab
	Erich Nielsen	1	deres søn ugift
1834	Jens Hansen	28	gift husmand, lever af sin jordlod
	Anna Maria Nielsdatter	28	gift hans kone død 1838
	Karen Hansdatter	60	enke inderste, daglejerske
1845	Jens Hansen	39	gift husmand lever af sin jordlod født i Ørsted, Roskilde amt
	Johanna Christensdatter	40	gift hans kone født i Borup
	Hans Jensen	2	ugift hans barn født i Højelse
	Maria Jensdatter	11	ugift hans barn født i Højelse
	Maren Jensdatter	2	ugift hans barn født i Højelse
	Anna Jensdatter	5	ugift hans barn født i Højelse
	Christen Olsen	71	enkemand lever af almisse født i Ejbye
	Mette Maria Hansdatter	55	enke lever af almisse født i Højelse
1870	Jens Hansen	63	gift husfader jordbruger født i Ørsted
	Johane Christensdatter	64	gift husmoder født i Borup
	Hans Jensen	26	ugift født i Højelse
	Karne Sophie Nielsen	1	ugift barn født i Højelse
1911	M Hans Jensen	19.5.1843	gift husfader/husmand født i Højelse
	K Ane Jensen	15.7.1844	gift husmoder født i Valløby
	M Kristian Jensen	25.9.1880	ugift barn/landarbejder født i Højelse

Omkring 1830 blev egnen her hjemsøgt af en koleraepidemi.

I kirkebogen omkring 1830 er fundet følgende:

"Fruentimmeret Kirsten Jensdatter hos Niels Erichsen i Markhuset ved Ølby død 17. september 1830."

'Indsidder Michael Christian hos Niels Erichsen, Markhuset ved Ølby død 1831 - død af epidemisk sygdom."

Måske er denne sygdom også grunden til Niels og Erichs død i løbet af de næste 2 år.

Matr.nr. 42, Ølby

ligger lige ved siden af matr.nr. 43, Krogtoftevej 2, indtil først i 1900-tallet.

ligger været hus nr. 2 under Gammelkjøgegaard

matrikelprotokol fra 1820 står: "Husplads med have sydlig i byen vesten for gaden."

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

FÆSTERE/EJERE:

- 1770: Hans Simonsen
- 1770 - 1811: Poul Rasmussen
- 1815 - 1847: Jens Poulsen
- 1847 - 1880 -: Jørgen Sørensen
- 1885 - 1890 -: Jørgen Sørensens enke, Karen Jensdatter
- 1890 - 1899 -: Jens Jørgensen
- 1901 - 1917: Hans Peter Petersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Poul Rasmussen	53	mand i 1. ægteskab husmand og skrædder
	Maren Nielsdatter	50	kone i 1. ægteskab
	Lars Poulsen	9	deres søn
1801	Poul Rasmussen	69	mand i 1. ægteskab jordløs husmand, skrædder, men nyder formedelst alderdom og svaghed sognets almisse
	Maren Rasmusdatter	62	hans kone i 1. ægteskab
	Lars Poulsen	23	deres søn ugift nationalrytter
	NB. Lars Poulsen afløser kort efter skoleholder Chr. Holm, som er 79 år (se under Ølby skole).		
1845	Jørgen Sørensen	38	gift daglejer født i Lellinge sogn, Præstø amt
	Karen Jensdatter	33	gift her i sognet født i Højelse
	Søren Jørgensen	10	ugift hans barn født i Højelse
	Karen Jørgensdatter	13	ugift hans barn født i Højelse
	Johanne Jørgensdatter	7	ugift hans barn født i Højelse
	Jens Jørgensen	3	ugift hans barn født i Højelse
	Ole Jørgensen	1	ugift hans barn født i Højelse
1870	M Jørgen Sørensen	63	gift husfader - forsørges af fattigvæsenet født i Lellinge, Præstø amt
	K Karen Jensdatter	48	gift husmoder født i Højelse
	M Ole Jørgensen	25	ugift deres søn født i Højelse
	K Marne Jørgensdatter	18	ugift deres datter født i Højelse
1880	M Jørgen Sørensen	73	gift husfæster forsørges på fattigvæsenet født i Lellinge
	K Karen Jensen	56	gift hustru født i Højelse
	M Jens Peter Juliussen	11	ugift i pleje på fattigvæsenet født i Højelse
	M Frederik Nielsen	22	gift deres svigersøn født i Sædder
	K Ane Dorthea Jensen	24	gift barn født i Højelse
	K Karen Marie Jensine Nielsen	1	ugift barn født i Højelse
	M Jens Hansen	31	gift husfader, daglejer født i Højelse
	K Inger Larsen	36	gift hustru født i Højelse
1906	M Hans Peter Petersen	29.10.1872	gift husfader arbejdsmand
	K Sofie Petersen	5.12.1870	gift husmoder
	K Charlotte Hansen	2.3.1898	ugift barn
	M Johannes Petersen	22.9.1904	ugift barn
	M Karl Hartman	3.10.1905	ugift slægtning

Matr.nr. 43, Ølby, Krogtoftevej 2

Hus nr. 3 under Gammelkjøgegaard

I matrikelprotokol fra 1820 oplyses: "Husplads og en særskilt liggende have sydlig i byen vesten for gaden."

Med blyant står nedenunder: "2 haver og 1 husplads."

FÆSTERE/EJERE:

- 1718: Hans Jensen
1718 - : Anders Pedersen
1787 - 1801 -: Peder Clausen
- 1808 - 1856: Peder Hansen
1857 - 1894: Niels Christian Sørensen
1895 - 1916: Peder Madsen
1916 - 1936: Hans Peter Petersen
1936 - : Jens Phillip Christensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Peder Clausen	53	mand i 1. ægteskab bonde og husmand
	Ellen Christensdatter	37	kone i 1. ægteskab
	Christopher Pedersen	10	hans søn af 1. ægteskab (er i 1801 tjenestekarl på Strandgården)
1801	Peder Clausen	69	mand i 1. ægteskab
	Ellen Christensdatter	50	hans kone i 1. ægteskab
	Bodil Pedersdatter	11	deres datter ugift
1834	Peder Hansen	53	gift daglejer
	Sidse Jørgensdatter	54	gift hans kone
	Anna Pedersdatter	28	ugift almisselem
	Johanna Jørgensdatter	2	ugift plejebarn
1845	Peder Hansen	64	enkemand husmand og daglejer født i Ølsemagle
	Anna Pedersdatter	39	ugift almisselem født i Højelse
1870	M Niels Christian Sørensen	48	gift husfader, arbejdsmand født i Tærsløv, Sorø amt
	K Marne Nielsdatter	45	gift husmoder, født i Ensløv, Præstø amt
	K Kirstine Nielsen	9	ugift barn født i Højelse
1906	M Peder Madsen	26.9.1850	gift husfader vejmand
	K Marie Madsen	9.11.1837	gift husmoder

Matr.nr. 44 a, Ølby (før matr.nr. 44 a og 44 b),

Ølbyvej 149

Fra matrikelprotokol 1820: "Husplads med have midt i byen vesten for gaden".

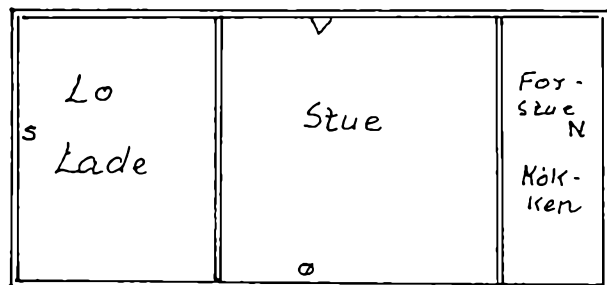
Oprindelig 2 huse - sandsynligvis sammenbygget jf. kort over Ølby fra 1785.

Det var Gammelkjøgegaards fæstehuse nr. 5 og 6. Nr. 5 med 2 x 4 fag og nr. 6 på 7 fag.

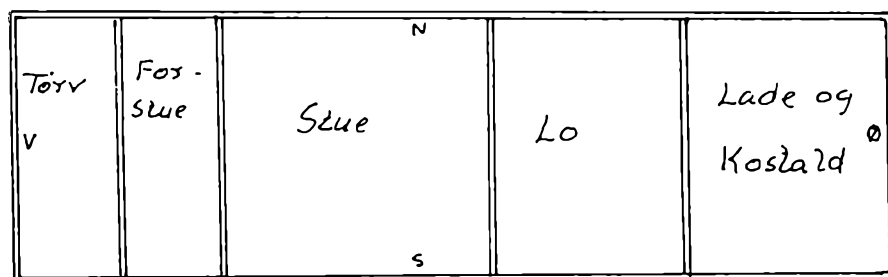
I 1871 blev de 2 huse lagt sammen til et med matr.nr. 44 ab, senere matr.nr. 44 a.

GRUNDPLAN matr.nr. 44

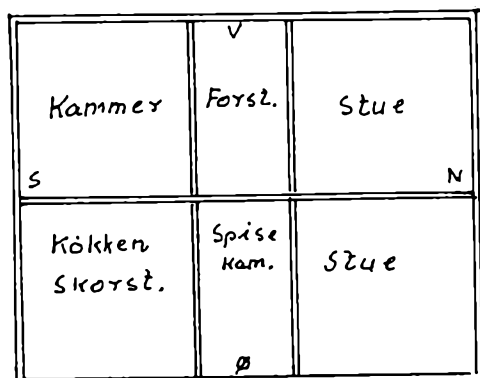
Matr.44a-Hus nr.5-1810

Matr.44b-Hus nr.6-1831

Matr.44ab-nyopført i 1871

Alle mål er 1:100

FÆSTERE/EJERE:

Fæstehus nr. 5

(i nogle år beboet af 2 familier):

SYDLIGE DEL:

- 1810: Morthen Jensen
1810 - 1821: Peder Jensen
1821 - 1824-: Johan Simonsen

NORDLIGE DEL:

ca. 1790 -
ca. 1810: Hans Jørgensen,
senere hans enke
-1824 - 1834: Jørgen Pedersen

Efter branden i 1824 beboes huset nu af en familie:

1834 - : Martin Christensen
- 1833 - 1840 -: Albrecht Hansen
1845 - 1868: Jens Olsen
1868 - 1871: Lars Hansen

1871 - 1876: Hans Peter Pedersen, dragon
1877 - 1911 -: Husejer skrædder Jens Jørgensen
- 1924: Johannes Nielsen
1924 - 1931: Niels Peter Nielsen
1931 - 1934: Poul Alfred Poulsen
1934 - 1936: Jens Peder Jensen
1936 - 1967: Niels Jørgensen
1967 - 1968: Stig Andersen
1968 - : Erling Sørensen

Fæstehus nr. 6

1771 - 1786: Chresten Hansen
- 1801 - : Johanne Jensdatter
1808 - 1831: Jens Pedersen, senere
hans enke, Maren Hans-
datter
1831 - 1834: Jørgen Larsen, flytter
derefter på tilhørende
jordlod v. Stensbjerg-
vej (matr.nr. 28 a)
1834 - 1860: Jørgen Pedersen, se-
nere hans enke Ellen
Jensdatter
1860 - 1871: Lars Johansen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1801	HUS NR. 5 SYD:		
	Morten Jensen	29	mand i 1. ægteskab jordløs husmand/tjener
	Lisbeth Nielsdatter	33	hans kone i 1. ægteskab
	Kirsten Mortensdatter	1	deres datter ugift
	HUS NR. 5 NORD:		
	Hans Jørgensen	56	mand i 1. ægteskab jordløs husmand og væver
	Margaretha Pedersdatter	56	hans kone i 1. ægteskab
	HUS NR. 6:		
	Johanne Jensdatter afg. Peder Pedersens enke	31	madmoder enke efter 1. ægteskab inderste- ernærer sig ved håndarbejde
	Jens Pedersen	4	hendes barn ugift
Peder Pedersen	1	hendes barn ugift	
1834	HUS NR. 5 SYD:		
	Martin Christensen	61	gift aftægtsmand
	Maria Jensdatter	55	gift hans kone
	Anna Maria Bendixdatter	4	ugift plejedatter
	HUS NR. 6:		
	Jørgen Pedersen	50	gift bødker
	Maria Jensdatter	53	gift hans kone (død 3.12.1834)
	Lars Jørgensen	13	ugift deres barn
	Hans Jørgensen	9	ugift deres barn
1845	HUS NR. 5:		
	Jens Olsen	38	gift husmand og daglejer født her i sognet
	Anna Jensdatter	28	gift hans kone født her i sognet
	Ole Jensen	8	ugift hans barn født her i sognet
	Karen Jensdatter	4	ugift hans barn født her i sognet
	Maren Jensdatter	2	ugift hans barn født her i sognet

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1845	(fortsat)		
	HUS NR. 6:		
	Jørgen Pedersen	61	gift bødker født i København
	Ellen Jensdatter	53	gift hans kone født i Havdrup
	Ole Johan Steinmann	10	ugift plejebarn født i Woldersløv
1870	HUS NR. 5:		
	M Lars Hansen	46	gift husfader født i Højelse
	K Ane Lisbet Ostermand	33	gift husmoder født i Herfølge
	M Hans Larsen	11	ugift barn født i Lellinge
	K Ane Marie Larsen	8	ugift barn født i Lellinge
	M Christian Larsen	7	ugift barn født i Lellinge
	K Kirsten Larsen	5	ugift barn født i Højelse
	M Jens Henrik Larsen	2	ugift barn født i Højelse
	HUS NR. 6:		
	M Lars Johansen	48	gift husfader/arbejdsmand født i Højelse
	K Marie Hansdatter	51	gift husmoder født i Dostrup
	M Anders Hansen	12	ugift barn født i Højelse
1911	M Jens Jørgensen	6.12.1846	gift husfader, skrædder født i Højelse
	K Marie Jørgensen	11.6.1845	gift husmoder født i Dåstrup

**UDDRAG AF POLITIRAPPORT OG BRANDFORHØR I ANLEDNING AF
ILDEBRAND I HUS NR.5 OG 6 (MATR.NR.44 A+B) D.18/4 1824.**

Udskrivt af Walløe Stifts Birks Politie Protocol.

Aar 1824 den 19de April blev i Herfølge nedsat Politiret i Overværelse af Vidnerne Casper Jørgensen og Kristen Kristensen hvor da blev optaget forhør til Oplysning om een i Gaari Ølbye By, Højelse Sogn opkommen Ildebrand.

Brandfoged Morten Pedersen af Ølbye anmeldte at Branddirecteuren i Nat havde indfunden sig paa Brandstedet og optaget Forhør til Oplysning om Ildebranden. Politiedommeren bemærkede at han ikke havde modtaget Udskrivt af Branddirecteurens Protocol betrefende den omhandlede Ildebrand, samt at han selv hafte indfunden sig paa Brandstedet i Gaar Aftes for at træffe de fornødne Anstalter.

Paa Gl. Kjøgegaards Eiers vegne var mødt Forvalteren Procurator Erichsen af Kjøge.

For Protocolen fremstod Jens Pedersen Huusmand af Ølbye, som forklarede; Deponenten var i Gaar i Kagstrup Bye, hvor han havde opholdt sig siden sidste Mandag, han kom hjem i Gaar Eftermiddag efter at hans fæstehavende Huus var aldeles afbrændt, han er derfor ikke overbeviist om hvorledes Ilden er opkommen, dog har han hørt at denne Ild skal være foranlediget ved Uforsigtighed af Johan Simonsens Søn Hans. Deponentens saavel som de øvrige 2de afbrændte Huuse vare for Herskabets Regning assurerede, derimod var Deponenternes Indboe ikke assureret. Deponenterne mistede 1 Koe, 2 Faar, 3 Lam, 1 Kiste, 7 Skæpper Korn, forøvrigt mistede han intet.

Jens Pedersen bemærkede at hans Kone paa den Tid Ilden udbrød var fraværende, den afgivne Forklaring blev oplæst for Jens Pedersen og rigtig vedtaget, demiteret *)

Igjen fremstod Jørgen Pedersen Huusmand i Ølbye. Han forklarede i Gaar Eftermiddags da Klokken om-trent kunde være imellem 1 og 2 gjorde Huusmand Johan Simonsens Datter Anskrig om at der

*) afskediget

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

var Ildløs. Deponenten som paa den Tid var i sin Stue blev øjeblikkelig overbeviist om at Ilden var i nærheden greb strax noget af sit Tøi, som han kastede uden for Huuset, og fik han saaledes reddet størstedeele af hvad han eiede, dog mistede han omtrent 6 Pund heglet Hør og 2 Bundter ueglet Hør, samt en Kiste og nogle Trævare, Deponenten har hørt at Ilden skal være foranlediget ved Johan Simonsens Søn Hans men han kan aldeles ikke afgive nogen Forklaring herom, den afgivne Forklaring blev oplæst for Jørgen Pedersen. Ham rigtig vedtagen og demiteret.

Igjen fremstod Johan Simonsen Huusmand af Ølbye som forklarede da, Deponenten og Kone var i Gaar fraværende for at besøge Deponentens gamle Foreldre i Kagstrup, forinden de gik bort havde de med al Forsigtighed slukket Ilden, Deponentens Søn Hans og hans Datter Kirsten samt en mindre dreng Lars var eene hjemme ved Huuset. Deponenten har hørt at hans Søn Hans have tilstaaet at have foranlediget Ilden, men Deponenten var ikke i stand til herom at afgive nogen Forsikring. Ved Ildbranden mistede Deponenten alle sine Gangklæder og sit Linned samt nogle Lagener, hvad han ellers har mistet kan han ikke opgive, da han ey har efterseet samme. Den afgivne Forklaring blev oplæst for Johan Simonsen, og ham rigtig vedtaget, demiteret.

Dernæst fremstod Drengen Hans Johansen i 11 Aar. Han forklarede, efter Formaning til Sandheds udsigende, at i gaar lidt efter Middag blev Deponenten og hans Søskende sultne og da hans Forældre vare fraværende, ville han koge nogle Kartoffler til dem, han tog da for at erholde Ild et gammelt Knivsblad, en Flintesten og noget Svamp og slog da først Ild i Kjøkkenet, men da denne Ild gik ud slog han Ild i Svampen i Stuen og bragte denne ud i Kjøkkenet paa Bagerovnen, hvor han forud havde henlagt noget Halm, efter at han havde faaet det til at brænde sadte han en Pande med Kartoffler over for at koge, hvilke dog ikke bleve fuldkogte, i hvilken Henseende han afgiver forskjellige Forklaringer: at Aarsagen hertil var deels at han frygtede for hans Forældre kom Hjem, at han troede Kartofflerne vare kogte og at ham med Sødskenne betænkte dem at ville begive sig hen til Anne Jens Jensens, Huuskone, i Ølbye, for at faae et Stykke Mad. - Paa dette sidste Sted begav de dem dog ikke hen, derimod gik han og Søster Kirsten ind til Naboen Jørgen Pedersen og efter at hans Søster havde været et Øblik uden for kom hun ind og sagde at der var Ild i Jens Pedersens Huus. -

For berørte Forklaring forandrer Deponenten derhos *) nu, at efter at han havde slaaet Ild første Gang og lagt den paa Bagerovnen, slog han Ild anden Gang i Stuen, da han troede ikke at have fået Ild den første Gang, men Ilden i Stuen gik ud for ham.

Den Ild der var under Panden foregiver han først at være slukket, omsider at han ville slukke Ilden med Vand han hentede, dernæst at han tog en Skovl og dyppede den i Vandet, samt bankede på Ilden saa den gik ud. -

Hvordan Ilden er opkommet i Huusene veed han ikke, han paastaaer alleene at den først er udbrudt fra Jens Pedersens Huus. -

Da ingen anden Forklaring af denne Deponent var at erholde aftraadte han.

Derpaa fremstod Pigebarnet Mette Jensdatter i 12 Aar, hun forklarede under samme Løfte som forrige at hun som er Datter af Huusmand Jens Pedersen af Ølbye, i gaar Eftermiddags da hun var gået hjemme fra og til Niels Madsen saae fra Sidste Sted at hendes Forældres og de øvrige 2de Naboers Huuse brændte men hvorfra Ilden er kommet er hun uvidende om.

Førend hun gik hjemme fra havde Deponenten været uden for Johan Simonsens Huus, hvor hun blev indkaldt af Sønnen Hans for at see hvordan han kunde slaae Ild og dette foretog i hendes Overværelse i Stuen, samt bragte Ilden ud paa Fyrstedet hvorunder Bagerovnen er, han sadte derefter en Pande med Kartoffler i over Ilden og gik strax ud, ind til Naboen Jørgen Pedersen efter at han havde lukket Dørene i sine Forældres Huus, hun anmærkede at der fra Ildstedet i Johan Simonsens

*) yderligere - desuden

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE:

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Huus og ud til Haugen laae adspredt noget Halm. Deponenten vedgaaer at have om Formiddagen forinden Ilden udbrød kogt nogle Paaskeæg, men hvoraf Ilden alt forlængst var slukket og Branden nedstukken i Asken. - Hun aftraadte.

Fremstod Huusmand Jørgen Pedersens Hustrue Marie Jensdatter, der forklarede overensstemmende med hendes Mand, med undtagelse af at hun ikke veed hvoraf Ilden er foranlediget ligesom det er og hende ubekjendt at Johan Simonsens Søn har derom givet Tilstaaelse.

Indkom Huusmand Jens Pedersens Hustrue Maren Hansdatter af Ølbye som forklarede at hun i gaar da Ilden op kom var hos Gaardmand Niels Madsen i Ølbye, og da hun erfarede at der var Ildløb løb hun og saae at det brændte i Deponenterne Jørgen Pedersens og Johan Simonsens Huuse, hvorfra Ilden er opkommet veed hun ikke, hun erindrer vel at hendes Datter havde i Middagsstunden kogt 3 Paaskeæg, hvorfra Ilden ey ved hendes Bortgang var slukket, men denne var saa ubetydelig at deraf ey kunde flyde nogen Sted hun blev Demitteret efter Vedgaaelse af rigtig Tilførsel.

Derpaa fremstod Huusmand Peder Jensen af Ølbye, der forklarede at han, som Boer skraaes over for de brendte Steder, saae i gaar Eftermiddags at Ilden var antændt og løb straks derhen, og saavidt han skjønnede brød Ilden da ud i Gavlen af Jens Pedersens Huus, men i hvilket af Huusene Ilden er opkommet eller paa hvilken Maade og af hvem kan han aldeles intet forklare om. Han blev paa samme Maade som forrige Deponent demitteret.

Huusmand Hans Olsen af Ølbye fremstod derpaa og afgav lignende Forklaring som Sidste Deponent med en Forandring at han da han kom til Brandstedet havde Ilden angreben i alle trende Huuse. - Han blev demitteret. -

Derpaa blev indkaldt Drengen Hans Johansen og Pigebarnet Mette Jensdatter der bleve confronterede imod hinanden og paa alvorligste tilholdt at afgive sandfærdig Forklaring, men enhver vedblev hvad de forhen havde deponeret, uagtet de bleve bekjendtgjort med deres Uoverensstemmelser og anden Forklaring var ikke at erholde.

Hans Johansen vedgaaer nu at af ham omforklarede Bagerovn var under Ildstedet i Huuset. De blev begge fra Retten demitteret. -

Forhøret blev udsat til i overmorgen. -

Retten hævet.

Nohr.

Som Overværende

Erichsen

Som Vidner

Caspar Jørgensen, Kr. Kristensen.

Aar 1824 den 21. April blev i Herfølge nedsat Politiret i Overværelse af Vidnerne Caspar Jørgensen og Kristen Kristensen, hvor da blev foretaget Sagen, udsat fra den 19. April 1824 til Oplysning om den i Ølbye den 18de dennes opkomne Ildebrand, og fremstod da Johan Simonsens datter Kirsten, der ikke vidste hvor gammel hun var, men efter Rettens skjønnende maatte anslaaes at være 6 Aar gammel, hun forklarede, den Dag det sidst brendte i Ølbye slog Deponentens Broder Ild med et Knivsblad i noget Svamp, og sagde han, at han dermed ville gjøre Ild til at koge Kartoffler, da de intet Brød havde og han var sulten. - Da hendes Broder Hans havde slaaet Ild i Svampen sagde han til Deponenten at hun skulle ud, men veed hun ikke Aarsagen hvorfor hun ikke maatte være inde, og saae hun først, at det brændte i Jens Pedersens Forstuedør. Deponenten aftrådte.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE:

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Igjen fremstod Johan Simonsens Søn Hans Broder til sidst afhørte, som forklarede: han vedbliver sin her i Retten den 19de dennes afgivne Forklaring, og benægtede at have sagt til sin Søster Kirsten at hun skulle gaae ud, da han havde slaaet Ild, men Hans Johansens Søster Kirsten blev fremkaldt og gjort bekjendt med hendes Broders Forklaring, men vedblev sin Forklaring, aftraadte.

Igjen fremstod Mette Jensdatter der blev gjort bekjendt med sin forhen afgivne Forklaringer, men hun var ikke at formaae til at afgive nogen anden Forklaring.

Samtlige afhørte bleve demitterede og Forhøret afsluttet.

Retten hævet

Nohr

Som Vidner

Caspar Jørgensen

Kristen Kristensen

Udskrivtens Rigtighed bekræftes

Jockum Nicolaj Prehn Nohr.

Uskrevet af Ramsø Herreds Brand Visitations Protocoll.

Aar 1824 den 18. April indfandt den constituerede Branddirekteur sig ved Fuldmægtig Kragh, til- ligemed de beskikkede Taxationsmænd g.f. Eggebrecht og L. F. Havrberg begge af Roeskilde, i Højelse Sogn Ølbye Bye, for, i Anledning indløbne Anmeldelse fra Brandfogeden, at der i dags Eftermiddag kl. omtrent 2, var udbrudt Ild i Jens Pedersens Hus, at foretage Taxation over den skeete Skade, dog forinden videre passerede fandt Kragh fornøden at optage foreløbig Undersøgelse om Aarsagen til Ilden og til den Ende blev fremkaldt den brandlidte Huusmand Jens Pedersen og givet Tilhold at sige Sandhed og derpaa forklarede, at han aldeles ingen Oplysning om den opkomne Ilds vaade, kan afgive, da han siden for 14 Dage for sidste Fastelavn bestandig har havt Tærskearbeide i Kagstrup og har ikke kommet herud uden de hellige Dage, og da han ligeledes i Dag, efter at have spist Middagsmad der, kom gaaende paa Vejen til sit Hjem, mødte han allerede Folk som kom tilbage og havde været tilstæde ved Ildens Slukning, og af disse blev han da først underrettet om den skeete Skade.

Dernæst bemærkede Comparenten at i det afbrændte Huus var, foruden ham, 2de Indsiddere boende, nemlig Jørgen Pedersen og Johan Simonsen, -Afstod-.

Igien fremstod forrige Deponents Kone Maren Hansdatter som blev givet Tilhold at sige Sandhed og derefter forklarede: at hun ingen Huusgierning havde foretaget sig i dag hvortil der skulle bruges ualmindelig Ild men blot i morges varmt Melk til deres Lam og senere henimod Middag havde hendes ældste Datter Mette 12 Aar gammel farvet nogle Paaskeæg til sig og Søkende, dog var Comparentinden nærværende for at have fornødent Tilsyn dermed, og da dette var forbie gik hun et Ærinde i Byen, og strax derefter kom alle hendes Børn efter hende og gav dem til at lege paa Gaden i Nærheden af det Huus hvor hun var inde, og efter omtrent 1/2 times Ophold der, kom den ældste af hendes Børn, nemlig den forbenævnte Mette, og raabte at der var Ildløs i deres Huus i den Deel som Johan Simonsen beboede, hvorpaa Comparentinden ufortøvet ilede til Huuset, der allerede var angrebet saaledes af Ilden at hun ikke kunne komme derind. - Hun forsekker at Ildens Aarsag er hende aldeles ubevidst. Afstod - Og i igjen fremstod de tvende afhørte Deponents Datter Mette, som blev formanet til Sandhed udsigende og derpaa forklarede sig overensstemmende med hendes Moder, dog med den Forandring, at hun ikke var gandske færdig med at farve Paaskeæg da hendes Moder forlod Huuset, men den liden Ild hun dertil havde brugt giemte hun med Omhuggelighed i Asken paa Skorstenen. - Hun forklarer videre at da hun med sine smaa Søkende gik fra deres Hjem for at lege paa Gaden ved Huuset hvor Moderen var gaaet hen, kaldte Johan Simonsens Søn, Hans, paa hende, og sagde om hun vilde komme derind saa skulde hun see han kunde slaae Ild,

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

hvorpaa hun gik derind, - og saa hun da at han slog Ild i nogen Svamp, som han lagde paa Skorstenen i nogen Halm og blæste deraf indtil det kom til at brænde og han satte da en Jernpande over Ilden med nogle Kartoffler i som vilde kaage til sig, og da hun advarede ham at være forsigtig med Ilden loe han af hende, da hun var kommet noget opad Gaden saae hun han gik ind til deres Naboe Jørgen Pedersen, og lidet derefter saae hun ham lege paa Gaden og hun tror ikke han senere var inde i Huset, eller til Ilden udbrød, hvorom hun da strax underrettede sin Moder, - Afstod - igien fremstod Drengen Hans Johansen 11 Aar gammel, som uagtet den Strængeste Examination, aldeles benægtede den af Mette Jensdatter afgivne Forklaring ham vedkommende. - Afstod - Igien fremstod Indsiddet Johan Simonsen, som efter at være givet Tilhold at sige Sandhed, forklarede, at idags Formiddag Klokken noget over 9, var han og kone gaaet til Kagstrup i Besøg og deres Børn, hvoraf den ældste er den afhørte Dreng Hans og et yngre, forblev alene hjemme, Comparenten kan desaa sige aldeles ingen Oplysning afgive om Aarsagen til den opkomne Ildsvaade, da der ingen Ild havde været enten i deres kakkellovn eller paa Skorstenen i Dag. - Afstod - Igien fremstod forrige Deponents Kone, Kirsten Jacobsdatter, som forklarer sig aldeles overensstemmende med hendes Mand og derpaa afstod, - derpaa blev efter given Anledning fremkaldt Johan Simonsens liden Datter Kirsten paa 4 Aar, som siger, at hendes Broder Hans, i deres Forældres Fraværelse havde slaaet Ild, hvormed han i nogle Tørvegumlinger*) og Halmgiorde Ild paa Skorstenen for at kaage Kartoffler. - Drengen Hans blev nu atter fremkaldt og yderligere examineret, hvorpaa han nu tilstod at han havde taget et Knivsblad og dermed slaaet Ild i nogen Svamp, som han siger at have fundet, hvormed han gjorde Ild paa Skorstenen i Tørv og Halm, hvilken sidstnævnte han hentede ned fra Loftet og som var stoppet langs Leddetræet for Vind og Snee, hans hensigt hermed var, at han vilde kaage sig nogle Kartoffler, men da der kom Ild i den Halm han havde lagt i og uden for Skorstenen og han saae det begyndte at brænde op mod Loftet, blev han bange og gik derfra ind til deres Naboe, Jørgen Pedersens, dog uden at tale om hvad der var hændet ham, og strax derefter gik han lidt hen ad gaden til hvor han saa forblev til der blev gjort anskrig om Ilden af andre Folk, - Afstod - da Aarsag nu om Ildens Aarsag nu er tilveiebragt og det afbrændte Husets Grund er ryddeliggjort saa blev den skete Skade taxeret saaledes:

Ramsø Herred, Høyelse Sogn.

Forsikrings N° 15 16 Taxationsforretning 18. Februar 1794 Niels Pedersens nu Jørgen Pedersens Huus Ølbye Bye

et Huus totalt afbrændt taxeret for 90 Rigsdaler omskrevet til 140 Rigsbankdaler Sølv
af dette Huus er ikkun reddet noget Tømmer, som vurderes til Verdien 10 - " -

Total skade 130 Rigsbankdaler Sølv.

Af denne Forretning saavel som Taxationsforretningen til Brandforsikringen, bliver udskrevet til Amtets høje Øvrighed at indsende. - Det passerede bekræftes med Underskrevet. -

Datum et Supra

Kragh, G. F. Eggebrecht, L. F. Haurbiereg

Underskriftens Rigtighed bekræftes

Holm

Modtaget den 27. April 1824

Nohr

*) småstykker (gnallinger)

Udskrift af Vallø Stifts Birks Politie Protocol.

Aar 1824 den 1. Maii blev i Herfølge nedsat Politiret i Overværelse af Vidnerne Casper Jørgensen og Kristen Kristensen hvor da blev foretaget Syen til Oplysning om den Ølbye den 18. April 1824 opkomne Ildløs. Dommeren fremlagte en ham fra Hr. Kammerherre Greve V. Molkte, tilhønde-kommet Udskrift af Ramsø Herreds Brandvisitations Protocol:

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Skrivelsen er saaledes lydende:

Pro Memoria!

Da efter i Forhøret af 19de dennes over Ildebranden i Ølbye og oplyste Omstændigheder Drengen Hans, er betydelig graveret*), da det synes temmelig evident#) at Ildebranden ved ham er foranlediget, saa ville de, søge at erholde saavidt mueligt meere Oplysninger samt Vidnesbyrd om hans øvrige Opførsel og derefter paany tilstille mig Sagen til videre Bestemmelse.

Juellinge, d. 16. April 1824

Molke

Til Hr. Procurator Nohr.

*) tynget - #) klart, tydeligt

Fremlagt i Vallø Stifts Birks Politieret den 1. Maii 1824.

Nohr.

Udskrivten vedhæftes Acten:

Efter Tilsigelse mødte og for Protocollen fremstod Huusmand Johan Simonsens Søn Hans, som blev paa det alvorligste tilholdt at afgive sandfærdig Forklaring, han blev derefter gjort bekendt med sine saavel her i Retten som under Branddirecteurens Forhør afgivne Forklaringer, dernæst forklarede han, først benægter han aldeles at have været i Besiddelse af nogen Ild den Dag Ildløsen udbrød i Ølbye, men kort derefter erklærede han, at hans her i Retten afgivne Forklaring er overensstemmende med Sandhed, hvorimod den Forklaring som indeholdes i Branddirecteurens Forhør er urigtig, derimod var anden eller videre Forklaring om Ildløsen, nu ikke at erholde af Hans Johansen. - Han forklarede dernæst med hensyn til hans foregaaende Levnet, han er født i Kagstrup Bye og døbt i Kagstrup Kirke for 10 å 11 Aar siden, hans Forældre ere Huusmand Johan Simonsen og Moder Kirsten Jakobsdatter i Ølbye, han har været bestandig hjemme hos sine Forældre og søgt Ølbye Skole. - Han benægter nogensinde forhen at have begaaet nogen Forbrydelse, hvorfor han enten er eller kunde være tiltalt, dømt eller straffet. - Vedtog rigtig Tilførsel efter Forelæsning. - Hans Signalement blev derefter antegnet, han er 50 Tommer høj, proportioneret af Bygning, har blond Haar og blaae Øien, og Krøbling paa høire Fod, iklædt blaae Trøje med blanke Knapper, (hvide Beenklæder, grøn Vest med blanke Knapper), blaaeternet Halstørklæde, hvide Strømper, Træskoe paa Beenene og Hat paa Hovedet. - Hans Johansen aftraadte. -

Igien fremstod Skolelærer Lars Poulsen af Ølbye som under Sandheds Løvte forklarede:

Deponenten har i flere Aar kjendt Drengen Hans Johansen, og i de sidste 4 Aar, han har paa anordnet Maade søgt Ølbye Skole og Deponenten har derved havt Leilighed til at erfare at Hans Johansen har været med maadelige Forstandsevner, dog kan han ikke sige at han egentlig er tosset, men han er meget ustadig, derimod har Deponenten aldrig erfaret at han har viist nogen Skarnagtighed. Vedtog rigtig Tilførsel efter Forelæsning blev demitteret.

Igien fremstod Huusmand Jens Mogensen af Ølbye som under Sandheds Løvte forklarede: Deponenten har i flere Aar kjendt Drengen Hans Johansen og har aldrig erfaret nogen Ondskab hos ham, Deponenten kan ikke afgive nogen anden eller videre Forklaring, blev demitteret efter Vedgaaelse af rigtig Tilførsel. -

Igien fremstod Hans Simonsen af Ølbye, som under Sandheds Løvte forklarede: Han har aldeles intet paa hans Søns Forhold at udsætte, men han er meget enfoldig, og henholder Deponenten sig til sin forhen afgivne Forklaring. - Vedtog rigtig Tilførsel blev demitteret.

FORTSETTES NÆSTE SIDE.

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Igjen fremstod Ungkarl Peder Jensen af Ølbye, til hvem Drengen Hans Johansen blev overleveret tilligemed et Brev til Amtsprovst Kruuse, for at udsættes til Pleieforældre, i Overensstemmelse med Placat af 11. Maii 1810.

Forhøret blev derefter sluttet for at tilstilles Overøvrigheden. Retten hævet.

Nohr.

Som Vidner Casper Jørgensen, Kristen Kristensen.

Udskrevtens Rigtighed bekræftes.

Jockum Nicolaj Prehn Nohr.

Højædle høyselbaarne

Hr. Kammerherre Greve af Moltke!

Den 2den May modtog jeg Skrivelse fra constitueret Birkedommer, hr. Nohr, der anmodede mig om, i Anledning af den bevidste Ildebrand i Ølbye og i Overensstemmelse med Plakaten af 11. May 1810, at hensætte Drengen Hans Johansen til Pleieforældre. Ved at efterse bemeldte Plakat sluttede jeg at Drengen maatte svæve i Fare, og erfarede da ved nogen Efterspørgsel, at han ved sine Svar i Forhørerne, bemeldte Ildebrand betreffende, havde udsat sig for at blive tiltalt som hans Forældre. Jeg ved ey hvad han har udsagt, men Deres Høyselbaarenhed ville gunstigst tillade mig at forklare, at denne Ilve Aars Dreng, en ussel Krøbling paa Legemet og - nær havde jeg, og vel ikke med stor ynck, sagt - ogsaa paa Siælen, er saa aldeles enfoldig og fioget, at han gierne siger, hvad det skal være, men er didhos saa langt fra al Skarnagtighed, at han i Sandhed ikke med forsæt gjør noget ondt. Tilmed er jeg for min deel aldeles overbeviist om, at Ilden ikke er opkommen i det Huus, Drengens Forældre beboede, og efter min Overbevisning, troer jeg slet ikke, at Drengen har foraarsaget samme.

Jeg ved ikke, for hvilken Dom denne arme Dreng under videre Tiltale ved sine ubestemte Svar, snart saa, snart anderledes, kunne udsætte sig, men dybt ville det smerte mig om han, hvem jeg troer uskyldig kom i Ulejlighed. For, om jeg kunne, at forebygge det, har jeg tilladt mig, og tør haabe, at de behageligt ville tiltroe mig at have sagt Sandhed.

Højelse den 4 May 1824.

Underdanigst

M. P. Kruuse.

Af de herved ærbødigst oversendende tvende Valløe Stifts Birks Politieførhører, begyndte den 19. April og i Mai deet Aar, og den ved sidstmeldte Forhør hæftende Udskrift af det ligeledes optagne Brandforhør af 18. April næst forhen, vil det ærede Collegium behageligt erfare, hvorledes den største Mistanke hviler paa Huusmand af Ølbye Johan Simonsens Søn, at han skulde have foraarsaget den i samme Bye den 18. April opkomne Ildebrand, hvorved Jørgen Pedersens Huus blev lagt i Aske.

Vel er denne Dreng meget varierende i sine Forklaringer, snart vagler og snart tilstaaer han at have antændt Ild og derved brugt en saadan Uforsigtighed, der efter al Rimelighed har foranledigt Branden, i særdeleshed efter hans Forklaring under Brandforhøret, hvilken han dog vil fragaae i de senere Forhører, men da han er et Barn paa 11 Aar, der efter den herved ligeledes oversendende Skrivelse fra Provst Kruuse i Højelse er en Krøbling, meget enfoldig og fjoget, kunde man være mere tilbøielig til at tilregne hans Forældre Aarsagen, da de have været saa uforsigtige at overlade Huuset til tre smaae Børn af hvilke denne Dreng var den ældste.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Det vil imidlertid ikkun medføre Bekostninger for det offentlige at lade denne fattige og enfoldige 11 Aars Dreng tiltale herfor og skulde end factum tydeligen blive oplyst ved hans frivillige og vedvarende Bekjendelse, da fuldkommen Oplysning herom efter Forhørerne at slutte neppe vil være at erholde, saa vilde den Straf Drengen herfor kunde tilkjendes neppe kunde ventes at ville medføre nogen hensigtsmæssig Virkning paa et saa enfoldigt Barn. Jeg tillader mig derfor ærbødigst at indstille til det ærede Collegie Bestemmelse om Actions*) Anlæg mod Drengen Hans Johansen, for den mod ham hvilende Mistanke, som Brandstifter, under disse Omstændigheder maa bortfalde.

Kjøbenhavn den 10. Mai 1824.

A. Molkte.

Til Det kongelige danske Concellie.

*) Action!

Saaledes kaldes Søgmaal, som institueres i Justits- og Kriminal-sager efter Øvrighedens Ordre, men det er Domstolenes Sag at paaskiønne hvorvidt Øvrigheden i det eller det Tilfælde har havt Grund til at beordre justciel Tiltale.

Kammerherre Molktes Indstilling bifaldes.

Undersøgelserforhøret 1 og 3.

Drengen Hans blev fremkaldt og tilstod at han havde taget et Knivsblad og dermed slaaet Ild i nogen Svamp, som han siger at have fundet, hvormed han gjorde Ild paa Skorstenen i Tørv og Halm, hvilken sidstnævnte han hentede ned fra Loftet.

Hans Hensigt hermed, var at han vilde tage sig nogle Kartoffler, men da der kom ild i den Halm han havde lagt i og udenfor Skorstenen og han saae det begyndte at brænde op mod Loftet blev han bange og gik derfra ind til Deres Nabo, Jørgen Pedersen dog uden at tale om hvad der var hændt ham, og strax derefter gik han lidt hen ad Gaden til, hvor han forblev, til der blev gjort Anskrig om Ilden af andre Folk.

Greve Molkte til Bregentved indsender Dokumenter i Anledning af en Brandskade den 18. April dette Aar hos Jens Pedersen i Ølbye, til Beløb 140 Rigsbankdaler Sølv, hvorfor Greven, men Hensyn til den Mistanke, der ifølge Undersøgelserforhøret Pagina 4, 5, 6 og 8, hviler paa Huusmand af Ølbye, Johan Simonsens Søn Hans Johansen, at han ved Uforsigtighed med Ild skulde have foraarsaget den indtrufne Ildebrand, har bemærket. Vel er denne Dreng meget varierende i sine Forklaringer, snart nægter og snart tilstaaer han at have antændt Ild og derved brugt en saadan Uforsigtighed, der efter al Rimelighed har foranlediget Branden, især efter hans Forklaring i Brandforhøret Pagina 2 og 3, hvilken han dog vil fragaae i de senere Forhører, Politiforhør Pagina 2, men da han er et Barn paa 11 Aar, der efter vedlagte Skrivelse fra Provst Kruise i Høyelse og Politiforhøret af 1. Mai Pagina 3 og 4 er en Krøbling, meget enfoldig og fioget (og ellers ikke Bekjendt for Skarnagtighed eller Ondskab) kunde man være mere tilbøielig til at tilregne hans Forældre Aarsagen, da de haver været saa uforsigtige, at overlade Huset til sine 3 smaae Børn, af hvilke denne Dreng var den ældste.

Det vil imidlertid ikkun medføre Bekostninger for det Offentlige, at lade denne fattige og enfoldige 11 Aars Dreng tiltale herfor, og skulde end Factum tydeligere blive Oplyst ved hans Frivillige og vedvarende Bekjendelse, da fuldkommen Oplysning herom, efter Forhørerne at slutte, neppe vil være at erholde, saa vilde den Straf Drengen herfor kunde tilkjendes, neppe kunde ventes at ville medføre nogen hensigtsmæssig Virkning paa et saa enfoldigt Barn.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Brand- og forhørsrapport 1824 (fortsat)

Greven indstiller derfor om Actions Anlæg mod Drengen Hans Johansen, for dermed hans hvilende Mistanke, som Brandstifter, under disse Omstændigheder maa bortfalde.

Da Drengen Hans Johansen kun er 11 Aar, derhos enfoldig og fjoget, og er meddelt gode Vidnesbyrd om sin Opførsel, formenes Cancelliet kunde være enig med Grev Molkte, at Drengen kunne fritages for at tiltales, hvorimod Forældrene kunde synes at burde gives Advarsel om et nøjere og mere forsigtig Tilsyn i Fremtiden, med Drengens Foretagende.

Grev Molkte til Grevskaftet Den 18de Mai 1824.
Bregentved og Kammerherre Ved under 10de dennes at indsende de anordnede Documenter, i Anledning af en Brandskade den 18de April næst herhen hos Jens Pedersen i Ølbye, Høyelse Sogn, Ramsøe Herred og Roskilde Amt, har Hr. Greven tillige bemærket, at den største Mistanke hviler paa Huusmand af Ølbye Johan Simonsens Søn, at han skulde have foraarsaget den indtrufne Ildebrand, men da han er et Barn paa 11 Aar, og efter den af Provst Kruuse i Høyelse meddelte Attest, meget enfoldig og fioget, har Hr. Greven tillige indstillet at Actions*) Anlæg under disse Omstændigheder maa bortfalde.

*) sigt - eller sagefald

Foranlediget herved, skulle vi ikke undlade tjenesteligt at meddele, at Cancelliet er enig med Hr. Greven, at der efter de oplyste Omstændigheder ikke gives Anledning til i forberørte Henseende, at sætte meerbemeldte Dreng Hans Johansen under Justtiens Tiltale.

Matr.nr. 45 a, Ølby (nu matr.nr. 5 h), Lyngvej 31

Fæstehus nr. 11 under Gammelkjøgegaard

I matrikelprotokol omkring 1820 står: "Hus med have og særskilt have i nordlig del af byen". Husmand Jens Larsen har fået fæstebrev på huset 15. januar 1787. I fattigvæsenets protokol for Roskilde amt, påbegyndt i august 1802 skriver provst Mandrup Kruuse følgende:

"Jens Larsen og hans Hustru i Ølby: "Manden er 70ve og Konen 67ve Aar. De have stedse været flittige Mennesker. Man er nu i Ordets egentlige Forstand udslobt, dog arbejder han endnu, saavidt han formaaer. Konen fortjener det meste til Begge ved Huesyning¹⁾, De ønskede sig 4 Skppr. Rug aarlig; men da man i Aar har haft Misvæxt paa Rugen og Bonden maaskee ikke har uden til egen Fornødenhed, saa kand dem i den Sted tillægges 6 Skppr. Byg."

1) sandsynligvis Syning af Hedebohuer med guld- eller sølvbroderede Nakker.

1787 - 1809:	Jens Larsen, senere hans enke
1809 - 1839:	Peder Jørgensen
1840 - ca. 1870:	Ole Hansen
ca. 1870 - 1928:	Hans Olsen, senere hans enke Karen Skomagers
:	Verner Simonsen
1978 - :	Carsten Nielsen og Pernille Knoop.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Hans Olsen var oprindelig skomager, men på sine gamle dage beskæftigede han sig med bier. Han havde været med i krigen i 1864. Hans kone, Karen, huskes af mange skolebørn, da skolen lå, hvor dyrehospitalet nu ligger. Når børnene var blevet våde af regn eller sne på vej til skole, gik de ind til Karen Skomagers og fik tørret strømperne. Da et par drenge engang skulle prøve isen på gadekæret, faldt de i. Her var det også Karen, der hjalp. Det var godt, ikke mindst for Lars Kristoffersen, som havde langt hjem. Han boede på Stensbjerggård.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Jens Larsen	48	mand i 1. ægteskab, husmand går i dagleje
	Ellen Pedersdatter	49	kone i 1. ægteskab
	Lars Jensen	13	barn af 1. ægteskab vanfør
	Hans Jensen	9	barn af 1. ægteskab
	Peder Jensen	6	barn af 1. ægteskab
1801	Jens Larsen	70	mand i 1. ægteskab, husmand uden jord går i dagleje
	Ellen Pedersdatter	67	hustru i 1. ægteskab
1834	Peder Jørgensen	71	enkemand daglejer
	Anna Pedersdatter	40	ugift hans datter
	Peder Pedersen	10	ugift plejesøn
1845	Ole Hansen	44	gift husmand og daglejer født i Skensved
	Maren Sørensdatter	37	gift hans kone født i Lellinge
	Hans Olsen	5	ugift hans barn født i Højelse
	Karen Nielsdatter 3/	46	gift daglejerske født i Gadstrup
	Christen Hansen	8	ugift hendes barn født i Højelse
	Anna Hansdatter	12	ugift hendes barn født i Højelse
	Maren Hansdatter 15	9	ugift hendes barn født i Højelse
1870	M Ole Hansen	68	gift husfader fattiglem født i Skensved
	K Maren Sørensdatter	61	gift husmoder ligeså født i Lellinge
	M Hans Olesen	28	gift husfader skomager født i Højelse
	K Karen Pedersen	27	gift husmoder født i Lellinge
	M Niels Olesen	1	ugift deres søn født i Højelse
1890	M Hans Olsen	49	gift husfader skomager født i Højelse
	K Karen Petersen	47	gift husmoder født i Lellinge
	K Marie Sørensen	81	enke aftægtskone født i Lellinge
1906	M Hans Olsen	6.10.1840	gift husfader, skomager og husejer
	K Karen Olsen	22.4.1842	gift husmoder

SPINDESKOLEN

Matr.nr. 46 (nu matr.nr. 48 c), Ølby, Ølbyvej 162

Matrikelprotokol 1820: "Spindeskolen. Husplads med have nordlig i byen østen for gaden."

I 1848 er matr. nr. 46 og 48 b lagt sammen. Senere deles de igen i matr. nr. 48 b, Ølbyvej 160 og matr. nr. 48 c, Ølbyvej 162. Ejendommen blev revet ned i 1989, og et nyt hus er opført på grunden. Fra 1790 - 1803 var der SPINDESKOLE her. Ejendommen har oprindeligt været fæstehus nr. 8 under Gammelkjøgegaard.

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

SPINDESKOLEN (fortsat)

FÆSTERE/LEJERE/EJERE:

- 1719 - :	Oluf Hansen
- 1790 :	Hans Jørgensen
1790 - 1803 - :	Spindeskole
Omkring 1808 - 1810:	Niels Andersen
- 1816 - 1844:	Niels Nielsen (født 1779)
1844 - 1874:	Niels Nielsen (født 1815) derefter hans enke Ane Hansdatter
1874 - 1894:	Husejer Frederik Nielsen
1894 - :	Husejer Peder Jacobsen
- 1901 - 1911 - :	Hans Chr. Pedersen
- 1939:	Christian Osvald Larsen
1939 - 1974:	Marius Rasmussen senere hans enke Gudrun Rasmussen
1974 - 1985:	Bent Rasmussen
1985 - 1988:	Birgitte Skou Jensen
1989 - :	Gregers Mogens Sørensen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Hans Jørgensen	40	mand i 1. ægteskab husmand og væver
	Magrethe Pedersdatter	40	kone i 1. ægteskab
	Peder Hansen	9	deres søn
1834	Niels Nielsen	56	gift inderste og daglejer
	Anna Pedersdatter	60	gift hans kone (død 24.11.1834)
	Karen Maria Nielsdatter	9	ugift opfostringsbarn
1845	Niels Nielsen	31	gift husmand - gift 15.6.1840 født i Højelse
	Anna Hansdatter	32	gift - gift 15.6.1840 (var tjenestepige på Nordtofte-gård 1834 - bd. 1 s. 14) født i Højelse
	Frederich Nielsen	4	ugift hans barn født i Højelse
	Lars Nielsen	2	ugift hans barn født i Højelse
	Niels Nielsen	64	gift inderste og daglejer født i Herfølge
	Kirsten Mecalsdatter	36	gift hans kone født i Ejbye, Roskilde amt
	Niels Nielsen	6	ugift hans barn født i Højelse
1870	M Niels Nielsen	55	gift husfader/tømrer og jordbruger født i Højelse
	K Ane Hansdatter	56	gift husmoder født i Højelse
	M Frederik Nielsen	28	ugift deres barn født i Højelse
	Jens Nielsen	10	ugift deres barn født i Højelse
	K Kirsten Mikalsdatter	60	enke husmoder/aftægtskone født i Ejby
	NB. Ane Hansdatter og Frederik Nielsen er i folketællingen 1890 opført på ejendommen Engly, som Frederik Nielsen byggede først i 1880'erne.		
1906	M Kristian Petersen	5.6.1849	gift husfader/arbejdsmand
	K Mette Petersen	5.7.1857	gift husmoder
	M Henrik Petersen	24.1.1883	ugift tømrer
	M Anders Petersen	5.6.1850	gift husfader/lejer og tømrer
	K Karen Petersen	7.3.1852	gift husmoder

SPINDESKOLEN (fortsat)

Spindeskolen.

Der blev taget initiativ til at oprette spindeskoler i 1778 i Sydsjælland. Hensigten med disse skoler var at lære børn at spinde hør, dels for at de som børn kunne tjene noget i stedet for at drive omkring, idet de fik betaling for den mængde hør, de havde spundet, dels for at de som voksne kunne tjene noget ved at spinde i deres fritid. I 1780 blev der taget initiativ til oprettelse af et selskab til spindeskolernes udbredelse. Velstående folk kunne tegne medlemskab og betale til skolernes bygning og drift.

Det blev nøje fastsat, hvordan en spindeskole skulle indrettes og drives. En spinderske - også kaldet læremoder - skulle forestå undervisningen og pasningen af spindeskolen. Hun skulle være "et fornøftigt og uberygtet Fruentimmer, som omgaas Børnene med Kærlighed og ej giver dem ondt Eksempel i noget."

Børn fra 4-års alderen kunne modtage undervisning, men også voksne koner, der ville lære at spinde, kunne få undervisning. Spindetiden var fra kl. 1 om eftermiddagen til kl. 9 om aftenen.

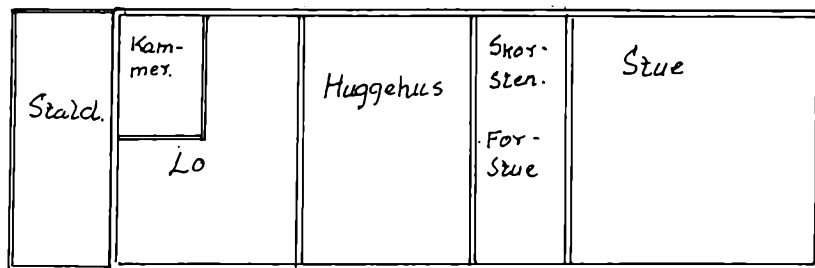
I starten fik spindeskolerne stor opbakning, men støtten svandt forholdsvis hurtigt ind, så i 1809 ophørte selskabet. Hvor udbredt skolerne nåede at blive, vides ikke. (Vor ungdom, 1926).

Fra forskellige arkivalier (matrikelprotokoller, jordebøger m.m.) fremgår det, at der har været spindeskole i fæstehus nr. 8 i Ølby. Da det var et af Gammelkjøgegaards fæstehuse, må det formodes, at det var dette gods, der stod bag oprettelsen af spindeskolen i Ølby.

SPINDESKOLEN, ØLBY, Hus No. 8

4/9 1844.

N ←

Huset er forsynet med: 4 Fag Trævinduer
2 " 132y " "
1/2 " " " "

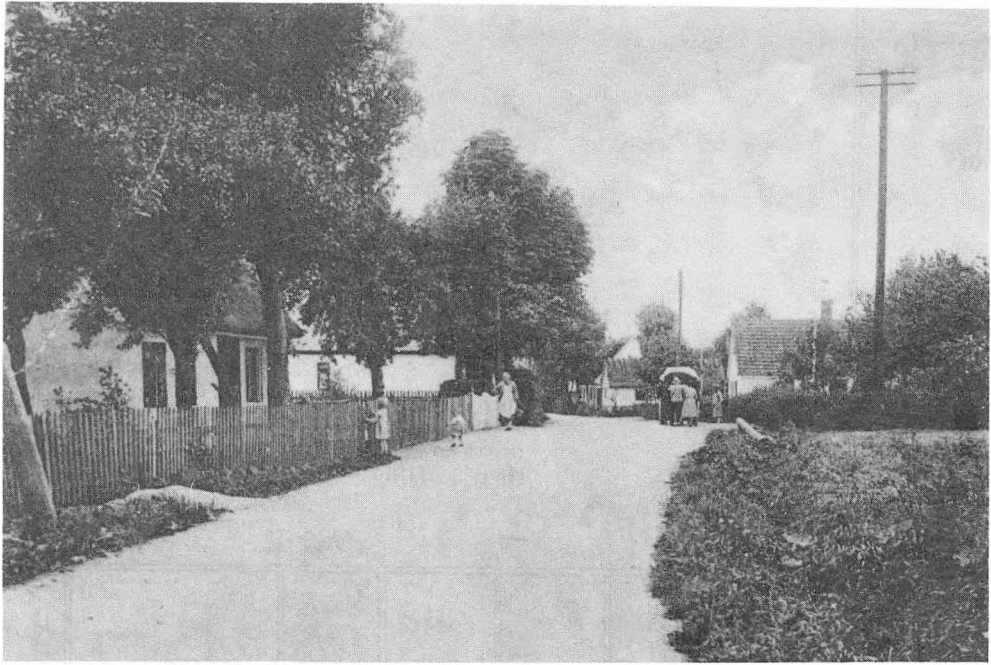
Matr.nr. 47, Ølby, Ølbyvej 146

Fæstehus nr. 14 under Gammelkjøgegaard.

Matrikelprotokol 1820: "Husplads med have midt i byen østen for gaden."

1776 - 1801 - : Peder Ibsen
- 1812 - 1827 - : Jens Jensen, derefter hans enke Anne
- 1834 - 1870 - : Philip Simonsen
- 1880 - 1911 - : Hans Olsens enke Mette Filipsdatter
- 1927: Ferdinand Pedersen, senere hans enke Anna
1727 - 1787: Anna og Axel Nielsen
1988 - : Art Holgerson

FORTSETTES SIDE 117.

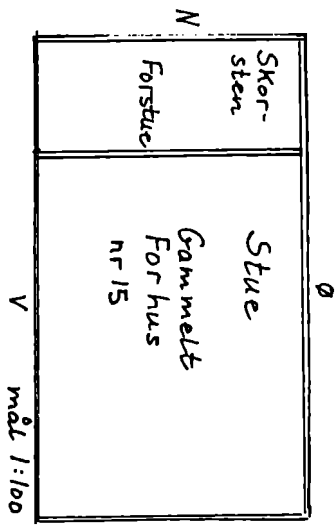
Til venstre: Matr. nr. 47 a, Ølbyvej 146
Ca. 1915 - Gl. postkort - set fra nord

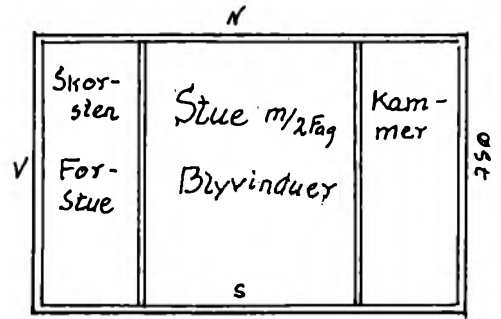
Matr. nr. 47 a, Ølbyvej 146 - ca. 1920
Anna og Ferdinand Pedersen

Hus nr.15.Matr.48 a,Ølby.

Nybygget stuehus,9.6.1822.

Hus No.15. Ølby By.

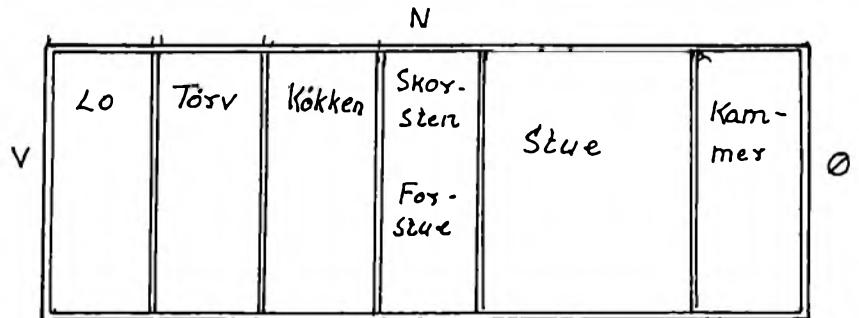

Dette hus lå "nede" ved vejen omkring 1800-tallet. Ejendommen blev i 1822 flyttet lidt væk fra vejen, formodentlig til den nuværende placering.

I 1824 bygges der en ende på, nemlig 1 fag til køkken, 1 fag til tørv og 1 fag til lo.

I 1825 lægges lo og tørvehus sammen til huggehus.

Mål 1:100

PETERSMINDE, matr. nr. 48 a, Ølbyvej 144 - ca. 1930

Marie og Rudolf Johansen m. familie

- set fra vest

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Peder Ibsen	60	mand i 1. ægteskab husmand går i dagleje
	Kirsten Jensdatter	55	kone i 1. ægteskab
1801	Peder Ibsen	73	mand i 1. ægteskab husmand med et lidet vænge går ellers i dagleje
	Kirsten Jensdatter	71	hans kone i 1. ægteskab
1834	Philip Simonsen	41	gift daglejer
	Karen Thomasdatter	37	gift hans kone
	Thomas Philipsen	12	ugift deres barn
	Hans Philipsen	10	ugift deres barn
	Anna Philipsdatter	8	ugift deres barn
	Mette Philipsdatter	5	ugift deres barn
	Kirsten Philipsdatter	2	ugift deres barn
	NB. Hans Philipsen døde som soldat ved Isted den 24. eller 25. juli 1850.		
1845	Philip Simonsen	53	gift husmand og daglejer født i København
	Karen Thomasdatter	49	gift hans kone født i Højelse
	Anders Philipsen	9	ugift hans barn født i Højelse
	Kirsten Philipsdatter	12	ugift hans barn født i Højelse
	Mette Philipsdatter	7	ugift hans barn født i Højelse
1870	M Filip Simonsen	78	gift husfader fattiglem født i København
	K Karen Thomasdatter	73	gift husmoder født i Højelse
	K Karen Kirstine Philipsen	2	ugift plejebarn født i Køge
	M Hans Olesen	39	gift husfader, arbejdsmand født i Alslev
	K Mette Philipsdatter	31	gift husmoder født i Højelse
	M Hans Olesen	8	ugift deres barn født i Højelse
	K Marie Bartoline Olesen	6	ugift deres barn født i Højelse
	M Anders Olesen	2	ugift deres barn født i Højelse
1890	K Mette Philipsdatter	51	enke husmoder arbejderske født i Højelse
	M Peder Christian Pedersen	11	barn ugift født i Højelse
	M Hans Peder Rasmus Pedersen	7	barn ugift født i Højelse
1911	K Mette Olsen	4.11.1838	enke husmoder fattighjælp født i Højelse
	M Ernst Johannes	4.1.1900	ugift slægtning født i København

PETERSMINDE

Matr.nr. 48 a, Ølby, Ølbyvej 144

Fæstehus nr. 15 under Gammelkjøgegaard

I matrikelprotokol 1820: "Husplads med have midt i byen østen for gaden og to særskilte haver nordlig i byen østen for gaden." Se kort side 6 (Det gamle kort over Ølby fra 1785)

Efter 1840: Matr. nr. 48 a, Ølbyvej 144: "Husplads og hus midt i byen østen for gaden."

FÆSTERE/EJERE:

1776 - 1794 - : Peder Olsen (Nordhøjgård?)
derefter: Fæsteledig
1801 - 1821: Ole Hansen
1821 -, 1825: Peder Jensen

PETERSMINDE (fortsat)**FÆSTERE/EJERE (fortsat)**

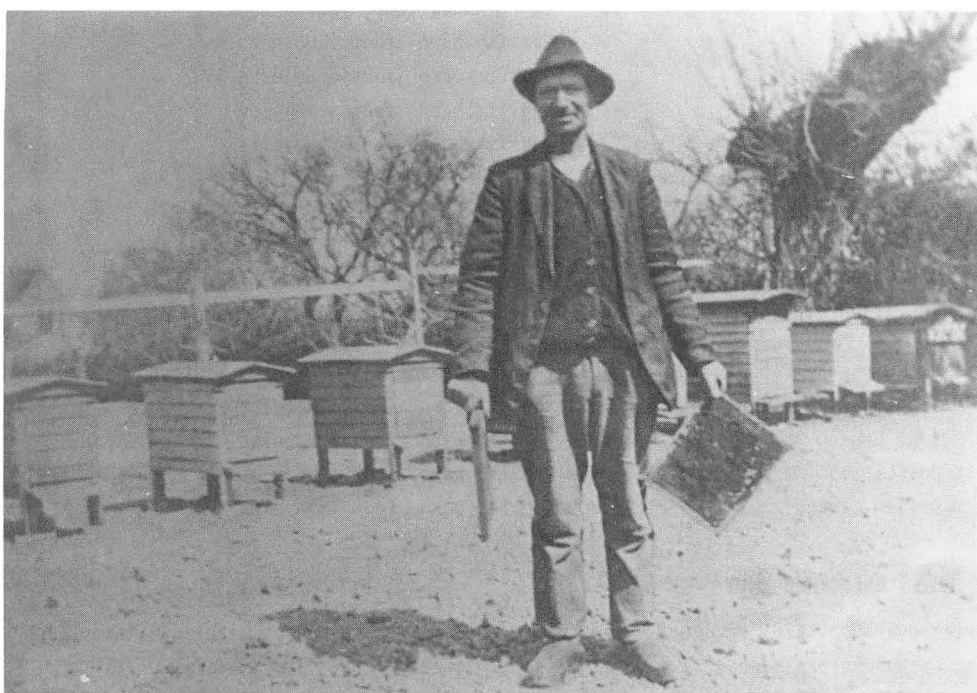
1825 - 1860: Jens Hansen
 1860 - : Jens Larsen
 Udgået af Gammelkjøgegaards matrikel 1862.
 1885: Husejer Jacob Pedersen
 - 1890 - 1911 - : Jens Johansen, senere hans enke Mette
 - 1929 : Holger Larsen
 1929 - 1941: Carl Rudolf Johansen
 1941 - 1970: Julie Marie Johansen
 1970 - : Erling Johansen
 1971 - : Arthur Holgersen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1801	Ole Hansen	32	mand gift 2. gang husmand med et stykke land, går i dagleje
	Johanna Pedersdatter	29	hans kone gift 1. gang
	Inger Olsdatter	4	deres barn ugift
1834	Jens Hansen	39	gift hjulmand
	Anna Chatarina Hansdatter	29	gift hans kone
	Johanna Jensdatter	3	ugift deres datter
	Niels Olsen	24	ugift skrædder
1845	Jens Hansen	50	gift hjulmand født i Vindinge
	Anna Catharina Hansdatter	40	gift hans kone født i Bjæverskov
	Lars Jensen	9	ugift hans barn født i Højelse
	Johanna Jensdatter	14	ugift hans barn født i Højelse
1870	M Jens Larsen	47	gift husfader/skrædder født i Højelse
	K Marie Hansdatter	28	gift husmoder født i Højelse
	M Hans Larsen	6	ugift deres barn født i Højelse
	K Ane Margrethe Larsen	1	ugift deres barn født i Højelse
	K Maren Hansdatter	74	enke mandens moder født i Borup
1890	M Jens Johansen	42	gift husfader/træskomager født i Himlingøje
	K Mette Børesen	32	gift husmoder født i Ejby
	M Hans Peter Johansen	11	ugift barn født i Højelse
	K Anna Marie Johansen	8	ugift barn født i Højelse
	M Carl Rudolf Johansen	under 1 år	ugift barn født i Højelse
1906	K Mette Johansen	12.4.1844	enke husejerske
	M Kristian Larsen	18.8.1872	gift husfader/husejer
	K Ane Larsen	5.12.1875	gift husmoder
	M Viggo Larsen	27.6.1903	ugift barn
	M Aage Larsen	28.2.1905	ugift barn

Matr. nr. 48 b, Ølbyvej 160
Efter maleri ca. 1920
- set fra syd

Ølbyvej 160
Christian Larsen med sine bistader ca. 1930

Matr.nr. 48 b, Ølby, Ølbyvej 160

Ejendommen har i en periode omkring 1848 været lagt sammen med matr. nr. 46.

EJERE/LEJERE:

- 1860 - 1870 - : Jens Nielsen/Ole Chr. Hansen
- 1880 - : Albrecht Frederiksen/Ole Chr. Hansen
- 1890 - : Hans Nielsen
- 1901 - 1906 - : Ane Petersen
- 1911 - 1947: Christian Larsen
1947 - 1948: Ejnar Andersen
1949 - 1962: Martin Jensen
1962 - 1964: Mary M. Jensen
1964 - 1973: Poul Henriksen
1973 - : Lene Henriksen

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1860	Jens Nielsen	66	gift husfader/arbejdsmand født i Enderslev
	Margrethe Hansdatter	55	gift hans kone født i Osted
	Johanne Pedersdatter	26	gift deres datter født i Borup
	Hans Christensen	27	gift hendes mand/ arbejdsmand født i Ølsemagle
	Peder Christensen	2	ugift deres barn født i Højelse
	-		
	Ole Christian Hansen	40	gift husfader/arbejdsmand født i København
	Karen Pedersdatter	35	gift hans kone født i Højelse
	Jens Olsen	9	ugift barn født i Højelse
	Johanne Olsen	6	ugift barn født i Højelse
	Peder Olsen	4	ugift barn født i Højelse
	Marie Olsen	1	ugift barn født i Højelse
1906	K Ane Petersen	25.3.1854	enke husmoder
	K Margrethe Petersen	24.11.1893	ugift barn
	-		
	K Margrethe Jensen	29.2.1832	enke husmoder
1911	M Christian Larsen	18.8.1872	gift husfader/murerarbejdsmand hos muremester Kindberg, Køge født i Køge
	K Ane Larsen	15.12.1875	gift husmoder født i Høje Tåstrup
	M Viggo Larsen	27.6.1903	ugift barn født i Højelse
	M Aage Larsen	28.2.1905	ugift barn født i Højelse
	K Oda Larsen	25.9.1907	ugift barn født i Højelse
	M Osvald Larsen	24.9.1909	ugift barn født i Højelse

Andre huse i det gamle Ølby

På kortet over Ølby 1785 er der 3 huse, som vi endnu ikke har kunnet klarlægge, nævnt som hus A, B og C. Husene eksisterer ikke mere!

HUS A: I 1765 bor Daniel Larsen med kone og børn ved Essetoftegård, da han ved afståelse af fæstegården har sikret sig "frie hus" hos Jacob Olsen, som overtog fæstet.

I 1840 og 1845 bor der 2 familier her, nemlig:

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Andre huse i det gamle Ølby (fortsat)

HUS A: (fortsat):

Poul Thomsen, 45, gift, daglejer og indsidder

Anna Frederichsdatter, 43, gift, hans kone

Frederich Poulsen, 6, ugift, barn

og

Jens Nielsen, 45, gift, daglejer og indsidder

Margaretha Hansdatter, 35, gift, hans kone

Niels Pedersen, 5, ugift, stedbarn

Hans Pedersen, 2, ugift, stedbarn

Familien Jens Nielsen bor her også i 1850.

HUS B: Har sandsynligvis været en ekstra længe til Enstoftegård.

HUS C: Har været indersteboliger under Nordtoftegård og Nordhøjgård.

FOLKETÆLLING:

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787	Anne Hansdatter	58	kone/enke efter 2. ægteskab
	Sidse Jørgensdatter	8	datter af 1. ægteskab
	--		
	Henrik Sørensen	46	mand i 1. ægteskab bonde og arbejdsmand
	Maren Jensdatter	49	kone i 2. ægteskab
	--		
	Mads Hansen	38	mand i 1. ægteskab husmand og skrædder
	Kirsten Nielsdatter	34	kone i 1. ægteskab
	Karen Hansdatter	6	deres barn
	Anne Hansdatter	3	deres barn
1801	Mads Hansen	52	mand gift 2. gang jordløs husmand og skrædder
	Anna Nielsdatter	40	hans kone gift 1. gang
	Niels Madsen	7	deres barn ugift
	Kirsten Madsdatter	3	deres barn ugift
	Maren Jensdatter	63	hendes moder enke efter 1. ægteskab nyder sognets almisse
	--		
	Niels Jeppesen	51	mand i 1. ægteskab jordløs husmand og skoflikker
	Bodil Andersdatter	52	hans kone i 1. ægteskab
	Mette Kirstine Nielsdatter	12	deres datter ugift
1834	Niels Olsen	41	gift inderste og saaldsætter
	Mette Nielsdatter	50	gift hans kone
	Christen Nielsen	14	ugift deres barn
	Niels Nielsen	11	ugift deres barn
	Anna Nielsdatter	6	ugift deres barn
	og		
	Ole Christensen	52	gift inderste og pensionist
	Birthe Andersdatter	50	gift hans kone
	Christen Olsen	9	ugift deres søn
	og		
	Jens Frandsen	51	gift daglejer
	Karen Jensdatter	54	gift hans kone
	Karen Jensdatter	12	ugift deres datter
	Karen Olsdatter	68	enke almisselem

FORTSÆTTES NÆSTE SIDE.

Andre huse i det gamle Ølby (fortsat)

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1840	Ole Christensen	57	gift pensionist og daglejer - bor der også i 1850
	Birthe Andersdatter	57	gift hans kone - bor der også i 1850
	og		
	Peder Jacobsen	47	gift indsidder og daglejer - bor der også i 1845 og 1860
	Anna Jensdatter	35	gift hans kone - bor der også i 1845 og 1860
	Peder Pedersen	6	ugift barn
	Jacob Pedersen	3	ugift barn
1870	M Peder Hansen	67	gift husfader og kludesamler født i Borup
	K Birte Simonsdatter	77	gift husmoder født i Højelse

"Boligløse" personer ved folketællingen 1787 og 1801.

Hvilke familier, der boede i husene A og B i denne periode, vides ikke. Desuden var hus nr. 8 og hus nr. 15 under Gammelkjøgegaard fæstede i 1801.

Nedennævnte personer har sandsynligvis boet i disse huse.

AR	NAVN	ALDER	STILLING I FAMILIEN/ERHVERV
1787			
34.familie	Gjertrud Olsdatter	80	enke efter 1. ægteskab nyder ophold
	Hans Olsen	33	hendes søn
35.familie	Niels Rasmussen	67	mand i 1. ægteskab husmand og hugger
	Karen Pedersdatter	55	kone i 1. ægteskab
37.familie	Jens Frandsen	65	mand i 1. ægteskab husmand og arbejder
	Karen Larsdatter	66	kone i 1. ægteskab
1801			
40.familie	Anders Thorsen	34	mand i 1. ægteskab jordløs husmand går i dagleje
	Maren Jensdatter	25	hans kone i 1. ægteskab
	Jørgen Andersen	2	deres søn ugift
43.familie	Niels Rasmussens enke	80	husmoder enke efter 1. ægteskab huskone lever af, hvad manden efterlod hende og ved sine børns understøttelse.
	Karen Pedersdatter		
44.familie	Jens Frantzens enke		
	Karen Larsdatter	79	husmoder enke efter 2. ægteskab huskone lever af at spinde og har understøttelse af sin slægt.
	Peder Olsens enke		
	Anna Thomasdatter	60	enke efter 2. ægteskab er til huse hos ovenmeldte Fortjener hvad hun kan og nyder sognets almisse til hjælp.

ILLUSTRATIONER: LUFTFOTOS: Det kongelige Bibliotek
FOTOS DATERET 1987 - 1990: H. Erik Nielsen, Højelse Sognearkiv
GRUNDPLANER: H. Erik Nielsen, Højelse Sognearkiv
SKITSER PÅ GRUNDLAG AF MATRIKELKORT: Birgit Rosenberg, Højelse Sognearkiv
Udsnit af kort, hvortil Geodætisk Institut har ophavsret, er gengivet med
Institutts tilladelse (A 404/85).

TEKST: INDSAMLING AF STOF OG TRANSSKRIFTION AF TEKSTER: Holger Larsen, Palle
Sigaard og Birgit Rosenberg, Højelse Sognearkiv
BEARBEJDNING OG REDIGERING: Birgit Rosenberg, Højelse Sognearkiv
RENSKRIVNING OG LAYOUT: Birthe og Bertel Danholm, Rønnede

KILDEmateriale: Fra: Gammelkjøgegaards Godsarkiv
Rigsarkivet
Landsarkivet
Dommerkontoret i Køge
Højelse Sognearkiv
Det indsamlede materiale er indgået i Højelse Sognearkivs samlinger.

STØTTE: ØLBYBOG I OG II ER UDGIVET MED STØTTE FRA:
Carlsen-Langes Legatstiftelse, Gammelkjøgegaard
Kemisk Værk Køge A/S, Ølby Lyng, Køge
Københavns Pektinfabrik, Lille Skensved
Køge Kommune
Pharmacia A/S, Ølby Lyng, Køge, og
Unibank, Lille Skensved,
- hvilket vi siger tak for!
- også tak til Kirsten Berngård, Højelse, for korrekturlæsning, og til
Birte Broch, leder af lokalarkiverne i Køge kommune, for støtte og
vejledning.

TRYK: ALTATRYK, Borup
ISBN: 87-983360-2-9
OPLAG: 200 stk.
COPYRIGHT: Højelse sognearkiv.

Kortet på sidste side.

Del af kort over Strandvejen til Køge, militærisk opmålt og tegnet i februar 1801 af Brock på kronprins Frederiks befaling. I højre side af kortet er noteret praktiske oplysninger om området, såsom åers og grøfters forløb, moser med tørveskæring, huller m.m., som gør det vanskeligt at færdes i området.

En udpegning af de for forsvaret strategiske punkter foretages, særlig for området ved Asen.

Landsbyen Ølby beskrives således: Den har kun 7 beboere og 11 udflyttere. Derved er denne by så splittet, at den næppe ligner en by mere. Vejen gennem den er ret god. Dens beliggenhed med bakker på 3 sider gør den ubetydelig til forsvar.

Ulsie Muele

Ulsie

Suldehvis
= Parre

Ulsie Muele

Kuffen

Kannal hage

Kannal hage

Maatlijst, naar Leen Uten

Sheet
over
Aandruun til Ruige
efters hans herf. Med. Inneprindens, Bygd
i Seland Naar det mælt af 1700

